

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050. — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENE

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Saraievo št. 7563,
Zagreb št. 59.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

V pričakovanju

Ves svet napeto pričakuje, komu bo pri ožjih volitvah 8. t. m. pripadlo 357 mandatov od 605, kolikor jih ima francoska poslanska zbornica. Iz rezultatov prvih volitev, v katerih so bili izvoljeni sami strankarski voditelji in s svojimi osebnimi ter družabnimi kvalitetai močno v volivstvu vko-reenjeni poslanci, se ne da še nič sigurnega sklepati na večino bodoče zbornice oziroma na sestavo vlade, kajti tendenca na levo, ki se je v teh 248 rezultatih izrazila, je zelo lahna. Sele izid ožjih volitev bo pokazal, dali se je večina francoskega naroda v resnici preusmerila na levo.

Levica je seveda jako optimistična in njeni agitatorji delajo za stranko »stimungoc« s tem, da so si že sedaj izračunali za levičarski blok v bodoči zbornici 370 glasov, puščajoč desničarski opoziciji samo 235 sedežev. Take večine že deset in desetletja ni imela nobena francoska vlada! Toda to so računi brez krčmarja. Treba je predvsem premisliti, da francoski narod po veliki večini ni glasoval in ne bo za takozvani levičarski blok, ki je mogoče samo kot koalicija levičarskega meščanstva s socialno demokracijo. Tak blok z izrazito antikatališkimi in socialističnimi tendencami hočejo samo socialistični voditelji, kmet in meščan pa ne, naj bo še tako levičarski. Kdor iz meščanstva je 1. maja oddal svoj glas proti dosedanemu večalmenj desničarsko orientiranemu režimu, ta je dal večinoma samo izraza svoji skrbni in nejevolji nad gospodarsko in finančno politiko Tardieuvega režima, ki ga po pravici ali po krivici dolžijo gospodarske krize, katere se je dotaknila tudi že Francije. Če se pomisli, da se življenje v Franciji zadnje čase čedalje bolj podružuje, se ne bo čudil, da so socialisti dobili že dozdaj 250.000 glasov več nego leta 1928. Toda na bodočo večino se iz tega ne more še nič sklepati, zakaj levičarski meščan, ki je volil za Herriotovo stranko, se socializma boji bolj ko zločed kriza. Da Tardieujevi niso želi takih uspehov, kakor so pričakovali, pa je pripisati tudi dejstvu, da je mednarodna tendenca Tardieuvega kabineta s svojo odločno antirevizionistično, recimo, antinemško in z možnostjo nemškega napada operirajočo politiko preveč ustrašila skrajno miroljubnega francoskega malega in srednjega človeka, čeprav tudi od eventualne Herriotove vlade kljub njenim volivnim šlagerjem o »večnem miru« in »bratski demokraciji vseh narodov« ni pričakovati v tem oziru nobenih bistvenih izprememb.

Kakor se Francoz, ki je v gotovih ozirih najbolj konservativen človek v Evropi, ne navdušuje za kolektivizem, tako pa so mu danes tudi tuje antikatališke tendence, kojih destruktivni učinek na narodno celoto, na francosko kulturo in na sklenjenost naroda je pred vojno brkito občutil, tako da je »svobodomiselske« danes v Franciji na celi črti počasi v likvidaciji. Sicer je političnena, posebno med učiteljstvom državne laiške šole, številčno še vedno jako močna, toda spribo naraščanja religioznih, idealističnih in restavracijskih tendenc med krogi kulturnih delavcev, prave inteligence, predvsem pa mladine je svobodnjakarstvo notranje brez moči in kvalitativno manj vredno. Kakšen »kartel svobodnih mislecev od meščanstva do socialne demokracije« je zato danes v Franciji nemogoč in bi mogel izzvati samo najhuše notranje pretese, ki jih danes velika večina francoskega naroda odločno odklanja.

To dobro čuti in ve tudi Herriot. Medtem ko so sledbeniki Jakobinskih tradicij od njega pričakovali, da bo dal za ožje volitve brezpogojno parolo, da se morajo meščanski levičarji in socialisti povsod in v vsakem slučaju zediniti zoper nasprotnega kandidata, je na seji izvršilnega odbora svoje stranke dne 3. maja v Parizu dal lokalnim volivnim odborom vsake province svobodo, da »na najbolj primeren način branijo interese radikalne stranke, če treba, v sporazumu z vsemi omili, ki so proti reakciji (to so socialni demokrati)«. Ta formula pušča lokalnim faktorjem možnost, da se odločijo po svoji lastni uvidnosti, pri čemer bodo igrali v večini slučajev pri ožjih volitvah odločilno vlogo lokalni interesi in osebni momenti, tako da bodo marsikod levičarski meščani in »metje oddali svoje glasove sredinskim republikcem namesto socialistom. Herriot je tudi bil tako previden, da na imenovani seji radikalne stranke ni ponovil svoje znane izjave pred nekaj dnevi, ki je dejal, da so med njim in Tardieujem »porušeni vsi mostovi«. Omejil se je samo na to, da je izjavil, da se bo pri eventualni sestavi vlade večine skrbno izogibal, da ne bi prišel v takšen položaj, kakršen je bil 1. 1924, ko je njegova levičarska vlada imela edino zaslonbo v socialnih demokratih, ki pa niso hoteli sedeti v vladi in prevzemati zanj odgovornost, kar je potem seveda imelo za posledico njen padec. Rekel je, da je sicer vprašanje udeležbe socialistov pri bodoči vladi aktualno in po razmerah podano, da pa njegove fraze o porušeni mostovih med njim in Tardieujem ni treba razumeti tako, kakor da bi radikalni načeloma izključevali od sodelovanja v vladi druge nesocialistične republikanske stranke, kajti — tako je rekel — »bodoča vlada mora na vsak način biti solidna in stalna, da ne bo vsak moment primorana boriti se za svojo eksistenco.«

Iz tega se torej razvdi, da v bodočem parlamentu, četudi bi ožje volitve prinesle v večji ali manjši meri pričakovani uspeh levici, nikakor ni izključena kooperacija zmernih sredinskih republikanskih strank, tako da bi se Herriotova vlada ne razlikovala veliko od bivše Tardieujeve. Dobri poznavalci razmer so celo prepričani, da bo bodoča vlada stala v znamenju kooperacije med Herriotom in Tardieujem.

Pred rekonstrukcijo nemške vlade

Hitler intrigira s pomočjo generalov proti Brüningu - Položaj čedalje bolj zapleten

Berlin, 4. maja. Informacije, ki jih priobčuje »Bayrischer Kurier«, glasilo bavarske ljudske stranke, potrjujejo vest drugega monakovskega lista »Münchner Telegrammzeitung«, da sta generala Schleicher in Hammerstein za kulisami pripravila padec vojnega in notranjega ministra Groennerja. Generala sta bila v zvezi z državnim tajnikom dr. Meissnerjem, ki je nameščen pri predsedništvu republike in neprestano rovari, da bi zrušil kancelarja Brüninga. Dr. Meissner je pripravljen v zvezi s Hitlerjem v neke vrste vojaško vlado, kateri bi stal na čelu general Schleicher in ki bi bila v resnici v rokah hitlerjevcev. Ako bi dr. Meissnerju načrt uspel, bi Nemčija doživela pravi državni udar. Zdaj je prišlo tudi na dan, da je bil Meissner tisti, ki je na predsednika Hindenburga vplival, da je pozval notranjega ministra Groennerja, naj po razpustu Hitlerjevih udarnih čet razpusti tudi republikanski Reichsbanner.

Da so hitlerjevci nekaj pripravljali in da bi se na vsak način radi polastili oblasti ne samo v Prusiji, temveč nad vso Nemčijo, dokazuje članek, ki ga je priobčil dr. Goebbels, eden izmed glavnih kolovodij Hitlerjevega gibanja v listu »Angriff«. Člankar tudi, da bi bili hitlerjevci pripravljeni sodelovati v vladi na Pruskem pod pogojem, da se jim izreči vsa oblast nad Prusijo in ako prejmejo jamstvo, da jih osrednja vlada vse Nemčije ne bo skušala zrušiti. Zato, zaključuje člankar, se morejo tudi pri osrednji vladi izvršiti spremembe, pri katerih morajo imeti narodni socialisti odločilen vpliv. Skratka, Hitler bi rad dobil v svoje roke obe vladni hkratu.

V resnici si ni mogoče misliti, da bi v Prusiji vladali hitlerjevci z oporo centra, v Nemčiji pa centrom, dr. Brüning, s podporo socialistov. Kajti kdor je na vladi v Prusiji, je gospodar Berlina in obvlada z vojaško organizirano policijo nad polovico Nemčije. Tega se centrom glede pogajanj s

Hitlerjem, ki naj bi se pričela, dobro zaveda. Zato je iz krogov centra prišel tale predlog: Centrom je pripravljen prepustiti predsedstvo pruske vlade Hitlerjevcev pod pogojem, da bi se za notranjega ministra, ki ima v rokah policijo, imenoval ne hitlerjevcev temveč pristaja Hugenbergove nacionalistične stranke. Centrom bi ne prevzel niti ene ministrske listnice, temveč bi v deželnem zboru novo vlado samo podpiral, ako bi ta ostala v mejah ustave. V centru računajo na to, da bi Hitlerjevo gibanje začelo pešati v trenutku, ko bi njegova stranka prevzela na Pruskem vladno odgovornost, ki je radi hude gospodarske stiske v veliko breme vsaki stranki. Na drugi strani bi Hitlerjevo vlado na Pruskem nadzirala osrednja vlada in centrom bi jo v deželnem zboru lahko v vsakem trenutku vrigel. Na takšno kombinacijo Hitlerjevci neboje pristati, temveč hočejo imeti tudi pri osrednji vladi odločujoč vpliv. Za enkrat zahtevajo glavno notranjega in vojnega ministrstva Groennerja, da bi njihov pristaja general Schleicher načelnik vojnega ministrstva, postal popoln gospodar v tem resorju.

V zvezi s temi zahtevami narodnih socialistov, so nastale govorice o rekonstrukciji vlade. Poleg tega je prišlo med dr. Warmboldom, ministrom za narodno gospodarstvo in dr. Stegerwaldom, ministrom za socialno skrbstvo do spora radi vprašanja brezposelnosti; ministra imata povsem nasprotujoči si mnenji o načinu pobijanja brezposelnosti.

Krščanski socialci dr. Stegerwald perdlaga uvedbo 40 urnega delovnega tedna, medtem ko je Warmbold, ki je kapitalističnega naziranja, proti temu predlogu, češ, da bi lahko trpela tista podjetja, ki imajo mnogo naročil. Ker se je dr. Brüning postavil na stran dr. Stegerwalda, je dr. Warmbold baje podal ostavko; vsaj na sejo vlade ne prihaja več.

Dr. Brüning je že v Zenevi izjavil, da bo od-

ložil listnico zunanjega ministra, ker je z notranje-političnimi razmerami preveč zaposlen. Zato je zelo verjetno, da bo dr. Brüning izvedel široko rekonstrukcijo vlade. V kateri smeri se bo rekonstrukcija izvršila, ni še gotovo. Nekateri menijo, da bo dr. Brüning še pomnožil število ministrov »strokovnjakov«, ki ne pripadajo k nobeni stranki, drugi zopet, da bo iskal zaslonbo med manjšimi strankami desnice.

Due važni naredbi predsednika Hindenburga

Berlin, 4. maja. tg. Državni predsednik Hindenburg je izdal danes dve zasili naredbi, od katerih določa prva, da morajo politične zveze, ki so organizirane vojaško, predložiti državnemu notranjemu ministru na njegovo zahtevo svoje statute in statute tudi izpremeniti, če smatra to državni notranji minister za potrebno za varstvo državne avtoritete. One društvene zveze, ki te dolžnosti ne bi izvršile, se bodo lahko razpusile z veljavnostjo za vse nemško državno ozemlje. Z drugo naredbo razpušča predsednik komunistične brezbožne organizacije, tako internacionalno političnih brezbožnikov in priključene komunistične organizacije brezbožcev, posebno pa zveze brezbožcev Nemčije z vsemi pripadajočimi napravami in obrati.

Odredba o vojaško-organiziranih zvezah ne bo prinesla velikih izprememb Reichsbannerju in Stahlhelmu, kar pa se tiče narodno-socialističnih organizacij, jim bo mogoče, namesto prepovedanih uradnih oddelkov S. A. ustanoviti nove organizacije s pogojem, da ne bodo nadaljevanje ali nadomestilo za razpuščene zveze.

Odhod kraljice v Carigrad

Belgrad, 4. maja. AA. Po ogledu naših starih samostanov je Nj. Vel. kraljica Marija odpotovala s svojo materjo, rumunsko kraljico Marijo v strogem incognito večraj 3. t. m. ob 10.45 na privatno potovanje v Carigrad.

Sofija, 4. maja. tg. Bolgarski kraljevski par je porabil priliko, ko se je jugoslovanska kraljica Marija peljala inkognito v Carigrad, da je pozdravil kraljico, ko se je vozila s simplonekspresom skozi Sofijo. Kraljica Marija je prejela velik šopek rož in sta bolgarska gosta ostala v njenem salonu ves čas, dokler je vlak stal v Sofiji.

Carigrad, 4. maja. tg. Danes opoldne je dospela jugoslovanska kraljica Marija s svojo materjo, rumunsko kraljico v Carigrad, da obišče svojega bivšega ameriškega vzgojitelja, sedanjega ravnatelja carigradskega Robert Colledgea. Obe kraljici sta se nastanili v tem zavodu. Turška vlada je določila dve dami carigradske družbe za osebno častno službo kraljice.

Predavanja na belgr. univerzi ustavljena do 15. junija

Belgrad, 4. maja. AA. Z odlokom prosvetnega ministra P. br. 15.005 z dne 4. t. m. so bila na podlagi poročila univerzitetnega rektorata in mnenja univerzitetnega senata po čl. 213 splošne uredbe o univerzah ustavljena predavanja na univerzi v Belgradu do 15. junija 1932.

Sovjetski generalissimus napoveduje vojno

Moskva, 4. maja. Ž. V. Habarovsku so bile velike proslave na dan 1. maja. Pri tej priliki je imel velik govor poveljnik sovjetske vzhodne armade Blücher, ki je naglašal, da bo v bližini sovjetske meje izbruhnil v najkrajšem času vojni požar, ker se že vidijo iskre. Sovjeti vedo, da je kapitalistični svet pripravljen, da se bori proti Sovjetski uniji. Sovjetska unija ne želi vojne in jo tudi ne bo izzvala, pripravljena pa je, da do zadnje kaplje krvi brani svoje socialistično gospodarstvo.

Moskva, 4. maja. Ž. Listi javljajo iz Mukdena, da Japonska zbira okrog Kirina močne vojaške sile. Njihovo topništvo je že bombardiralo postajo Čiao. Močne japonske kolone korakajo proti Dunhi.

Japonci napadli mednarodno nasebino

London, 4. maja. tg. Včeraj so japonski vojniki vdrl v mednarodno nasebino v Šanghaju, češ, da so jih iz mednarodne nasebine obmetavali Kitajci s kamenjem. Vse Kitajce, ki so jim prišli nasproti, so napadli s svojimi bajonetmi. Sele potem, ko so prišle ameriške čete, so se Japonci zopet umaknili, zagrozili so pa, da se bodo vrnili, če jih bodo Kitajci zopet napadli.

Dunajska vremenska napoved: Na zapadu zelo oblačno, hladno vreme, od časa do časa dež. Na vzhodu je pričakovati zapadnih vetrov s hladnim izpremenljivim vremenom.

Zagrebska vremenska napoved: Spremenljivo in oblačno, zmerno toplo in nestalno (nalliv). vetrovno.

Odprava zlate valute - v škodo revnih

Zeneva, 4. maja. Nasvet, ki ga je dal angleški izvedenec Friderik Leith Ross na seji finančnih izvedencev treh velisil, naj bi namreč Avstrija, Madjarska, Bolgarija in Grčija opustile zlato valuto, je zelo osupnil ženevsko javnost. Dejstvo je, da so bili iznenadeni tudi finančni izvedenci Francije, Italije in Nemčije, ki po nalogu finančnega odseka Zveze narodov iščejo smernice za rešitev finančne krize v omenjenih štirih državah.

Angleški nasvet je vzbudil toliko večjo pozornost, ker dokazuje, da se Anglija sama ne bo povrnila k zlati valuti. Nedavno se je osnoval pri angleškem finančnem ministrstvu

sklad 150 milij. funtov, s pomočjo katerega bo finančni minister skušal vzdržati v ravnotežju funt, ki v zadnjem času zopet precej koleba. Tudi ta ukrep je kazal na to, da se Anglija ne povrne k zlati valuti.

Če bi odprava zlate valute v imenovanih štirih malih državah morda odgovarjala angleški finančni politiki, bi pa bila brezdvomno v škodo tem državam samim, ker bi povzročila novo gospodarsko zmešnjavo. Imela bi za takojšnjo posledico dvig cen, kar bi na drugi strani spravilo uradništvo in delavstvo v še težji gmotni položaj.

Avstrijska vlada v zadregi

Dunaj, 4. maja. V parlamentarnih klubih se vršijo neprestano razgovori o vprašanju razpusta narodnega sveta, to je poslanske zbornice. Poslanci so vsa druga vprašanja v tem trenutku pustili ob strani. Poleg narodnih socialistov, velenemcev in Heimatbloka zahtevajo razpust parlamenta tudi socialni demokrati. Njihov klub je sprejel resolucijo, naj se še junija meseca razpišejo volitve. Proti razpustu zbornice sta samo stranka krščanskih socialcev in kmetska zveza (Landbund), ki pa sta v zbornici v manjšini (90 glasov opozicije proti 75 glasovom vladnih strank).

Dunaj, 4. maja. AA. Na današnji seji glavnega parlamentarnega odbora je zvezni kancelar dr. Buresch opozoril na to, da bi bilo sedaj zaradi nujnih političnih in gospodarskih interesov močno neprimerno razpisati nove parlamentarne volitve. Parlamentarni odbor je odložil nadaljno razpravo o predlogih za razpust parlamenta in za razpis novih volitev do petka dopoldne.

Zvezni kancelar je posebno poudaril tudi to, da ne kaže sklepati takih stvari, ki bi vlado prisilile, da razmislija, ali bi sploh še dalje vodila državno krmilo.

Za in proti inflaciji v Ameriki

Newyork, 4. maja. Zaradi zakonskega načrta o inflaciji, ki ga je sprejela poslanska zbornica, je dolar na borzi padel. Ta zakonski načrt pa bo najbrž v senatu propadel, ker se je proti njemu odločno izjavil finančni minister Ogden Mills kakor tudi predsednik federalne banke Eugen Mayer. Pa četudi bi inflaciji sprejel senat, bi predsednik Hoover zakon razveljavil.

Pristajaš inflacije pa nadaljujejo svojo propagando in pravijo, da se drugače ne bo mogel izboljšati gospodarski položaj. Danes je finančno ministrstvo objavilo statistiko, po kateri je dne 30. aprila, to je po desetih mesecih budžetnega leta, budžet izkazoval primanjkljaj 2.384.105.142 dolarjev.

Med tem pa parlament nadaljuje z razpravo o programu štednje, ki ga je predložila vlada, ka-

Dunaj, 4. maja. tg. Bureschova vlada se mora žilavo boriti za svoj obstanek in proti razpustu parlamenta, ki bi pomenil veliko oslabilitev krščanskih socialcev pri volitvah. Ministrski svet se je danes posvetoval o celotni demisiji ali pa o prenosu kabineta. Govori se, da bo izstopil Landbundovec dr. Winkler, na njegovo mesto pa stopi Landbundovec Bachinger. Dalje se čuje, da bo trgovskega ministra Hainla, ki pripada levemu krilu krščanskih socialcev, nadomestil štajerski deželni glavar dr. Rintelen. Končno pa je ministrski svet odgodil svojo odločitev na petek. Ravno tako se je odgodil na petek ustavni odbor, ki bi imel danes odločevati o vložnih predlogih za razpust avstrijskega narodnega sveta. Dr. Buresch je v ustavnem odboru apeliral na stranke, naj ne silijo sedaj k novim volitvam, ki bi pomenile veliko gospodarsko nevarnost za avstrijsko gospodarstvo.

Zdravstveno stanje dr. Seipla

Dunaj, 4. maja. tg. S Semmeringa so prihajale vesti, da je stanje dr. Seipla zelo resno. V »Neuigkeits Weltblattu« izjavlja tamkajšnji prvi zdravnik Haussey, da je sicer katar nekoliko ponehal, da pa se mora dr. Seipel zelo varovati.

tera meni, da bi se dalo vsega skupaj prihraniti 200 milijonov dolarjev. Od tega je zbornica črtala najmanj polovico. Senat pa se bavi z mislijo davka na gumi, ki bi dal okoli 50.000.000 dolarjev letno.

Washington, 4. maja. AA. Ameriški parlament je izglasoval zakonski načrt o štednji.

Belgrad, 4. maja. AA. Z ukazom kralja je bil na predlog predsednika min. sveta in ministra za zunanje posle premeščen h kr. poslanstvu v Bruslju g. Radovan Šumenkovič, svetnik 3. skupine 2. stopnje ministrstva za zunanje zadeve.

Bukarešt, 4. maja. tg. Včeraj se je pri Cluisu zgodila huda avtomobilska nesreča. Avtomobil je z veliko naglico vozil in se zaletel v železniški drog, ki je bil spušen, in odbil enemu potniku glavo. Lokomotiva prihajajočega vlaka je zagrabila avtomobil in ga vlekla 60 metrov daleč. Šest potnikov je bilo na mestu mrtvih, ena ženska pa ranjena.

Juan Rodrigo

Položaj katolicizma v Španiji

Copyright by »Slovenec«. — 1. aprila 1932.

Republika je katoliško cerkev prisilila, da se bori za svoja načela in za svoje organizacije. Boj pa je za špansko cerkev iz vsega početka pomenjal nekaj novega in nenavadnega. S preganjanjem toledskega kardinala Segure, ki je radi svojih voditeljskih sposobnosti bil poklican voditelj — so bili katoličani oropani dejanskega vodstva. Škofje so se sicer brez izjeme močito držali in so na dostojen ter slovesen način decembra meseca obsodili cerkvi sovražne določbe nove ustave. Mnogi so tudi javno protestirali proti razpustu jezuitskega reda. Po svoji neustrašnosti je zlasti znan taragonski škof, ki je pogumen prvoboritelj za katoliške svobode. Škof iz Vitorie je preganjan, vendar pošilja iz preganjanstva bodrilna pisma svojim vernikom.

V splošnem pa je preganjanje katoličane v prvem hipu zmedlo in preplašilo. Neka potrtost in strah še danes pri nekaterih nista zginila. Mnogi pričakujejo in verujejo v izredne dogodke, ki da bodo nastopili in spremenili situacijo. Toda kljub temu se mirne vesti lahko govori o močni katoliški reakciji proti preganjanju in naklepom framsanske vlade. Povsod je zaznamovani novo živahno versko delavnost. Brez pretiravanja je mogoče ugotoviti, da so cerkve bolje obiskane in da večje število ljudi prihaja k zakramentom kot kdajkoli. Mogoče da nekateri katoliški časniki, ki govorijo o »izrednem navdušenju«, nekoliko pretiravajo, a kljub temu ostane resnica, da so se katoličani osvestili in da je v teku živahna reakcija.

Reakcija pomenja delo. Vprašali bode, jeli razen večje pobožnosti opazovati tudi obnovo katoliške dejavnosti? Iz zgodovine reformacije vemo, da so se verniki trudili, da v prvi vrsti obnove stare običaje in stare dobre navade. Šele pozneje so posegli po novih sredstvih. Tako je prav in isto se vrši v Španiji. Jezuiti so svoje hiše in svoje zavode izgubili. Toda s svojim delom nadaljujejo. V postnem času, ki stavi na španskega dušebrižnika izredno velike zahteve, so morali prevzeti več dela kot kdajkoli popreje in so zato imeli tudi bogatejši žetev. Jezuitske cerkve so jim zaprte. Zato pa pride njihovo delo v dobro rednim župnijskim dušnim pastirjem. Tako je n. pr. v Bilbao jezuitski pater vsak večer zbral okrog svoje prižnice čez 5000 mož. Moške, dijaške, ženske in dekle organizacije s povečano vmeno nadaljujejo svoje delo. Z vsa energijo so se katoličani vrgli na delo, da izvezbajo kar moči dobrih katehistov za veroučeni pouk mladine. V Barceloni je na desetine dijaških krožkov, ki v predmestjih zbirajo zapuščeno mladino in jo poučujejo in veri.

Red niti ni prenehal s poučevanjem. Jezuitski kolegiji so sicer vsi zaprti. Večina stoji prazni. Nekatere je država porabila za svoja državna učiteljska, zopet druge pa je spremenila v ljudske šole. Zato pa so mnoga dosedanja šolska poslopja prazna. Starši, ki so prej pošiljali svoje otroke v jezuitske šole, nočejo zaupati svojih otrok sedanjim vzgojiteljem. Po zakonu privatno šolstvo ni prepovedano. Zato so organizacije katoliških staršev najele nove hiše, v katerih so se nastanile privatne gimnazije, ki jih vodijo katoliški duhovniki in laiki, ki pa morajo za svojo usposobljenost polagati državno skušnjo. Te šole imajo večkrat več učencev kakor preje. Sijajno se je izkazala požrtvovalnost katoliških špancev. V nekem

mestu je bil pouk le za tri dni prekinjen. V enem dnevu so katoliški starši zbrali 50.000 peset, kar je bilo potrebno za otvoritev nove privatne šole.

Najbolj trpi znanstveno in pisateljsko delo, ker primanjkuje potrebnih znanstvenih pripomočkov. Samo p. Rodés, vodja observatorija v Tortosi lahko mirno nadaljuje svoje delo. Sicer pa je prišla vladna komisija, da »prevzame« njegove posle, pa je pametno smatrala za umestnejše, da se v stvar ne vtika in zopet odide.

Živahno se trudijo za vzgojo mladine tudi drugi redovi, v prvi vrsti seveda duhovščina, ki je v dušnem pastirstvu. Še vedno poučujejo 278.000 ljudskošolskih otrok, od teh 182.530 brezplačno in 25.000 gimnazijcev, ki ne stanejo državo niti vinarja. 77% vseh šol v Madridu in 80% v Barceloni tvorijo katoliške privatne šole. Seveda jim visi nad glavo kakor Damoklejev meč »zakon za varstvo republike«, ki jim pri prvem najmanjšem prestopku grozi z visokimi denarnimi kaznimi ali celo z razpustom. Katoliško prosvetno delo uspešno podpira tudi ves katoliški tisk. Mogoče se je dvignila in poživila zveza katoliških staršev, ki odločno brani svoje pravice. Znanstveno podlago katoliškemu prosvetnemu delu daje Balmesov institut v Barceloni.

Država je odrekla denarno podporo za vzdrževanje katoliških semeniš in isto tako tudi za vzdrževanje cerkva. Zato morajo katoličani s prostovoljnimi prispevki skrbeti za svoje cerkve in za svoj duhovski naraščaj. Požrtvovalnost vernikov je izredna. Samo v Bilbao so v eni župni cerkvi zbrali za vzdrževanje katoliškega seminarja 170.000 peset. Za mišljenje ljudstva je značilno, da tudi socialistično in komunistično delavstvo po svojih močeh rado prispeva za verske namene. Prav tako pošiljajo uredniki in ravnatelji Cerkev nasprotnih listov svoje otroke slejkoprej v nekdanje jezuitske šole, obratno pa upravitelji samostanskih zavodov prehranjujejo in prenočujejo delavce, ki so bili udeleženi pri požigih samostanov in cerkva.

Kdor pozna španske razmere, ne more prezeiti, da se vrši živahna obnova verskega in cerkvenega življenja. Isto tako pa je treba z vso odločnostjo opozoriti na gotove pomanjkljivosti, ki morejo biti pravi usodne. Verski pouk se še vedno končava s 9. letom. Pridrži se še vedno redke vsebinsko pa bolj usmerjeno na čuvstvenost, kakor pa na trezen dogmatičen pouk. Tudi marsikje manjka pravega razumevanja za izrazite naloge sedanjega časa. Dušno pastirstvo je še vedno le preveč na starih šablonskih potih, ki ni sposobno v zadostni meri učinkovito izpodbiti moderno orožje nasprotnikov. Vzgoja duhovskega naraščaja je premalo temeljita in izbira premalo kritična. Ni vse slabo kar prinaša v deželo novi čas, a je treba, da so voditelji katoliškega gibanja tudi kulturno novim problemom dorastli.

Naše veliko upanje je vseučiliška mladina, ki kaže mnogo resnobe in religiozne poglobitve. Tudi ženstvo si je z veliko vmeno zavzelo za katoliško akcijo. Eno leto framsanske vlade nas ni strlo, toda potisnilo nas je v defenzivo. Vse naše nadaljnje delo bo šlo za tem, da na izkušnjah obogateli, izčiščeni in prenovljeni preidemo v ofenzivo. Če se bomo zavedali sil, ki jih hranimo v sebi in v idejah, ki jih zastopamo, potem nam bodo tudi sedanje težke preizkušnje rodile novega blagoslova.

Iz učiteljske službe

Belgrad, 4. maja. 1. Za učiteljsko pripravnico je postavljena Šiler Zdenka v Semicu pri Metkici.

V 9. položajno skupino so napredovali sledeči učitelji in učiteljice: Klethofer Friderika, Sv. Bolfenk v Slov. goricah; Bajec Lucija, Prihovo; Zupanc Alojzija, Štrkljevac pri Črnomlju.

V 8. položajno skupino: Horvat Izidor, Dol. Lendava; Rogelj Zora, Brezje pri Celju; Oster Franc, Kapele pri Ljutomeru; Medic Stefanija, Puščava pri Mariboru; Junc Leopold, Zameško; Vlasta Stojčinović-Tomažič, Maribor; Marija Dürnberg, Kapele; Rafaela Berce, Šmarje pri Jelšah; Boris Boc, Onok pri Kočevju; Alojzij Kočbek, učitelj na meščanski šoli v Slov. Bistrici.

Izplačilo Blairovih kuponov

Belgrad, 4. maja. AA. Kuponi 7% nega in 8% nega Blairovega posojila, deponirani na blagajni odelka za državne dolgeve in za državni kredit od privatnih oseb in bank od 1. maja do 10. aprila t. l. v skupnem znesku 227.937,55 dolarjev, so bili poslani finančnemu agentu v New Yorku, ki je odgovarjal o vrednosti dal na razpolago odelku za državne dolgeve in za državni kredit.

Ta odelček je prišel izplačevati predmetne kupone s prvim delavnikom po 1. maju, to je od 3. maja in v teku 3. in 4. maja t. l. je bilo izplačano 7.801.780,92 Din. (12 odelka za državne dolgeve in za državni kredit.)

Tvrđka

A. PERSCHE

se je preselila na

MARIJIN TRG 8

poleg novega tramostovja

Obdavljenje agentov

Belgrad, 4. maja. AA. Davčni oddelek finančnega ministristva je poslal davčnim oblastvom okrožnico o enotnem ravnanju pri obdavljenju agentov zavarovalnic, ki jim je njihov dohodek (provizija) podvržen plačilu pridobnine. Okrožnica se glasi:

V smislu čl. 42 zakona o neposrednih davkih naj se agenti zavarovalnic, ki jim je dohodek (provizija) podvržen plačilu pridobnine, razvrste v drugo skupino točka 1 a) čl. 42 zakona o neposrednih davkih. Kdaj je podvržen dohodek zavarovalnih agentov plačilu pridobnine, je bilo objavljeno 31. decembra 1928.

V okrožnici davčnega oddelka finančnega ministristva z dne 4. aprila t. l. je rečeno, da morajo zavarovalnice pobirati davek (pridobnino) od svojih agentov za faktično izklačane provizije in za tista potrdila, ki imajo značaj izplačila in stroškov, seznam odmerjenega davka in pobrane vsote pa naj izroče v začetku vsakega meseca, najdalje pa do 8. v mesecu za prejšnji mesec pristojni davčni upravi.

Na prošnjo saveza zavarovalnic v kraljevini Jugoslaviji v Belgradu se podaljša ta rok od 8. do 15. v mesecu, ker zavarovalnice po zatrejanju saveza ne morejo v osmih dneh opraviti obračuna s svojimi podrejenimi organi.

Kreugerjev koncern - prevara

Stockholm, 4. maja. tg. Pravkar je izšla kriminalna policija prvo poročilo o Kreugerjevi aferi, ki podaja naravnost fantastično sliko o Kreugerjevem svetovnem koncernu, zgrajenem samo na prevari. Poročilo obsega 300 strani in izhaja iz njega, da je Kreuger izrabil vsako pot in vsako priliko za svoje namene in da je posebno znal zaslužiti v svoje svrhe ljudi, ki so bili odvisni od njega.

Atene, 4. maja. tg. Na črni borzi v Solunu notira sedaj angleški funt 650 drahem, dočim je oficijelni kurz 510. Trgovci grozijo, da bodo zaprli svoje trgovine, če bo tako razmerje, ki je za trgovino neznosno, trajalo še dalje.

Moskva, 4. maja. ž. Tukaj je umrl profesor Coogan, bivši predsednik umetniške sekcije državnega sveta in sedanjí predsednik akademije znanosti. Pokojnik je bil marksist in je bil sijajen kritik.

Podonavska solidarnost

Madjarska oficijelno ustanavlja iredento — Avstrija napovedala gospodarski bojkot sosednim državam

Belgrad, 4. maja. 1. Evropska politična javnost ne bo prav nič presenečena, ako bo čitala vest, da je grof Bethlen, ki je za časa svojega desetletnega vladanja kolebal med različnimi zunanjepolitimi smernicami ter naposled radi gospodarskega pritiska pristal na to, da se Madjarska izjavi za vzdrževanje miru in poleg tega še za prijateljstvo s Francijo, da je torej grof Bethlen končnoveljavno le razkrinkal samega sebe, ko se je vpisal v revizionističnem ligo ter od večer postal tudi njen predsednik. Grof Bethlen je odslej simbol one politike v Evropi, ki zahteva, da se morajo spremeniti vse meje, katere je potegnile mirovna konferenca l. 1919. Grof Bethlen je takoj pokazal, da smatra svoje novo mesto za zelo resno in da hoče revizionističnemu pokretu dati novega razmah po vsej državi. Tako se javlja, da je sklican velikanski tabor revizionistične lige v Debrečinu, kjer se bo razvila nova zastava in kjer bo grof Bethlen v velikem govoru orisal osnovne zahteve madjarskega naroda. Tabora se bodo udeležili poleg zastopnikov vseh vladnih oblasti fašistične deputacije iz Italije in hitlerjanci iz Avstrije in Nemčije.

»Debrečin mora pomeniti zgodovinski datum,« pišejo madjarski listi. »Ni ga boljšega trenutka, kakor je sedanjí, da zatirani narodi povzdignejo svoj glas proti krivicam, katere so se jim zgodile na mirovni konferenci.«

Grof Bethlen je na ta tabor povabil tudi znane propagandista v Angliji, lorda Rothermera, ki je pa odgovoril, da osebno ne bo prišel, kajti on želi ostati zvest svoji prisiigi, da ne bo prestopil madjarskih tal tako dolgo, dokler ne bodo izbrisane vse krivice, storjene madjarskemu narodu.

V tukajšnjih političnih krogih se resno stavlja vprašanje, če je s stališča evropskega miru dopustno, da bi grof Bethlen razvijal pravi iredentizem, kajti to je glavna naloga revizionističnih lig, in če bi nasprotno ne kazalo, da se temu pokretu ne napravi konec, dokler je še čas. Države male antante, ki se bodo predčasno sestale v Jugoslaviji, bodo z Bethlenovim pokretom morale postaviti eno točko več na dnevni red razmotrivanja, in sicer točko, ki je brez dvoma najresnejša in glede katere morajo vse tri države zastopati isto stališče ter nastopati popolnoma solidarno. Madjarskega iredentizma po izgubljeni vojni, ki je

osvobodila toliko narodnosti izpod madjarske nadvlade, se na evropskih tleh ne bo smelo tolerirati.

Belgrad, 4. maja. 1. Ukrep avstrijske vlade, s katerim je znižala vvoz iz sosednih držav, ne da bi bila prej prosila za pogajanja in za sporazumno rešitev nastalih težav, je izzval v tukajšnjih odgovornih krogih ostre komentarje. Trgovinski odnosi med Avstrijo in med našo državo so tako razviti, da to postopanje avstrijske vlade mora izzvati gospodarske perturbacije na obeh straneh meje. V odgovornih krogih se smatra postopanje dunajske vlade za nekorrektno, v gospodarskih krogih pa za nemišljeno. Avstrijska republika se nahaja v težkem finančnem položaju, da ne ve, kako bi mogla dobiti devize za svoje izmuzne terjatve. Zato je sklenila, da te terjatve v bodoče omeji na oni količnik, katerega bo mogla plačati. Ta nekoliko naivna kalkulacija pa ne vodi nobenega računa o možnostih, ki bodo z gotovostjo nastopile, da namreč tudi prizadete sosedje zaprejo pot avstrijskim industrijskim izdelkom. Jugoslavija je velik odjemalec za avstrijsko industrijo tudi še sedaj, ko uvozna trgovina peša. Za slučaj, da bi Avstrija hotela na gotov način bojkotirati jugoslovanske pridelke ne bo preostalo drugega, tako sodijo v gospodarskih krogih, kakor da tudi Jugoslavija preprovo vvoz avstrijskih izdelkov v našo državo. Položaj radi tega ne bo postal boljši niti za Avstrijo niti za njene sosedje.

Pojavilo se je celo mnenje, da vodijo Avstrijo in njeno gospodarsko politiko še drugi negospodarski motivi. Ona bi rada brskirala razvoj podonavskega vprašanja in bi najprej onemogočila, da se reši na nepolitičen način, in sicer tako, kakor zahtevajo interesi vseh podonavskih držav. Avstrijsko zunanjo politiko inspirirajo oni ljudje, ki so pripravljeni znamenito carinsko zvezo z Nemčijo dne 17. marca 1931. Tako vsaj morajo tolmačiti sosedje Avstrije to nenadno gospodarsko vojno napoved ravno v trenutku, ko je postal položaj tako težak v srednji Evropi, da bo samo iskreno in solidarno sodelovanje vseh držav preprečilo katastrofo, ki se ji napoveduje.

Tukaj še vedno čakajo podrobnejših poročil z Dunaja, ker nikakor zaenkrat ne morejo verjeti, da Avstrija naravnost hoče izzvati gospodarski boj, v katerem za njo ni lovorjevih vencev.

Kriza ruskega poljedeljstva

Medtem, ko padajo na svetovnih žitnih trgih cene, ter se žito uporablja kot kurivo, prihajajo od časa do časa vesti iz Rusije, da vlada tam pomanjkanje, da preti po nekaterih krajih lakota in da se belj pa kruha v mestih sploh ne dobi. Resnica je, da se tudi še danes dobiva v Rusiji kruh samo na izkaznice, kakor pri nas med vojno, ter da dežela, ki je nekdanj slovela kot žitnica, nima dovolj žita, da bi krila lastne potrebe.

Na drugi strani pa je ta dežela izvajala v preteklih letih dumping, kakor ga v zadnjih desetletjih nismo doživeli ter vrgla na trg ogromne množine žita globoko pod svetovnimi cenami. Ze itak vzemirajni trg je postal še nesigurnejši in ne smemo dvomiti o tem, da je del svetovne krize uspeh tega postopanja ruskega državnega gospodarstva. Programatična izvršitev tega dumpinga pa zavisi seveda od zadostnih pridelkov poljedeljstva. Tako je bil sestavljen tudi za poljedelstvo petletni načrt, ki naj bi sličen industrijski organizaciji obsegal vse panoge poljedelstva ter najprej zagotovil zadostne množine poljedelskih pridelkov doma, nato pa s pretirano nizkimi cenami vzemirajni svetovno gospodarstvo ter tako služil na ta način sovjetski propagandi. Z izkupičkom so si sovjeti nabavljali tuje valute, s katerimi so krili svoja naročila v inozemstvu, kjer rubelji ne notira.

V zadnjih časih sicer ni bilo znanih množin ruskih deželnih pridelkov na svetovnem trgu, in napovedana je bila reorganizacija poljedeljstva, kar je dokaz, da so dosedanja metoda ni obnesla.

V Rusiji obstajajo danes trije agrarni sistemi, drug poleg drugega. To so državna veleposestva, kolektivna posestva ter ostanki samostojnih kmetijskih gospodarstev, ki so preživeli dosedanje poskuse razlastitve.

Državna veleposestva so gospodarska podjetja, ki so osnovana na industrijski podlagi. Po raznih poročilih je bila pred nedavnim časom dokončana reorganizacija teh veleposestev »gigantov«. Kakor običajno, se tudi v Rusiji niso obnesla posestva, upravljena od države, ker je bila uprava preokorna in preveč uradna. Razen tega so bila tudi posestva prevelika in zaradi tega nepregledna. Posestva, ki so obsegala po več 100.000 hektarjev, so delili in osnovali manjše enote. Obdelovanje teh posestev je bilo po možnosti popolnoma mehanizirano. Pokazalo pa se je, da je poraba strojev ogromna ter da so se popravila vršila v mnogo manjšem obsegu, kot je bilo to predvideno in potrebno. Enako se ni obnesel način radikalnega gospodarstva brez denarja. Danes se zopet točno računajo prejemki ter izdatki in splot vsa dela po metodah tako zvanega kapitalističnega gospodarstva. Poučeni krogi trde celo, da so proizvajalni stroški nekaterih državnih veleposestev 26 rubljev za pud žita, dočim znaša uradna cena le 1.30 rublja. Zaradi te nevzdržne razlike v ceni so dobila nekatera posestva dovoljenje, prodajati neke vrste poljedelskih pridelkov po cenah zasebne trgovine, posebno tedaj, če gre za preostanek oddajnih kontingentov. Dosedanja izkušnja pa je dokazala, da množina tega blaga ni zadostna, da bi mogla izenačiti izgube držav. gospodarstva.

Slično se tudi težko kolektivnega gospodarstva, ki pa je vrh tega še eno izmed glavnih problemov politične in gospodarske revolucije. Ako se ne posreči, odvrniti kmeta od dosedanjega gospodarstva, skoraj ne bo niti mogoče, ohraniti dosedanja smer političnega režima. Kmet obdeluje zemljo za svoj račun in zaradi tega potrebuje tako zvano kapitalistično gospodarstvo, namreč svobodno razvijanje cen, ki je mogoče le v načinu zasebne trgovine. Zaradi tega obrati, ki so osnovani na kolektivni podlagi, ne morejo več zadovoljiti zahtev svojih članov. Posledica tega je bilo odseljevanje kmeta z dežele v mesta. Sam na

sebi seveda ta pojav ni tako opasen, ker je tuji v Rusiji pričela industrija odpuščati delavstvo in bodo nekdanji kmetje prisiljeni, prej ali slej zopet obdelovati zemljo, bodisi svojo lastno, bodisi kot delavci kolektivnih zadrug.

Glavne težkobe pa povzroča pripravljanje zadostnih množin semen. Kolektivna posestva morajo razdeliti svoje pridelke v tri dele, od katerih se mora eden oddati državi, drugi je na razpolago članom dotičnega kolektivnega gospodarstva, tretji del pa je določen za seme. Količina pripravljeneja semena pa celo po ruskih uradnih statistikah ne odgovarja potrebam niti glede množine, niti glede kakovosti. Na državnih veleposestvih je bilo konec marca pripravljeno semena za 48% potrebe, kolektivizirana posestva pa niso imela niti 40%. Da bi se tudi v tem letu zbrala potrebna množina semena je po dosedanjih poročilih skoraj izključeno, ker so žito, ki je bilo za to pripravljeno, porabili v pretekli zimi člani kolektivnih posestev za hrano.

Slične težave obstajajo tudi glede živine za delo in glede poljskih strojev. Ze v času radikalnega kolektivnega vala, ki naj bi privedel kmeta v okrilje komunizma, je bilo uničeno dosti živine. Mnogo jo je poginilo po nemi vsled brezbrzičnosti kolektivnih posestnikov. V nekaterih slučajih se je to dogodilo celo namenoma, ker se je na ta način živina nadomestila s stroji. Po deželi so bile ustanovljene postaje za motorne poljedelske stroje in vlačilce (traktorje). S tem naj bi si pridobila državna oblast upliv na kolektivna posestva oziroma na posamezne kmete, ki bi se posluževali teh postaj. Postaje motornih traktorjev naj bi bile opremljene s vsemi sredstvi za pogon in za manjša popravila. Istočasno pa naj bi bile te postaje po deželi središča kolektivne misli in boljševiške propagande, ki bi jo vršili tam zaposleni monterji in uradniki. Od teh strojev opravljeno delo naj bi se plačalo v žitu. Skupno z državnimi mlini so te traktorske postaje najuplnejši činitelj kolektivnega državnega gospodarstva. Ugotovljeno pa je, da so te postaje za poljedelske stroje v vsakem oziru nezadostno opremljene, enako je tudi število pokvarjenih strojev kar visoko.

V najugodnejšem položaju so še kmetje, katerih je 38%. Ti so ostali pri stari osebni lastnini ter so ohranili ljubezen do zemlje, na kateri so se rodili in katero so z lastnimi rokami obdelovali. Kmetje so ostali konservativni v Rusiji enako kot drugod, ter so tudi poskrbeli za zadostne množine semen. Zaupanje v državno politiko je malemkostno, ker mora kmet oddajati gotove odstotke svojih pridelkov državi po cenah, ki jih ona predpiše. Država plača le malo, radi tega pa se morajo te dajatve smatrati kot neko dodatno obdavljenje.

Pred kratkim je država dovolila planje prašičev. Radi tega se po celi Rusiji kolje živina, ter s tem zmanjša možnost rednega obdelovanja zemlje po kmetijah. Kmetje se boje, da pride prej ali slej nov val razlastitve, ki bo vzel še to kar je ostalo. Dosedanji poskusi, kmeta pridobiti za sebe, se do sedaj državi niso posrečili. Poučeni krogi pa so mnenja, da se bo moralo v tem pogledu mnogo storiti in da bo potrebno, doseči tudi dejanske uspehe, ki niso samo na papirju, kajti v nasprotnem slučaju bi se znalo dogoditi, da bi kmet odločilno uplival na razvoj in smer notranje politike, kakor se je to že enkrat dogodilo. V tem slučaju bi krenila smer ruske politike na pota, ki niso skladna z onimi komunistov, kar bi moglo tudi postati za sedanjí režim v Rusiji usodno.

Split, 4. maja. ž. Jutri pride v Split 500 Angležev z ladjo »Arandora«. V Splitu ostanejo samo par ur, nakar odpotujejo z isto ladjo v Dubrovnik ter od tam naprej.

Elektrifikacija Notranjske in Dolenjske

Ljubljana, 4. maja.

Dočim so Kranjske deželne elektrarne lansko leto zgraditvijo daljnovega Velenja—Crnuče postavile temelj obsežni in gospodarsko preudarni elektrifikaciji Slovenije, so se letos vrgle s prav tako vno na nadaljevanje tega izredno lepega načrta. Tako so Kranjske deželne elektrarne posebej pozornost letos dolenjski in Notranjski. V kratkem bo izmerjena trasa za električne vode, ki bodo vezali Cerkljano, Rakek in Vrhniko. Na ta način bo omogočena nujno potrebna elektrifikacija obmejne postaje na Rakeku, žirovska elektrarna pa bo v ta daljnovega lahko oddajala lepe množice električne energije. S tem bo tudi zmanjšana dosedanja velika pasivnost žirovske elektrarne. Včeraj so Kranjske deželne elektrarne začele s merjenjem za traso daljnovega, ki bo vezal žirovske transformatorske postaje s Kočevjem. Načrti za te vode so že zimo dobro preštudirali in pripravili in ker se je še novomeška občina izrekla za elektrifikacijo ter tako pristopila k akciji Kranjskih deželnih elektrarn, bodo elektrarne gradile poseben odcep od kočevskega daljnovega proti Novemu mestu, tako da bo tudi ta del Dolenjske preskrbljen s ceneno električno energijo Kranjskih deželnih elektrarn. Prav tako pa Kranjske deželne elektrarne ne zanemarijo Stajerske in se bodo v kratkem vršili razgovori, ki bodo rešili vse potrebno za elektrifikacijo Savinjske doline.

Velenjska elektrika v Novem mestu

Novo mesto, 3. maja

Vprašanje električne razsvetljave v našem mestu vedno bolj napreduje. Zadnje dni se je mudil v Novem mestu g. inž. Ruel, ki je pregledal vse dosedanje električno omrežje ter stopil z mestno občino v dogovor glede napeljave elektrike iz Velenja v Novo mesto. Na Dolenjsko bi tekla dva voda do Grosuplje, kjer bi se razdelila in bi tekla eden na kočevsko stran, drugi proti Novemu mestu. Slednji bi se v Trebnjem zopet razdelil in bi šla ena napeljava po mirenski dolini proti Sevnici, druga pa

naravnost v Novo mesto, od tu pa naprej proti Krškemu in tam nekje bi se oba toka zopet združila. V mestu samem bi moral biti postavljen poseben transformator, daljnovod do Stopič bi bil nov in tam zopet transformator, ki bi oddajal tok v okolico Stopič. Novomeška občina je po vsej priliki največji interesent za napeljavo velenjske elektrike, zlasti zaradi vodovoda v Stopičah, čigar črpalni stroji so na električni pogon. Sedanji tok je za črpanje vode, za pogon mnogih strojev po raznih novomeških obratih in za razsvetljavo veliko prešibek. Ne zmore vsega in po navadi je tok v opoldanskih urah ustavljen za nekaj časa. Računati pa moramo tudi z dejstvom, da se bo v Novem mestu industrija bolj razvijala in da bodo sčasoma tudi pri nas zrastle tovarne. Za ta slučaj mora mesto imeti močno električno silo, ki bo kos vsemu. Zato bo v pogodbo tudi vnešena klavzula, da lahko vsako industrijsko podjetje ali v bodoče nastala tovarna sklenska pogodbo glede oddajanja električne sile naravnost z elektrarno, ne da bi bilo treba kakšnega dogovarjanja z mestno občino. Pa ne samo to. Računa se lahko z gotovostjo, da bo tudi mestno prebivalstvo jako dober odjemalec elektrike, zakaj vsak si čisto gotovo želi imeti cenejšo, pa neprimerno boljšo luč. Upati je, da bodo tudi okoliške občine segle po tej elektriki. Da se to zgodi, bo novomeška občina od svoje strani vplivala na okoliške. Izgleda pa, da se bo ta elektrika v Novo mesto napeljala brez ozira na to, ali kaka okoliška občina elektriko vzame ali ne. Razumljivo pa je, da čim bolj bodo tudi druge občine naklonjene in se za stvar zanimale, prej bo elektrika napeljana. Dosedaj smo imeli zelo drago luč ca po 4,50 dinarjev kw uro, velenjski tok pa bo okrog Din 3.—, kar se že precej pozna. Tok bo močan 220 voltov. Zaenkrat občina še nima točnega proračuna za napeljavo, sodijo pa, da bi stala napeljava približno 2 milijona dinarjev. Ako bi torej imela občina za napeljavo potrebni znesek že pripravljen, bi v par mesecih že svetila po naših ulicah močna in cenena velenjska elektrika. Upamo, da ni več daleč čas, ko bo stvar prišla do uresničenja.

Smrtna nesreča v Mostah

Trije otročki izgubili mater

Ljubljana, 4. maja.

V Mostah se je danes popoldne pripetila pretresljiva žalostna priredba, pri kateri je izgubila življenje mlada mati. Zakonca Ivan Peterka, mali posestnik in delavec iz Laz 15, ter njegova žena, 25-letna Franciška, sta imela danes opravke na sodišču. V Ljubljano sta se pripeljala z vozom. Ob 4 popoldne sta se nameravala odpeljati domov. V Mostah, pred Merghenthalerjevim podjetjem, pa se njun konj nenkrat nečesa ustrašil in poskočil. Sunek je bil tako močan, da je žena Franciška padla z voza. Obležala je na tleh, vendar ni izgubila zavesti. Mož je ves preplašen dvignil ženo, videl pa je takoj, da je nevarno ranjena na vratu. Iz bližnjega podjetja Narbeshuber so telefonirali po

reševalni avto, ki je takoj prišel in odpeljal ranjenko proti bolnišnici. Žena je še tarnala, da jo boli v zatiljku. Tik pred bolnišnico pa je izdihnila. Reševalci so jo prepeljali v Mestni dom, kjer si je truplo ogledala komisija. Ugotovili so, da si je žena zlomila pri padcu zatilje. Truplo so pripeljali potem v mrtvašnico k Sv. Kristofu. Pretresljivo pa je bilo poslušati jok in obup ubogega moža, kateremu so lile solze na truplo rajnice. Ubogi mož je bil ves zmeden in ga ni bilo mogoče potolažiti. Pokojnica je bila vzorna žena in dobra mati treh neboljenčkov, katerih najmlajši je star komaj sedem mesecev. Sedaj pa bodo ti ubožci brez matere. Poročena je bila pokojnica komaj 5 let. Ta nesreča mora res ganiti arce vsakogar.

† Franc Roeger

V torek zvečer ob 7 je za vedno zatisnil zemsko oči gosp. Franc Roeger, ravnatelj Zadruga tiskarne v pokrovi, mestni okraj, načelnik in hišni posestnik v Ljubljani. Blagi pokojnik je bil vnet karitat. delavec. Dolgo vrsto let, prav do svoje smrti, je bil tajnik Stolne Vincenc. konference in je tudi kot mestni okr. načelnik oskrboval ubožce svojega okraja. Podlegel je rajni dolgotrajni bolezni, ki si jo je nameraval drugič olajšati potom operacije, ki pa žal ni mogla odstraniti smrtno nevarnosti. Pogreb bo v petek 6. maja popoldne ob 2 izpred mrtvašnice splošne bolnišnice. Hudo prizadeti, velespoštovani rodbini prisrčno sožalje!

Smrt otroka v potočku

V torek dne 3. maja je utonil 3-letni mlinarjev sinček Zupančič Vladimir iz Potoka pri Valtji vasi. Otrok se je igral ob potočku, med igro pa je padel v ne ravno globoko vodo ter utonil, ker ni bilo nikogar v bližini, da bi mu bil hitro priskočil na pomoč. Šele čez daj časa je njegov 7-letni brat zapazil svojega brata v vodi, ter je hitro obvestil o tem očeta. Oče je hitro potegnil svojega sinčka iz vode, toda vsi poizkusi, da bi ga obudil k življenju, so bili brezuspešni.

Birmanska darila

po znižanih cenah pri
L. VILHAR, urar
Ljubljana, Sv. Petra c. 36

Odstranite trajno zobni kamen,

Ako redno uporabljate Sargov Kalodont, boste na najudobnejši način ohranili Vaše zobe zdrave in trdna.

KALODONT

Proti zobnemu kamnu

V tuji zemlji počiva

† Slovenski mladenič Franc Frece

Hetange grande, Moselle.

Tudi tu nam smrt ne prizanaša. Dne 26. aprila ob pol 12 se je pri delu v tukajšnjih utrdah smrtno ponesrečil naš slovenski rojak mladenič Franc Frece, sin Martina. Pokojnik mladenič je bil roj. 11. novembra 1902 v Vranski gorici št. 45, občina Buče, okraj Šmarje pri Jelšah.

Rajni je delal leta 1929 v rudniku Salanmines, Pas de Calais. Pozneje je dolgo časa delal v železnih rudnikih v Audunu, kjer je ves čas bil zvest član Slovenskega pevskega društva. Sodeloval je pri petju in igrah. Pred meseci si je prebral službo, misleč, da bo boljše. Prišel je delat k tvdki Martin v Hetange grande. Tu je 26. m. m. delal 4 m globoko v strelskem jarku. Naenkrat pa se je usula nanj stranska stena in ga pokopala. Reševalci so bili takoj na mestu, izkopali so ga, rešilni avto ga

je odpeljal takoj v mestno bolnišnico v Thioville, kjer pa je že čez eno uro izdihnil svojo mlado dušo.

Pokopali smo ga 29. aprila ob 6 popoldne na mestnem pokopališču v Thioville. Pogreb je bil zelo slovesen. Udeležil se ga je slovenski duhovnik g. Josip Kastelic, slovensko pevsko društvo iz Auduna, slovensko pevsko društvo iz Aumetza, dalje mnogo Hrvatov, Poljakov, Nemcev in Francozov. Slovensko pevsko društvo iz Aumetza mu je lepo zapelo tri žalostinke, »Vigred se povrne«, »Blagor mu« in »Nagrobnično«. Gospod Kastelic mu je izpregovoril lep poslovilni nagovor, kar vse je bilo sorodnikom in prijateljem pokojnega Franceta v veliko tolažbo. Pokojnikov brat Jakob se vsem, ki so spremili rajnega Franceta na zadnji zemeljski poti k večnemu počitku v tuji zemlji, najpriserčneje zahvaljuje.

Rajni Franc Frece pa naj počiva v Gospodu!

Vnebohod

Tako je govoril na današnji dan služabnik božji in sveti hiponski škof Augustinus:

Danes obhajamo spomin velike in radostne skrivnosti, Gospodovega vnebohoda! Danes poje širni svet hvalnice svojemu Stvarniku, ki je vesoljstvo razodel svojo vsemogočnost. Danes poskakujeta nebo in zemlja, ki se radujeta v prazniškem razkošju in se veselita slavnostnega pohoda svojega Gospoda. Zakaj vprav današnji dan se je Kristus dvignil nad oblake in zemljo približal nebesom.

Tudi mi, bratje kristjani, vrisakajmo in pojmo hvalo Njemu, ki je šel pred nami v nebo, da nam pripravi sedež, namenjen od vekomaj od predobrega Očeta. Odsel je v nebo, kjer je Njegov pravi dom in odkoder je prišel na zemljo, da nas je odresil. Svoje poslanstvo je dokončal, sedaj se vrača v zmagoslavstvo spremstvu k svojemu Očetu, ki je z njim istega bistva.

Vstajenje in vnebohod, dva najsvetlejša spomina Gospodovega poveljanja. Oba praznujemo z vso svečanostjo. Zato je namreč vstal, da bi se mi za njim vstali, v nebo pa je odsel zato, da bi nas iz višine varoval in da bi mi laže prišli za njim. Poglejte, kakšnega Gospoda in Odršenika Jezusa Kristusa imamo: najprej je visel na križu — sedaj pa sedi v nebesih in kraljuje. Ko je visel na križu, nas je odkupil; ko sedi v nebesih, zbira, kar je kupil. In ko bo zbral vse, ki jih bo dolgo časa nabiral, bo ob koncu dni zopet prišel, kot je bilo pisano. Ali takrat ne bo prišel zakrit, kakor prikrvat, v Betlehemu, marveč javno in z vsem slavljen, kot je bilo pisano: »Gospod bo prišel javno...« Zakrit je namreč moral priti, da so ga obsodili; javno pa bo prišel, da bo sam sodil. Zakaj, kdo bi se ga upal obsoditi, če bi bil prišel javno? Zato pravi apostol Pavel, da Gospoda veličastva ne bi nikdar križali, če bi ga bili spoznali... Če pa Njega ne bi bili umorili, tudi smrt ne bi umrla! Glejte, hudebec je bil premagan s svojim lastnim orožjem! Hudič je vrisal, ko je z

uporom položil smrtno kal prvega človeka. Z upornostjo je ugonobil prvega človeka; ko je ugonobil Poslednjega, se mu je prvi izmuznil iz zank!

Zmagal je torej naš Gospod Jezus Kristus, ko je vstal od smrti in se vzdignil v nebo. Tedaj se je izpolnilo, kar je zapisal pozneje sv. Janez v »Razodetje«: »Zmagal je Lev iz Judovega rodu« (Raz 5, 5). Leva imenuje Njega, ki so ga umorili kakor jagnje. Lev je bil radi svoje moči. Jagnje radi svoje nedolžnosti; Lev, ker ga ni nikdar nihče premogel, jagnje, ker je bil neskončno krotak. In jagnje je s svojo smrtjo premagalo peklenskega leva, ki hodi okrog in išče, koga bi požrl. Hudiča so nazvali leva zavoljo njegove divjosti, ne zavoljo moči. Apostol Peter namreč pravi, da morate paziti na svoje skušnjave in bdeti, kajti Vaš nasprotnik hudič hodi okrog kakor rjoveč lev in išče, koga bi požrl (1 Petr 5, 8). Kdo ne bi zablodil v žrelo temu hudobnemu levu, če ne bi bil zmagal Lev iz Judovega rodu? Lev proti levu, jagnje proti volku... Ko je umrl Kristus, se je hudič radovolj, pa je vprav s Kristusovo smrtjo bil premagan. Hudobec se je ujel kakor miška, ki zgrabi za vado v past. Vesel je bil smrti, kot zastopnik in sejavač smrti; in česar se je veselil, tam mu je spodrsnilo. Gospodov križ je bil hudobcu past, Gospodova smrt je bila vada, ki se je hudoba nanjo ujela. In glejte, naš Gospod Jezus Kristus je vstal od smrti! Kje je sedaj smrt, ki je visela na križu? Kje so oni Judje, ki so ga zasramovali? Kje so oni napuhnjenci in porogljivci, ki so majali z glavami in govorili, nai stopi s križa, ako je Sin božji? Pa je še več storil, nego so oni med zasmevanjem zahtevali! Zakaj več je vstati iz groba, kakor stopiti s križa.

Zakaj se torej danes hvalimo s tem, ker je Kristus odsel v nebo in ker sedi na Očetovi desnici? Čeprav ga ne vidimo s telesnimi očmi — saj ga tudi na križu vsečnega nismo videli — vendar vse to verujemo, gledamo z duševnimi očmi. Današnji dan se je torej, kakor ste slišali, bratje, naš Gospod Jezus Kristus dvignil v nebo. Naj se vzdigne za njim še naše srce,

kakor nam veli apostol, rekoč: »Če ste torej vstali s Kristusom, iščite, kar je zgoraj, po tem hrepenite, ne po tem, kar je na zemlji« (Kol 3, 1). Kakor je namreč On odsel v nebo, ne da bi se ločil od nas, tako bodimo tudi mi že sedaj pri Njem, dasi prav naša telesa še niso dočkala izpolnitve onega, kar se nam obljublja. On je že povsah v nebo. Zaradi tega ne bomo prav nič obupavali, da bi kdaj tudi mi prišli za Njim in se z angeli radovali pri Njem, saj je rekel, da nihče ne gre v nebesa, ki ni prišel iz nebes, kakor Sin človekov, ki je v nebesih (Jan 3, 13). To pa je bilo rečeno radi edinosti, po kateri je Kristus naša glava in mi njegovo skrivnostno telo. In v tem je najtrdnješe upanje za nas, ki smo njegovi udje, da je šel On, ki je naša glava, pred nami k Očetu. Čeprav je odsel nad oblake, se ne bomo ločili od njega. On, ki je prišel iz nebes na zemljo, nam srčno želi, da bi tudi mi prišli v nebesa in nam takorekoč kliče: »Bodite moji udje, ako hočete priti za mano v nebo...« V tem se tedaj sami utrujemo na zemlji, po čemer bomo prišli med nebeščane. Takrat bomo odložili telesno umrljivost, zato sedaj odložimo dušno okorelost in zaspasnost, zakaj z lahkoto se vzdigne telo visoko v nebo, če le breme grehot duha ne teži.

Apostoli so se čudili, ko se je Kristus pred njihovimi očmi dvignil v nebo in ga je zagrnil oblak. In radi bi bili šli za njim. Zato je žalost zalila galilejske ribiče, ko so se zavedli svoje samote... Gospoda ni več med njimi!... On pa, ki je rekel: »Zdaj odhajam k njemu, ki me je poslal; za vas je dobro, da grem, zakaj če ne odidem, Tolažnik ne bo prišel k vam; če pa odidem, vam ga bom poslal!« On, ki je kot Odršenik odsel v nebo, jim je takoj poslal dva angela, ki sta jih potolažila, rekoč: »Galiilejci, kaj stojite in gledate v nebo? Ta Jezus, ki je bil vzet v nebo od vas, bo tako prišel, kakor ste ga videli iti v nebo!« Kaj se pravi, »bo tako prišel?« To se pravi, da bo prišel v isti podobi, v kakršni je odsel, da se izpolni, kar je bilo zapisano: »Videli bodo Njega, ki so ga prebodli« (Zah 12, 10). Tako bo prišel. K ljudem bo prišel, kot človek bo prišel, ampak kot Bog člo-

vek bo prišel. Prikazal se bo kot pravi človek in pravi Bog, da bi potolažil ljudi. Ko je odsel, so žalovali za njim, zato se jim ga ni treba bati, ko bo prišel drugič. Na oblaku je odsel, na oblaku bo prišel. Rane je odnesel s seboj v nebo in zopet jih bo prinesel na zemljo. In križ bo prinesel v zmagoslavstnem sprevodu: kot znamenje Sina človekovega se vam bo prikazal na nebu! Še enkrat pravim: tako bo prišel, v istem telesu in na istem oblaku, v isti resničnosti; pravičnim v ljubezen, krivičnim v strah, Blagor onim, katerim velja: »Tako bo prišel, kakor ste ga videli iti v nebo.« Mi pa imamo dobro poročilo, da še nam ni treba bati prihodnje sodbje: Kristusa, svojega Gospoda in brata v nebesih, ki neprenehoma za nas prosi pri Očetu.

Gospod bo prišel. Prav gotovo bo prišel. Kdaj pa pride? To ni važno, važno je le, da te najde pripravljenega.

Da bi nas vse našel dobro pripravljenel! Tako bodi!

Materi za god

Po dolgem času sem v prvem lepšem pomladanskem dnevu napravil daljši sprehod. Pot me je vodila tudi mimo naše podružnice Svete Trojice na podružniško pokopališče. Ob grobu z letnico 1912 sem videl moža, ki je stal in molil. Poznal mi je bil grob po svoji posebni obliki, a obiskovalec njegov mi je bil povsem neznan. Počakal sem nanj ob železnih vratih. »Dovolite! Kdo ste, verni moj neznanec?« »To je zdaj vseno! Materi za god sem obiskal njen grob.« »Ste od daleč?« »Pet ur sem potreboval z železnico.« »Pet ur? Dolga pot!« »Ko bi ne bilo vlaka, bi šel tudi peš!« »Tudi peš? Radi ste imeli svojo mater.« »Še vedno slišim njeno besedo, še vedno vidim njen zgle, še vedno okušam njen dar.« »Kakšen dar?« »Vero.«

Spoznal sem, da je hotel biti v tem trenutku zbran v spominu na svojo mator in ga nisem

Tam ob Rabi so slovenske vasi...

M. Sobota, 3. maja.

Na večeru Slovenske krajince, ki se je vršil v Ljubljani dne 29. aprila, je padla beseda tudi o »rabskih Slovenceh«. Zahteva ni prodrla in tako je vsaka ločila od nas okrog 6000 naših bratov.

»Rabski Slovenci imajo tri župnije: Dolnji in Gornji Senik ter Stefanovec, h katerim pripada kakih deset slovenskih vasi, med njimi Slovenska vas, Andovci, Riktarovci, Sakačevci... Vasi so po značaju slične vsem na Goriškem, kakor tudi pokrajina sliči Goriškemu.

V socialno-gospodarskem oziru spadajo »rabski Slovenci« med revne sloje. Domača gruda jih ne more preživljati. Mnogi so se podali v Ameriko za kruhom, drugi pa delajo v tovarnah sosednih mest, zlasti St. Gothardu.

V narodno-jezikovnem oziru so rabski Slovenci reveži. Soje so madžarske. V slovenskem jeziku se jim podaja samo verouk. Razen tega slišijo slovensko besedo v cerkvi. Slovenskih časopisov in knjig nimajo. Le v molitvenikih vidijo tiskano svojo besedo. Tu in tam so dobili iz Slovenske krajine kak list od g. Klekja. Zadnji čas je pošiljanje naših tiskovin skoraj popolnoma onemogočeno.

Kljub vsem oviram se čutijo »rabski Slovenci« Slovence, a vprašanje je, kako dolgo bo to trajalo, ako se bodo razmere tudi naprej tako razvijale. Na vsak način jim bomo morali posvetiti mnogo pozornosti, da jih obvarujemo pred tujim vplivom.

Izleti v vinorodne Haloze

Ob priliki vinarskega kongresa in II. banovinske vinske razstave v Ptujju od 8. do 10. t. m. se bodo nudile ugodne prilike vsakomur, da si ogleda Ptuj in njegovo lepo okolico, polno zgodovine, zlasti pa vinorodne Haloze in Slovenske gorice. — Obiskovalce razstave opozarjamo na lepoto slikovitih Halož, katere so Nemci opevali in jih celo pisatelj Bartsch omenja v svojem romanu »12 Stajerccev«.

Kdor pije žlahtno vinsko kapljico pod imenom Haložan ali Zavrčan, se bo komaj ob pogledu teh prekrasnih goric zavedel, koliko truda žrtvuje Haložan, da jo pridelava. Haloze se prične ob železniški Pragersko-Poljane in se vijejo po raznih strmih rebrih dol do Zavrča, hrvaške meje in Varaždina. Banovinske ceste, ki vodijo čez Haloze, jih delijo v tri dele. Gor. Haloze se končajo ob cesti Ptuj-Sv. Trojica-Zetale-Krapina. Srednje Haloze so obrobene s cesto Borl-Sv. Barbara-Sv. Florjan in kar je na levi strani te ceste se imenujejo Spod. Haloze z Zavrčem. — Kakor da bi bile vulkanskega izvora, tako so Haloze razgrane in rebraste in niti prave hribčine nimajo, četudi jih obdajata na Stajerskem nad 1000 m visoka vrha Boč in Donačka gora, na Hrvaškem pa Brezova gora in Dreznica. — Vsak hrib ima svoje ime. Po vrhovih so kapelice in cerkvice, ki gledajo zvišna na pridno in pošteno ljudstvo, ki je kljub veliki revščini ostalo veselo, prijazno in gostoljubno.

Nedeljski izlet dne 8. majnika nas bo peljal iz Ptuja mimo Turnišča do St. Vida ob Dravi, kjer se steka Dravinja v Dravo. Takoj od St. Vida se dviga v serpentinah cesta na Varenjski breg. S te ceste je lep razgled proti Ptujju z ozadjem in čez Spodnje Dravsko polje do Vel. Nedelje-Ormoža in še dalje na Slov. gorice, veličasten pa je na široko Dravo, ki dela tukaj velik otok, imenovan Šturmovec, ki spada k Sv. Marku na levem bregu Drave. — Za 100 m se dvigne cesta in v serpentinah spet pada proti Sv. Andražu v Haložah (Leskovec). Na Varenjskem bregu se odpre očem pogled na Srednje Haloze. Na južni, vzhodni in zahodni strani so same vinske gorice, na severni strani pa so temnozeleni gozdovi, ki dajejo lepo ozadje, da se razgledajoče oko nikoli ne utruji.

Pred Leskovcem zavijemo po lepi serpentinasti cesti na Velik Okč. Ko pridemo na 300 m visok vrh, nas vodi pot kakor skozi široko odprta vrata med skalami na drugo stran proti Sv. Barbari v Haložah. Nepopisen je razgled na tej točki, zato bo tukaj daljši odmor in okrepilo. Kamorkoli se obrne človeško oko, povsod vidi kaj lepega in vabljivega in niti odmakniti se ne more od prelepih naravnih slik. Poznamo ljudi, ki so bili stopleh naravnih slik. Poznamo ljudi, ki so bili stopleh naravnih slik.

Kaj naj podarim materi za materinski dan?

Končno se bliža dan, ki ga vsi z veseljem pričakujemo že več tednov — materinski dan — 8. maja.

Nikdo naj ne prihaša ta dan k materi praznih rok! Vzradostilo jo bo vse, kar ji podari otroška ljubezen. Vsekakor so najbolj prikladni praktični darovi, nikake nepotrebne stvari.

Tvrda MEINL se je pobrigala za materinski dan v najširšem obsegu, kako bi olajšala izbero njegovega daru vsakomur, s katerim bo zares razveselil svojo mater.

več nadlegoval z vprašanji. Nadaljeval sem svoj sprehod v božjo naravo.

Ko sem se vračal mimo pokopališča, sem stopil na grob, ob katerem je pred dobro uro še stal neznanec. Na grobu je dehtel svet žopek cvetov z belim trakom in zlatim napisom: »Ob dvajsetletnici — Posinovitnice«.

Moje začudenje ob neznanem obiskovalcu je bilo še večje.

Se čez dvajset let? Samo posinovitnice? In tako daljen obisk? In za god? O ve, matere, ki počivate tod okrog v grobeh, ali vaši sinovi, ali vaši otroci tudi tako mislijo na vas, ki ste jim bile prave matere?

Pogledal sem po grobeh in prečital sem nekaj znanih imen meni zdavnaj znanih žena. Počivajte v miru!

Kako ste pozabljene: prva, druga, tretja in in četrti Tvojega sina sem davi srečal. Bogat je postal. Kako se dobro počuti v svojem bogstvu! Pri drugem grobu sem se spomnil pozabljive hčere. Nedavno je prišla iz hrvaškega mesta domov na obisk. Materinega groba ni obiskala. Čemu? Saj mati več ne more videti in občudovati nje nove obleke, njenega novega zimskega plašča, ki ga letos ne misli še odložiti. Niso se ga še mogle nagledati vesele oči.

In tretja in četrti pokojnica, kako je z vajino deco? Vajina deca je bila še premlada, ko sta jo zapustila. Komaj je mogla deca izreči vajino ime, že je izgubila svojo mlado mater. Kdaj mora torej mati svojemu otroku umreti, da je ne pozabi? Premladi otroci se več ne spominjajo, starejši jo pozabljajo. Kdaj torej otrok svoje matere ne pozabi?

Spet sem se ustavil ob grobu neznančeve matere.

»Se vedno slišim njeno besedo; še vedno vidim njen zgle; še vedno okušam njen dar; mi je zagotavljala neznanec.

Matere, pokojne matere, ali smem za trenutek motiti vaš mir in vas vprašati:

instokrat na tem vrhu in se vedno vračajo nazaj, ker vedno opazijo še kaj novega, kar so prej nevede prezrli. — Na vseh rebrih in vrhovih potpravljajo prijazne male in številne hišice, domovi Haložanov, in pod vsako hišico je klet, ki hrani vinski pridelek, prežlahtno vinsko kapljico, katero na leu mesta vsrkavaš kakor med, se diviš naravni lepoti in opajaš s trdnim sokom, da še tako ledena kri oživi in zavre. Od veselja zaori glasno vriskanje, da odmeva od vrha do vrha v tisočerihih glasih, potem pa zadoni večno lepa slovenska narodna pesem, s katero se kosajo haloški slavci, kdo bo lepše zapel.

Zidane volje se podamo naprej proti Sv. Barbari v Hal., ki je obdana krog in krog z vinogradi. V bližini se nahajata kraja Veliki in Mali Paradiž. Ze ime pove več, kakor je zapisati mogobe. — Od Barbare nas vodi cesta mimo gradu Borl ob Dravi nazaj v Ptuj, kamor pridemo se pravočasno do večerje, katero zalijemo s pristnim Haložanom, vzbujajo spomine na kraje, ki smo jih ravnokar videli, pa jih nikoli pozabili ne bomo.

V ponedeljek, dne 9. majnika je nameravan izlet v Gor. Haloze. Po cesti, ki pelje na Rogaško Slatino iz Ptuja, se približamo Ptujski gori, kjer je znamenita božja pot Matere Božje. Ze od daleč nas pozdravlja sivočrna cerkev in ko pridemo na vrh, si ogledamo prelepo okolico. Pod nami je Gor. Dravsko polje in pred nami zeleno Pohorje z Mariborom. Lepa romarska gotška cerkev nas vabi, da si jo ogledamo. Naše oči se takoj uprejo na veliko, iz kamna izklesano podobo Marijinega varstva iz 15. stoletja, ki nam kaže obličje celjskih grofov, kralja ogrskega Sigismunda in kralja Ruperta Palatinskega in drugih velikašev. — Ce se obrnemo proti Haložam na prostoru pred cerkvijo, je pred nami Majšperg in Dravinjska dolina, na visokih hribih se vidita na desno Sv. Bolfenk, na levo pa Sv. Janž, kamor je naš cilj. — Čez Dravinjo jo mahnejo najprvo na Lipno in potem po grebenu k Sv. Janžu. Severna stran je poraščena z gozdovi, južna stran je posajena z vinsko trto. Največje in znamenite gorice ima tukaj Stajerska hranilnica, kjer prideluje najboljša svoja vina, večkrat odlikovana z zlato kolajno... Ko se takorekoč sprehajamo po grebenu na poti proti Sv. Janžu, občudujemo prekrasne slike naravne lepote in divimo se krajem, ki jih žalibog do danes še nismo videli. Podamo se k cerkvi, visoko 462 m. Tu se nam odpre širok pogled na bližnje gorice, zeleno Pohorje, lepe Slov. Gorice in tja daleč na sever in jug. Donačka gora in Boč sta pred nami tako blizu, da bi ju prijeli, pa sta še daleč od nas. Uprava Stajerske hranilnice nam postreže s kupico rujnega vina in gostoljubni Haložani bi tudi radi dali vinske poskušnje, a časa je malo, mi moramo naprej proti Doleni, kjer prekorajžno zopet Dravinjo, da se podamo v Podlehnik, fara Sv. Trojica v Hal., kamor nas vabi prijazno osebje Staj. hranilnice, da si ogledamo še njeno kletarstvo. Ko bomo pokušali vino iz Halož, ne bomo mogli verjeti, da je skloj mogoče pridelati takšna vina na kamenju in laporju v tistih krajih, kjer smo se ravnokar divili nad krasno slikovito lepoto in nepričakovanim razgledom.

Zdaj vemo, zakaj ima Ptuj prednost pred vsemi drugimi kraji za prireditve vinskih razstav in sejmov. Ptuj je res središče za vinsko trgovino. Kakor katakombе so pod vsako hišo velike kleti, ki so bile in so še polne rujnega dobrega vina. Žalibog, da te kapljice tako hudo konkurira slabejši, a cenejši banežan. Težko obdelovanje vinogradov, ki smo jih prej videli, stane veliko denarja, ker so vinogradi na strmih kamenitih legah, kjer drugo ne uspeva, kakor vinska trta in pa gozdne oreve. Njiv in travnikov je malo, zato manjka Haložanom kruha. Ker so vinske cene zelo padle in vinogradnik vinskoga pridelka prolati ne more, ga žene to stanje v dolgove in obup. Kruha

Ali ste ve svojim otrokom zapustile tako doto, ki stori otroku mater nepozabno? Ali bo, ali bo vaš otrok hodil za vaš god, na vaš grob, čez tri gore, čez tri vode, čez tri zelene travnike? Odsel sem proti domu. Na občini sem mimogrede poizvedel, kdo je bil obiskovalec na podružničnem pokopališču na grobu z obnovljeno letnico 1912. Pokojna seljanka B. L. je pred mnogimi leti sprejela rejence D. K. Ljubila ga je in vzgojila ga je kakor mati svojega sina: z vero in ljubeznijo.

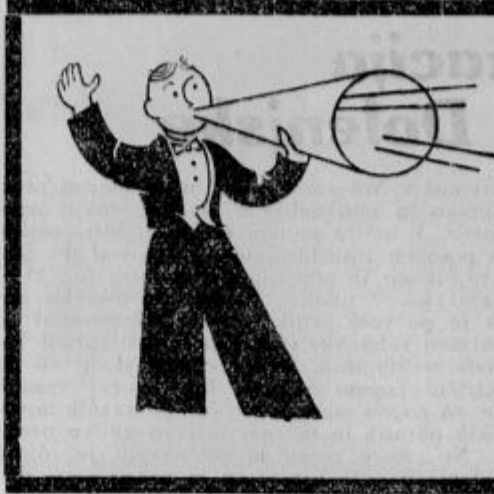
Jože Gregorič:

Blagoslov zemlje

(Konec.)

Majhna in sirotna je naša slovenska zemlja. Po njej se ne pretakata med in mleko, ampak s trdim delom si moramo iz nje iztrgati svoj vsakdanji kruh. Ali kljub temu lahko rečemo, da bi mogla skromno preživeti vse svoje otroke, če bi le med njimi živel kriščanski ljubezen in razumevanje. Ne trdini, da v lagodju in sijaju, ne, toda revno in priprosto, kakršna je sama. Pa naj bo še tako borna, pa naj bo še tako majhna, naša je, slovenska je! Zato jo ljubimo in z ljubeznijo obdelujemo. Potem bo tudi ona nam dala, kar od nje pričakujemo.

Te besede nam veljajo v prvi vrsti onim, ki svoji zemlji in narodu, kateri na njej živi, služijo z rokami. Onim, ki čutijo v sebi poklic, da z močjo svojega duha dvignejo, poplenujejo in obogatijo rodno zemljo in svoj narod, pa tole: le močna zadravnost v grudo je rodila velike moke in kulture (Dr. Jože Pogačnik, »Dijak in narodno občestvo«, Dijakiški koledar SDZ 1931-32). Ne bi imeli Jurčiča, če ne bi raste iz kmečkoga življenja; ne bi bilo slovenskega realizma in morda sploh ne slovenske literarne umetnosti, da ji ni Levstikovo »Popotovanje od Litije do Čatežar dalo grudo za podlago in izhodišče. Ne bi imeli nikoli Finžgarja in nje-

Insertenti, ne odlašajte z naročili!

Marsikateri izmed Vas sme torej pričakovati učinkovito reklamo, vrh tega pa še eno izmed 16 nagrad v vrednosti 9400 Din. So pa tukaj še druge stvari, ki jih ne smete prezreti. Ena glavnih je pa ta: »Slovenčeva« naklada je notarsko ugotovljena in znaša ob nedeljah od 28.200 do 34.000! Več v »Slovenču« v nedeljo 8. maja!

Eden izmed sto tisoč odjemalcev

Sem in tja po Beli Krajini

Ustreljen iz zasede

Dne 25. aprila je bil obstreljen iz zasede v Adlešičih Niko Milek. Napadalec je streljal z lovsko puško in je svojo žrtev zadel v spodnji del žilota. Ranjenca so prepeljali v bolnišnico v Karlovec, kjer so ugotovili, da je v njem 35 rane. Streljca še niso izsledili.

Ogenj na Mali Paki

V torek dne 26. aprila so gribeljski pastirji poslušali, kako so se onstran Kolpe pogovarjali otroci, da bi zakurili stog stelje. Otroci pa malo pomislili na posledice. Čez čas so res opazili, da se je dvignil dim, toda preden je bilo mogoče ugotoviti, koliko je ogenj nevaren, so že zagorele bližnje strehe. Ogenj je prizadel štiri posestnike. Prihiteji so sicer gasili z raznih strani, toda nesreče ustaviti ni bilo mogoče. Celotno iz Gradaca so hoteli na pomoč, a prišli so šele tedaj, ko je bilo že vse v pepelu. Prav pri tej priliki naj omenim še to, da iz Gradaca niso prišli gasiti v Podzemelj, ki je oddaljen le pol ure, ker nihče ni hotel dati na razpolago konj za to, da si so istočasno dobili konji, ki so na kraj nesreče peljali radovedneže. Tako pred tremi tedni, ko je

Automobilska nesreča

Grosuplje, 4. maja.

Danes zjutraj okrog sedmih je neki tovorni avto zopet postal žrtev nevarnih klanecv in ovinkov, imenovanih »stekanc«, ki so na drž. cesti med Blatom pri Grosuplju in Višnjo goro. Prej imenovani avto je vozil proti Ljubljani in je srečno prevozil klanec in hujše ovinke. Pri zadnjem ostrem ovinku, ki se nahaja pri odcepu ceste na Sp. Duplice, pa ga je doletela nesreča. V začetku ovinka je še vozil dobro; ker pa je bil avto zelo obtovorjen — vozil je jakega in kokoši — in ker visi tam cesta tudi nekoliko ven, je zaneslo avtomobil preveč na desno, tako da je šel nazaj — samo po desnih dveh kolesih in je zadel z blatnikom in stranico ob telegrafski drog, ki stoji v ovinku, tako da je spodnji del droga dvakrat prelomil, da je padel na tla, avtomobil pa se je zvrnil s ceste. V njem so se nahajale štiri osebe: spredaj sta sedela lastnik avtomobila g. VI. Vojvodič iz Bjelovara in pa neki trgovski pomočnik kot zastopnik tvrde Lachenbajer, ki je lastnica kokoši. Zadaj pa sta sedela še dva na vrhu. Ko se je avto zvrnil, sta zadnja dva odletela z zaboji vred precej daleč vstran na tla. Pri tem si je eden zlo- mil levo nogo nad stopalom in so ga takoj pre- peljali v ljubljansko bolnišnico, drugi pa je samo

nima, obleke nima, dolgov pa vedno več — in pa polne kleti neprodanega dobrega vina, katerega srka v svoji obupanosti dan za dnevom ter čaka boljših časov. — Kdor je videl to težko stanje Haložanov, bo skušal olajšati njihovo bedo. Po gostilnah bo zahteval pristnega Haložana in tega bo srkal, kakor ga je pokušal na vinski razstavi v Ptujju in v sredini Halož, zavrčal pa bo razno druga vina, ki niso našega domačega izvora, to je iz vinorodnih krajev Dravske banovine, ki nudijo dovolj dobrega vinskoga blaga, da nam po drugem segati ni treba, še manj pa izdajati denar za tuje marke, ki niso naše gore list.

Zadovoljni se bomo z izletov in od ptujске vinske razstave vračali s polovično vožnjo po železnični domov v svoje kraje in vzeli še vzorce seboj kot popotnico, da damo od dobrega najboljšo pokušat onim, ki niso imeli prilike z nami se veseliti, razvedriti in obiskati Halož, ki nam ostanejo kot slikovit kos domačega grude v sladkem trajnem spominu. — Po Levstiku: Kdor vas videl je, ta lie device več ne zaželi; on opeva čare vaše in plje njih božansko kri.

Su.

gorelo Rätthelnovo imetje. Sploh se je ugotovilo zadnje čase že več slučajev, da je imelo občinstvo povoda na kritike gasilske agilnosti po raznih krajih, zato naj velja to vsem, ki bi se mogli čutiti prizadete kot poziv k poštrednosti delavnosti, kadar jih k temu kliče potreba.

April se je poslovil

Ne moremo se pritožiti čez en tako, kakor ga navadno delajo grdega. Prinesel nam je solnce in cvetja. Redke so sicer pri nas črešnje, a sedaj jih lahko najdeš, ko so pokazale svoj cvet. Prav tako hiti v cvet vse drugo, tako da čebelnice zopet hito na delo. Sedaj šele so se pokazali vsi sledovi zime, in teh ni malo. Ozimlina je tako siromašna revna po nekaterih njivah, da je gospodar kar malo podvomil, če ne bi raje kar preoral in posejal kaj drugega. Trta ponekod ne pozna mnogo škode, toda po nekaterih mestih je vinograd do hudega oškodovan. Posebno milajše trte so pozeble. Po nekod je škoda povečala tudi to, ker so obrezali že pred hudim mrazom. Tudi čebelnice je zima odnesla mnogo. Nekaterim je pozeblo čez polovico panjev, tudi Zlnderskihvin! April je šel, a za slovo je napravil še par burk s svojim vetrovnim vremenom.

lažje poškodovan. Avto je ostal v glavnem nepoškodovan kakor tudi oba sprednja potnikar.

Ljudje iz bližnje vasi so takoj prihiteeli na pomoč, da so najprej postavili avto na cesto, nato pa so lovili kokoši po gozdu. Zaboji z jajci so ostali skoraj nepoškodovani. Avto pelje kokoši na Rakek, odkoder jih bodo poslali v Italijo. Za tisti nevarni ovinek so bila opozorilna znamenja že postavljena, pa jih je dala oblast odstraniti z motivacijo, da se bodo rabila drugje, kjer so bolj potrebna, kar pa dvomimo.

Smrt starega zglednega rudarja

Jesenice, 3. maja.

Dne 2. maja je umrl v starosti 72 let posestnik Valentin Pretnar. Pokojnik je služil skoraj pol stoletja pri Kranjski industr. družbi, kjer so ga poznali vsi kot zvestega in dobrega prijatelja. Pred dvema letoma je šel v zasluženi pokoj. Dolgo vrsto let je bil cerkveni ključar in odbornik pri Posojilnici, v mladosti pa izvrsten pevec.

Blagopokojni »Štefucov« oče je bil ponosen Jeseničan, kateremu je bil prav pri srcu razvoj Jesenice. Rad je pripovedoval o onih časih, ko so bile Jesenice še majhna vas, ko so na mestu velikih tovarn stale še kovačnice. Štefuc je bil eden redkih še živih bivših rudarjev, ki so kopali železno rudo v takimenovanih Savskih jamah pri Sv. Križu nad Jesenicami. Ob vsaki priliki je nastopal tudi v knapovski obleki.

Bil je cerkveni ključar in je vneto skrbel za božji hram. In ob koncu svojega življenja, ko je videl cerkev vsi prenovljeno, je dejal: »Vesel sem, da so Jesenice tudi tu napredovale.« Pri vseh procesijah je nosil svetilko pred Najsvetejšim, pri letošnji velikonočni procesiji smo ga na pogrešali; ni ga bilo, ker je bil že priokvar na bolniško posteljo.

Pokojnik je bil trdna grča in čuvar patrijarhalnosti. Vse njegovo udejstvovanje je bilo dobesedno uravnano po višjih načelih. Moč, ki je ljubil vse, kar je lepega in plemenitega in vneto vedno za dobro stvar.

Odšel je v večnost, Bog, ki ga je ljubil, naj mu podeli večni mir! Zaljubljeni soprog naše iskreno sožalje.

Ježica pri Ljubljani. Za slovo našim vrlim fantom, ki odidejo te dni k vojakom, priredi Prosvetno društvo danes ob 13. v društvenem domu zanimivo nanovo nastudirano igro »Črna ženca« v režiji I. Presetnika.

jaz, moji bratje in sestre, da je vsa prepojena z našo krvjo, pogmojena z znojem našega rodu in posejana s spomini iz moje mladosti... In te zemlje da ne bi ljubil? In da ne bi noč in dan pel slave Bogu, ki me je tukaj poklical v življenje? Verjemite mi, da bi bil najrajši padel na kolena, poljubil zemljo, jo privil nase in se zagrizel vanjo ter s pesnikom vzkliznil:

Sveta si, zemlja, in blagor mu, komur plodiš — z oljem mu ležiš razpokano dlan, s hrambo mu polniš in vina mu vračaš za znoj, daješ sena in otave za vola, ki vlačil je brano, hodil pred plugom in družno potil se z oračem: tožiš cveticem v čaše medu, da pride bučeta, gnana od tajne skrbi na delo za božič; ni gospodnje strah mrazov, zekaj nje družina dvojno obleko ima, in čuješ na tla! trlice? In osnutke na stivalih čaka že volka. O, tam sveti Duh razproštri je krila nad mizo, blažen je trud in blažen počitek družini... Sveta si, zemlja, in blagor mu, komur plodiš.

Lani sem bral v »Mladiki« pogovor med kmečkim očetom, ki je ljubil svojo grudo in dom, pa med njegovim sinom, ki se je odtujil zemlji. Takole je govoril oče sinu, ki ni bil zadovoljen z domačijo: »O, zemlja rodi! Rodi! Kdaj zemlja ne rodi?! Zmeraj rodi, včasih veliko, včasih manj, dovolj pa zmeraj. Če človek ni požrešen in je z malim zadovoljen. Pa vi, mladi, tega ne razumete, nočete razumeti. Nam je samo za prostost pa za veselje... Zemlja, zmeraj rodi, zato ker zemlja je zmeraj zemlja. In ko se vse podere, vsa učenost in fabrike, in če vojska vse uniči, zemlja je božja stvar in se nikoli ne spremeni in zmeraj ostane. Da, sin, to boš sam še skušil: Bog pa zemlja!...« (Viktor Smolej)

Te besede so sina premagale. Ostal je doma in postal kmet kakor oče. Bog pa zemlja! Anžen.

Ljubljana

Prvi slovenski glasbeni festival v Ljubljani

Zadnje popoldne slovenskega glasbenega festivala, to je na binkoštni ponedeljek ob 15. bi tekma pevskih zborov dravske banovine. Zbori, ki tekmujejo, so si izbrali skladbe po lastnem preudarku ter nastopili z njimi že na predtekma Hubadove župe dne 3. aprila v Ljubljani in Ipavčeve pevske župe dne 17. aprila v Mariboru. Jurija, ki je takrat poslovala, je razdelila vse pragašene zore po glasbeni vrednosti prijavljene skladbe v tri kategorije.

Za zmagovalce v posameznih skupinah so določene nagrade. Tako dobi zmagovalce prve kategorije krasno veliko Jakopičovo sliko: Družina, dar dravske banovine. Mesno načelstvo ljubljansko pa je obljubilo za tekmo pokal. Seznam nagrad še pričakujemo.

Tekma na binkoštni ponedeljek je prav za prav prva tekma slovenskih zborov v večjem obsegu. Zbori so v celoti izvršni, občinstvo bo imelo priliko slišati na tekmi koncert v resnici izbranim sporedom, na katerem so zastopani razni slovenski skladatelji.

Tekma se bo vršila v paviljonu K na velesejmskem prostoru. Po izvršeni tekmi bo na delu vele-

sejmskega prostora prosta zabava, pri kateri sodeluje godba narodnega železničarskega društva Slova in navzoča pevka društva z različnimi svojimi nastopi.

Tako smo v zaporednih člankih v kratkem obvestili p. u. občinstvo o vseh koncertnih in drugih prireditvah, ki se bodo vršile tekom prvega slovenskega glasbenega festivala v Ljubljani. Slavlje je tik pred durmi in cenj. občinstvo prosimo, da si kupi vstopnice za posamezne koncerte v Matični knjižarni. Zunanja naročila za sedeže naj se naslovi na pisarno Glasbene Matice, stojišče pa je itak za vsako prireditev dovolj na razpolago. Poudarjamo, da so cene posameznih koncertov razmeroma nizke, prav nič zvišane.

Predvsem opozarjamo sedaj na prvo festivalsko prireditev, ki bo v torek 10. t. m. ob 20 zvečer v dvorani Uniona. Je to nastop šole Glasbene Matice, ki proslavi s tem 50letnico svojega obstoja. Nastopita mladinski zbor, dalje ansambel na štirih klavirjih in pa godalni orkester. Mladinski zbor vodi prof. Sone, klavirski ansambel pa prof. Karel Jeraj.

Pomladanski Tivoli

Ljubljana, 4. maja.

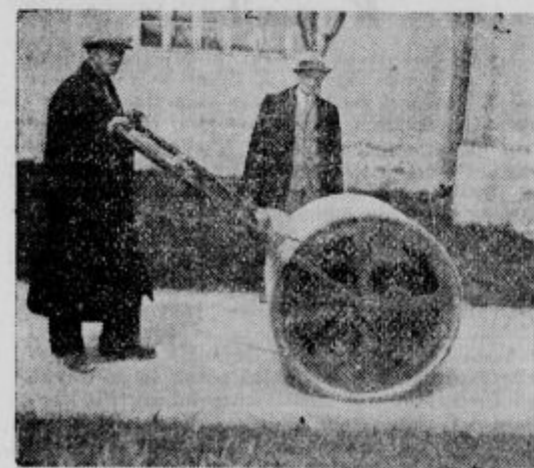
Sicer se je Tivoli, na katerega smo Ljubljančani lahko ponosni, kasno spomnil, da je ozelenel, vendar hiti sedaj tembolj. Tudi drugače je Tivoli oživel in izkazuje nekaj novosti, ki nam bode upanje, da bo letošnje leto Tivoli prav posebno lep in prijeten. Med tem, ko drevje brsti z vso naglico, se je mestna vrtnarija z vso vneto lotila gred in posadila po njih pisan plašč maheh in drugega pomladanskega cvetja, ki se živahno odraža od sočnega travnatega zelenja. Hkrati se je mestna vrtnarija lotila tudi potov, jih lepo uredila in na novo posula ter povajala z modernim novim valjarjem, ki je prava senzacija za tivolske izprehajalce. Novi ročni valjar je težak okrog 700 kg in ima motorni pogon. Delavec, ki bi sicer moral s precejšnjim

obdrži ves čas isto lego, zato pa se mora vrteti zunanje kolo oziroma valjar. Motor v valjarju je običajen bencinski motor, samo da je izredno masivno in težko izdelan, to že zato, da je ves valjar zadosti težak.

Letošnja pomlad pa je med drugim prinesla tudi žalostno spremembo v tivolskih gozdovih. Nevarni škodljivec lubadar se je zadnji čas izredno močno razširil in začel kar na debelo uničevati

najlepše in največje smreke. Le previdnosti šefa mestne vrtnarije g. Lapa se moramo zahvaliti, da so rešene premožne krasne smreke tivolskega gozda. Zadnje čase so namreč v bližini tivolskega gradu in ob potih proti Čadu in Bellevue-ju izsekali par sto najlepših smrek, katerih se je lotila lubadarska zalega. Veje teh smrek so na mestu sežgali, prav tako so potegnili s smrek vse lubje in ga tudi sežgali, sedaj leže ob potih kar celi skladi hlobov iz krasnih obeljenih smrek. Radi varnosti so obeli celo šote smrek prav do zemlje. Ker so padle najlepše smreke, je razumljivo, da je samo v hlohidi okrog 400 kub. metrov lesa. Če bi mestna vrtnarija letos tako temeljito ne obračunala z lubadarjem, bi morda prihodnje leto moralo pasti najmanj trikrat toliko smrek, da bi se ustavila grožnja nevarnosti, da nam lubadar povsem ne uniči smrek v Tivoliju.

naporom potiskati težki valjar, nima drugega dela, kakor da pazi, če valjar pravilno pelje ter ga tako vedno uravnava v pravo smer. Motor je nameščen v notranjosti valjarja in poganja kar tako valjar naprej. Motor namreč visi na osi valjarja in vsa naprava je sliha velikemu kolesu, po čigar notranjosti se vozi motor s posebnim kolescem naokrog. Valjar pa deluje vprav narobe: notranje kolesje

Staršem in prijateljem otrok

Snuje se Društvo za ustanavljanje in vzdrževanje šolskih zobnih ambulatorijev v Dravski banovini, ki ima namen, da z vzgojnim in izobraževalnim delom, tiskom, predavanji in drugimi propagandnimi sredstvi širi v vseh slojih prebivalstva smisel za vrednost in pomen zdravega zobovja ter z ustanavljanjem šolskih zobnih ambulatorijev skrbi za to, da bo čim večje število otrok v mestih in na deželi postopoma deležnih dejanske in sistematične zobne nege. Za manjše kraje, kjer stalnih ambulatorijev ni mogoče ustanavljati, so predvideni potujoči ambulatoriji.

Društvo bo pa samo tedaj uspešno vršilo svojo nalogo, če ga bo javnost tako podpirala, kakor po svojem namenu zasluži, in vabimo vse, ki jim je pri srcu dobrobit naših mladine, da pristopijo kot člani in s svojim sodelovanjem in denarnimi prispevki pomagajo doseči čim večje uspehe.

Ustanovni občni zbor društva bo v ponedeljek 9. maja v veliki dvorani OUZD v Ljubljani, Miklošičeva cesta, palača OUZD. Pripravljalni odbor.

Štife za pomladanske

obleke, apartne angleške in češke vzorce nudi v veliki izbiri najceneje trvdka

Drago Schwab, Ljubljana

Kaj bo danes?

Drama: »Gospoda Glembajevic. Izven. Znižane cene.

Opera: »Trijne mušketirje. Iven. Znižane cene.

Delavska zbornica: Akademija gojenk drž. učiteljica. Ob 20.

Kino Kodeljevo: Ob 15.30, 17.30 in 20.30 premijera zvočne veselolige »Lov za morilcem«. Znižane cene.

Nočno službo imajo lekarne: mr. Bahovec, Kongresni trg 12; mr. Ustar, Sv. Petra c. 78 in mr. Hočvar, Celovška c. 34.

KAJ BO JUTRI?

Drama: Zaprta.

Opera: Zaprta.

Kino Kodeljevo: Ob 20.30 »Lov za morilcem«. Združenje jugoslovanskih inženjerjev Kazina: Predavanje ing. Alojzija Hrovata: »Vpliv avtomobilizma na železnice. Ob 20.

Interni oddelek splošne bolnišnice: Sestanek slovenskega zdravniškega društva. Ob 18.

Hotel Mikliš: Sestanek »Kрке. Predava ing. Strajnar o elektrifikaciji Dolenjske. Ob 20.

Nočno službo imata lekarini: mr. Sušnik, Marijin trg 5 in mr. Kuralt, Gosposvetska c. 10.

© Kemično čisti obleke šimenc, Kolodvorska ulica 44. &

in kot spremljevalec Herbert Svetel, dalje pevski kvartet Glasbene Matice in salonski orkester restavaterija Krapeža. Občinstvo naj s svojim obiskom manifestira za bratstvo med Jugoslavlani in Čehoslovaki.

© Nova kavarna v Ljubljani. Sinoči so otvorili novo kavarno na Kongresnem trgu poleg kina »Matica«. Kavarna ima lepo doneče ime »Kongresna kavarna« in ima dva večja lokala, ki sta prav prijetno in udobno opremljena. Kavarno je uredil in prevzel prostore v najem splošno znani nekdanji plačilni natakar iz kavarne »Emone« g. Jakob Sedel. Kot star praktik, ki ve, kako se taki stvari streže, bo imel gotovo mnogo obiskovalcev, zlasti še zato, ker bo imel zelo zmerno ceno, dobro kavo in pijačo ter izvrstno postrežbo.

© Bloki »Pomoč potrebni« so se že dokaj razširili med ljubljanskimi prebivalstvom vseh slojev. Uporabljajo jih privatne stranke, trgovine, razne pisarne in denarni zavodi. Vsepopso, kjer delijo prosilec le te bločne listke, so močno izostali razni sumljivi tipi in se zglašajo le še v resnici potrebni. To se posebno vidno opazi v mestnem socialno-političnem uradu, kjer se na te bločne listke izdajajo nakaznice za hrano in živila. Listke prinašajo večinoma le stare ženske in moške, vdove z otroci in podobni. Tudi brezposelni se številno oglašajo, katerim se skoraj brez izjeme nakaže le hrana. Beračenje po mestu je sicer zadnji mesec precej pomenljiva, zlasti odkar je policija s svojimi racijami preganala iz mesta najbolj sumljive in delomrčne elemente. Brezposelnost in beda v mnogih družinah pa je še vedno ostala, zato se ti bloki, ki so se v vsakem oziru izkazali kot jako praktični, kar najtopleje priporočajo in naj si jih vsak čimprej nabavi, da ž njimi obdaruje potrebne prosilce. — Bloki se dobijo: V mestnem socialno-političnem uradu, v pisarni mestnega cestnega nadzorstva, na reševalni postaji in pri mestni blaginji. Nadalje jih imajo v zalogi naslednje trafike: Glavna trafika Goli-Pompe, Soukal, Pred škofijo 12, Pedzir Fani v Gradišču, Pogačnik-Rozina in Šterkovič Franja na Dunajski cesti, Jerman Vinko na Gosposvetski cesti, Sever v Šelenburgovi ulici. Strankam na domu jih pa nudijo v nakup inkasanti mestne elektrarne in plinarne ter dostavljajci mestnega eks-pedita.

KINO KODELJEVO / Telefon št. 31-62

Danes ob 15.30, 17.30 in 20.30
ter jutri ob 20.30
premijera zvočnega filma

Lov za morilcem

H. Rühmann, Lien Deyers

Vstopnina znižana Din 6, 5, 4, 3 in 2, balkon 8 Din.

© Večja gradbena dela se obetajo na Sv. Petra cesti. G. Rohman je že pričel z zidavo II. nadstropja, kar bo zelo povzdignilo njegovo hišo. Kakor smo zvedeli, se umakne v kratkem tveška Adamič v regulacijsko črto, kjer postavi večjo zgradbo. Temu bodo morali seveda slediti tudi drugi že iz estetičnega ozira, pa tudi cesta je v te mikraju tako ozka, da že močno ovira vsak promet. S tem bo seveda ta kraj mesta dobil vse drugačno lice.

© Prenočišča za udeležnike I. slov. glasbenega festivala v Ljubljani od 13. do 16. maja 1932, se bodo rabila v velikem številu, ker je že do danes prijavljenih nad 1000 zunanjih oddelčnih gostov. Cenjeno meščanstvo se vljudno naproša, da prisloži na pomoč in prijavi čim več sob z eno, dvema ali več posteljami. Prijave sprejema mestno odpravnništvo (Mestni trg 27/III, ob delavnikih od 8 do 2, na praznik, 5. in v nedeljo 8. maja pa od 9 do 12.

© 64 letni birmanec. Tako starega birmanca Ljubljana že dolgo časa ni imela. Letos bo to doživela, če se bo našel dober gospod, ki bi hotel vezati birmo 64letnemu možu Rihardu Adamiču, ki živi v silno skromnih razmerah in stanuje v baraki nasproti Srednje tehnične šole, Askerčeva ulica št. 1. Adamič se je rodil v Gradcu, po svojih starših je pa pristojen za Ljubljano. Živel je dolgo vrsto let v Budimpešti, kjer ni imel nikoli prave prilike, da bi mogel prejeti zakrament sv. birme. Gospod, ki bi bil tako dober, da bi hotel iti Adamiču za birmanskega botra, naj blagovoli to sporočiti na zgoraj navedeni naslov.

© V nebotičnik je treščilo. V torek popoldne, ko je divjala nad Ljubljano nevihta, je vmes tudi pošteno treskalo. Prvič, odkar so ga zgradili, je treščilo tudi v nebotičnik. Na nebotičniku so proti strelji začasne varnostne naprave, ki so se sijajno izkazale. Strela ni napravila na nebotičniku nobene škode. Pozneje pride na nebotičnik seveda tudi dovolj strelodovod, tako, da bo to poslopje, ki bo v bodoče seveda najbolj izpostavljeno strelam, varno tudi pred tem elementarnim zlom. Ob enem pa bodo strelodovodi na nebotičniku še bolj varovali pred streljo tudi bližnja poslopja.

© Nesrečna delavca. V Spodnjem Kašlju se je pred večerajšnjim ponesrečil 66 letni upokojeni postajni delavec Jakob Stare iz Spodnjega Kašlja 6. Stare je na železniški progi padel in dobil resne notranje poškodbe. Moral je v bolnišnico.

© Sadni izbor za Ljubljano, torej seznam imen vseh vrst plemenitega sadja, ki v Ljubljani in v okolici gotovo uspeva in rodi, so sestavili naši najboljši strokovnjaki gg. Gombač, Humeč, Štrekelj in drugi, a podružnica SVD ga je razmnožila, da ga lahko dobe vsi prijatelji sadjarstva, imeti bi ga pa morali vsi lastniki vrtov, če se hočejo izogniti večnim razočaranjem. Omenjeni in izkušeni strokovnjaki so vse vrste drev in sadja tudi natanko opisali glede starosti, rodovitnosti, oblike in okusa ter uporabe, navedena je pa tudi zemlja, kakršno vsaka vrsta rabi, da dobro uspeva, saj so tla na vsaki strani Ljubljane drugačna in zato zahtevajo tudi druge vrste sadja. Samo da pokrije stroške razmnožitve, oddaja podružnica sadni izbor za Ljubljano proti oddodskini 2 Din, a interese ga lahko narode pri podružničnem blaginiku kapetanu Teodorju Drenigu na Drenikovem vrhu, iz prijaznosti ga pa razpečavata tudi trgovini odbornika in obč. svetnika g. Olupa na Starem trgu 2, in »Triglav« v Kolodvorski ulici 8.

© Obrtniške zadeve. Odkar je 9. marca stopil v veljavo novi obrtni zakon, se je povsem spremenilo uradno poslovanje obrtnega urada na mestnem magistratu. Vsak mesec poprej običajni seznam o prijavah in odjavah raznih obrtov je izostal, ker je potrebno, da obrtni urad sestavi popolnoma nov obsežen register vseh obratov, ki so po zakonu obvezani, da prijavijo svoje obratovanje. Od 9. marca dalje je bilo obrtnemu uradu predloženih ogromno številno prošnji za ponovni vpis v obrtni register. V registre, ki se dele v tri kategorije, je bilo doslej vpisanih nad 4000 raznih obratov, gostilničarjev doselej samo 20, koncesijoniranih rokodelcev pa 192. Po določilih zakona morajo vsi obrati do 9. junija zaprositi za vpis v registre. Po tem roku ugasne stari obrt, zabeležen na magistratu, in bodo morali zamudniki plačati za registracijo dokaj višje takse.

© Ljubljana se modernizira? Nekdo je pri banki upravi zaprosil za dovoljenje, da sme v Ljubljani otvoriti in voditi ženično posredovalnico. Baj je tak posredovalnik ni načelnih nasprotij in se vrše sedaj le uradne poizvedbe, če je taka posredovalnica za Ljubljano potrebna.

Hemeroidi (zlata žila)

načelne nastanejo vsled slabega obnavljanja snovi, pomanjkanja redovite prehrane kakor tudi slabega mešanja in obnavljanja krvi. 6-12 tedensko uživanje prirodo-

Planinka zdravilnega čaja bo izvrstno delovalo na nečisto kri in vsled tega nastali škodljivim posledicam.

Zahtevajte v lekarnah samo pravi

Planinka zdravilni čaj,

ki se ne prodaja odprto, temveč samo v plomiranih paketih po Din 20— z napisom proizvajalca:

Lekarna Mr. L. Bahovec

Ljubljana

© Včerajšnji živilski trg je bil izredno živahen zlasti zaradi današnjega praznika in radi dobrega datuma. Največ je bilo seveda zelenjave vseh vrst. Radič, regrat, motovilec vse po 1 Din merica. Zenske so prinesle na trg tudi že zgodnjor solato, prodajale so jo po 1.50 Din merico. Veliko je bilo na trgu jajc, toda cena jim kljub temu vztrajno raste. Večinoma so jih ženske nudile po 1.25 Din par, več pa tudi po 1.50 Din par. Perutnine je bilo nekoliko več kakor sicer, zanimanja zanjo je bilo dosti. Kokoške so dajali po 20—30 Din. Piščancev zdaj na trgu ni. Dobro založen in zelo živahen je bil mlečni trg. Cene siru, smetani, maslu in drugim mlečnim izdelkom so neizpremenjene. Mnogo zanimanja je zdaj na trgu za semenski fižol, ki ga kupujejo vse gospodinjice, ki imajo količkej vrta doma. Tožijo, da je semenski fižol drag. Liter dobrega fižola (prepečljara) merijo od 4—6 Din kg. Boljše vrste ter stročji semenski fižol pa je še dražji, nekatere vrste celo po 15 Din liter. Na Krekovem trgu je bilo na prodaj še nekaj jablan in drugega drevja, vse pa kaže, da je s to kupčijo letos konec. Jablane so dajali radi tega že kar po 4 Din eno, pa tudi ceneje. Kakor znano, so bile jablane sprva po 8 Din in tudi dražje. Na Sv. Petra nasipu je bilo čez 50 voz krompirja, prodalo se ga je bolj malo. Cena 1 do 1.25 Din za kg.

Kino Kodeljevo je znižal vstopnino za svoje predstave. Od zdaj naprej so cene sledeče: parter: Din 6, 5, 4, 3 in 2, balkon Din 8.

© Nočne tramvajske vožnje in tarfina politika. Radi precizne tarfne politike ljubljanskega tramvaja imamo v Ljubljani bornih 10 km proge razdeljenih na 15 delnih prog in najdražji vozni listek stane 4.50 Din. Prav radi te tarfne politike plača tudi potnik, ki se hoče peljati od Mestnega doma do nunske cerkve 1.50 Din in mora pri tem še čakati na zvezo in prestopati. Mirno lahko rečemo, da je proga razdeljena tako, da se kasira čim več. Zato nam ne gre v glavo, kako je mogoče, da se pri nočnih vožnjah tramvajski vozni red tako malo ozira na prihod vlakov na glavni kolodvor. Od 9 naprej stane vsaka vožnja 1 Din več in je zato razumljivo, da se na kratke proge nihče ne vozi po 9. Lepo število potnikov pa bi lahko tramvaj pridobil pri večernih vlakih na kolodvoru. Tam se pa tramvaj naravnost z neverjetno točnostjo, ki mu v ostalem ni podobna, drži nočnega voznega reda in odpelje natančno pred prihodom večernega vlaka s kolodvora. Razumljivo je seveda, da navali potem lepo število potnikov, ki bi bili radi čimprej doma, na tramvaj, ki tam čaka. Tam jim pa povedo, da vozi čez pol ure. To se zgodi pri večernem vlaku, ki prihaja ob 10.03 minute z Zidanskega mosta. Ali ni škoda! Enkrat vozi prazen tramvaj, drugič pa se jeze potniki čez tramvaj, ki vozi vedno narobe.

Dr. Jože Jakša

specijalist za kožne in spolne bolezni, se je preselil in ordinira odslej na Kongresnem trgu št. 8/II (vhod: Gledališka Stolba 3, poleg »Kino Matica«)

od 9 do 11 in od 15 do 17

© Nenavaden motiv tatvine. Na Vodnikovem

trgu je bila večeraj okoli 9.30 čudna dirka dveh žensk. Mlajša je lovila starejšo, okoli 35 let staro, in jo potem izročila detektivu z ovadbo, da ji je odnesla s stojnice 4 molitvenike, vredne 50 Din. Na policiji so ženo vprašali: »Zakaj ste vzeli molitvenike?« Ženica je resignirano odvrnila: »Štiri otroke imam v šoli. Rabijo šolske molitvenike. Prišla sem ob ves denar pri tisti »Vzajemni pomoči«. Zadeva se je nato mirno poravnala.

Priča slovenske davnine umrl

Zalog, 4. maja.

Kakor otrok z otroki se je veselil posebno zadnja leta pomladi, ko bo mogel zapustiti posteljo, kjer je vse zimske mesece preležal in iti s svojimi ljubljanimi vnučki na parobek bližnjega gozdička, da si v božji naravi popravi zrahljano zdravje. Štutil pa je, da prihodnjega poletja ne bo dočakal, tako mi je pravil, ko sem ga lani ob 90-letnem jubileju obiskal in prošil za razgovor. Dobil sem ga ravno, ko se je ta 90-letni starček, dasiravno s tresočo roko, še vedno sam bril. Včeraj pa je ta priča slovenske davnine, ko so še ladje vozile in so rokavnjače lovili, zatisnil trudne oči in prav lepo v Bogu zaspal. Pogreb bo danes ob pol 2 popoldane iz Zaloga na pokopališče g. Devici Mariji v Polju. Jernej Blažič se je rodil l. 1840 v Vodcah, tam je kot deček hodil z očetom v slednisko graščino na tlako. Vedel je dosti in zanimivo povedati tudi o tamkajšnjih rokavnjačih in tedanjih vojaških beguncih, bodisi da je sam bil priča, še več po pripovedovanju svojega očeta. Ko pa se je pred 54 leti priženil na »Parklovec« posestvo v Zalogu, je dobil tudi vaško ime po svojem predniku »Parkluc«, ki je bil lastnik velike ladje v Zalogu. Z volmi, ki jih je doma vzredil, je tudi on imel zaslužek pri vlačenju ladij po Savi iz Kleč do Zaloga. Ko je pa stekla južna železnica in je prenehal ta zaslužek, se je pa pečal s poljem in rejo volov. S ponosom je še pred 20 leti nosil svoje 30 let staro obleko »kamizolo«, hlače iz irhovine in čevlje na »kvedere«. Zimski kožuh je pa še svojim potomcem zapustil.

Zadnja štiri leta je kajenje iz svojega starinskega vivčka opustil, tudi pil ni prav nič zadnja leta. Zapustil je tri hčere in številne vnuke. Tako je za letos umrl 10-letnim starčkom Janezom Resmanom umrl in zadostil večnim zakonom zadnji najstarejši Založan.

Razume se, da se je v njegovi hiši vedno našla kopica raznih naših nabožnih časopisov, iz katerih se je učil in uraval svoje in svojih življenje. Pokoj njegovi duši! Preostalih naše so žaljoi

Dnevna kronika

Koledar

Četrtek, 5. velikega travna: Kristusov vnebohod. Pij 1. papež. Mlaj ob 19.12 Herschel napoveduje lepo in spremenljivo vreme.

Petek, 6. velikega travna: Janez Evangelist pred lat. vrati; Judita, mučenka.

Novi grobovi

† V Krombergu pri Gorici je umrla 27. aprila gospa Antonija Vodopec, nadučiteljeva vdova. Bila je mati skladatelja Vinka in šolskih upraviteljev: Alfreda, Lojzeta in Bogomira. Bila je iz znane družine Makarovič s Svete Gore pri Gorici. S svojim možem nadučiteljem je bila v Ročinju, Podgori in nazadnje v Grčarju, kjer je imela posestvo. Ko je bil Grčar med vojno izprazen, je bila najprej na Lokve, pozneje se je pa preselila v Cerknico k sinu Vinku, ki je bil tam kot begunec kaplan in organist. Ko se je ta vrnil v porušeni Kromberg in si za silo uredil stanovanje v baraki, se je za stalno preselila k njemu. Bila je izredno bogata značaja. Več kot deset let je večinoma presedela v naslanjaču, ker so jo bolele noge, da ni nikamor mogla. Prenašala pa je ta križ z nenavadno vdanostjo. Sedaj jo je Bog rešil dolgega trpljenja in poklical dobro pripravljeno na smrt po večno plačilo. Naj počiva v miru! Žalujemo naše iskreno sožalje!

† Na Glincah pri Ljubljani je umrla gospa Teresija Voljč. Pokopali jo bodo danes popoldne. Svetila ji večna luč! Žalujemo naše sožalje!

Osebnosti

— Konkurnega izpita sta se v drugi skupini udeležila Jožef Oražem, kaplan pri Sv. Petru v Ljubljani, in Julij Slapšak, kaplan v Škocijanu pri Mokronogu.

Ostale vesti

— Polovična vožnja za glavno skupščino Zadržne zveze v Ljubljani je dovoljena z odlokom g. ministra za promet od 25. aprila 1932, M. S. broi 8433. Udeleženci glavne skupščine si morajo na oddhodni postaji kupiti cel vojni listek, katerega pa pri dohodu v Ljubljano ne oddajo, ker velja skupno s potrdilom o udeležbi na skupščini tudi za vožnjo nazaj. Ugodnost polovične vožnje velja od 5. do 12. maja vključno za vse razrede in vse vlake razen ekspresnega.

— Upokojencem se bodo dostavile pokojnine jutri, kakor nam je sporočila pošta v Ljubljani.

— Na evharistični kongres v Sarajevu odpotuje skupina Slovencev 3. junija z večernim brzovlakom. Redkokdaj se nudi prilika, da si naši ljudje ogledajo za polovično vožnjo središče našega jugoslovanskega orienata, bajno Sarajevo. Iz Sarajeva se vrnejo s katerimkoli vlakom ali nazaj preko Zagreba v Ljubljano, ali pa pohite na naš Jadransko v Dubrovnik in od tam z ladjo v Split, Šibenik, Rab, Sušak. Vljudo vabimo zlasti one, ki imajo narodne noše, da se v narodnih nošah udeležijo te svečanosti. Vožnja 3. razred brzovlaka tja in nazaj stane 320 Din, osebni vlak tja in nazaj 217.50 Din, preskrba v Sarajevu, dvakratno prenočišče in prehrana okrog 100 Din. Prijave sprejema Prosvetna zveza, Miklošičeva cesta 5 do 15. majnika.

— Permanentni odbor za evharistični kongres v Dublinu sporoča, da končnoveljavno zaključil prijave 10. maja. Na poznejše prijave se ne bo mogel ozirati, ker je treba pravočasno zagotoviti mesta. Izletniki bodo odpotovali 17. junija iz Ljubljane preko Curiha, Reimsa v London in od tam v Dublin, kjer bodo prisostvovali svečanostim in milijonskemu sprevodu vernih Ircev. Iz Irske se bodo oddeljali na ladji »Saturnia« v Havre, od tam pa v Pariz, kjer se bodo mudili tri dni, nato pa preko Milana nazaj v Ljubljano. Jugoslovanska skupina šteje doslej 17 izletnikov in 3 škofo. Celokupna prehrana, oskrba, vožnja III. razreda brzovlaka, vožnja na ladji, vstopnina, avto — znaša 7000 Din.

Podružnica Celje EMERICH BERNA

— Izletniški vlaki Zagreb—Ljubljana—Bistrica —B. j., Kranjska gora in Kamnik. O binkoštnih praznikih t. j. dne 15. in 16. maja 1932 vozi slededeči izletniški vlaki s 50% popustom vozne cene: 1. Na progi Zagreb gl. kol.—Ljubljana gl. kol.—Bistrica—B. j. izletniška vlaka št. 920 in 919, odhod Zagreb gl. kol. ob 0.10 in iz Ljubljane gl. kol. ob 5.21. Povratek iz Bistrice Boh. Jezera ob 19.10 in iz Ljubljane gl. kol. ob 22.25. 2. Na progi Jesenice—Rateče—Planica izletniška vlaka št. 8620 in 8619; odhod iz Jesenice ob 8 in povratek iz Rateč—Planice ob 19.20. Vlaka imata na Jesenicah zvezo z izletniškim vlakom iz odnosno v Ljubljano in Zagreb. Poleg tega vozita na tej progi ob teh dneh še potniška vlaka št. 8613 in 8618; vlak št. 8613 odhaja iz Rateč—Planice ob 9.10 in vlak št. 8618 odhaja iz Jesenice ob 21.35. 3. Na progi Ljubljana gl. kol.—Kamnik izletniška vlaka št. 8418 in 8419; odhod iz Ljubljane gl. kol. ob 5.40 povratek iz Kamnika ob 20.33.

— Vsi, ki ste se prijavili za romanje na Trsat in za izlet z ladjo po morju na otok Krk, ki bo zadnjo nedeljo maja, ste prejeli romarski list »Preporod« z natančnimi pojasnili in položnicami, po kateri nam pošljite 40 Din za izkaznico. Prijava je veljavna še le takrat, ko prejmemo denar za izkaznico, s katero imate polovično vožnjo po železnici in brezplačno vožnjo z ladjo po morju. Izkaznice bomo poslali pravočasno. Prijave še sprejemamo. Romarski list »Preporod« pošljemo zastojni. Pišite na naslov: Sveta vojska, romarski odsek, Ljubljana, Dunajska cesta 17.

— Naše škole opozarjamo na današnji oglas pod zaglavljem »Kam pa hčerka?« Vsa pojasnila dobite v našem uravi.

— Pobiranje darov za cerkev sv. Save. Šolskim ravnateljstvom in upraviteljem je poslala prosvetna oblast poziv, naj se napravi po šolah nabirka za cerkev sv. Save v Beogradu. Kakor smo se na merodajnem mestu informirali, velja ta poziv samo pravoslavim učencem. Katoličanom po verskih naukih ni dovoljeno prispevati za gradnjo nekatoških cerkev.

— Radovljica dobi kopališče. Mestna hranilnica v Radovljici razvija zelo živahno gradbeno delavnost. Letos si zgradi lastno uradno palačo. Sedaj pa namerava zgraditi še letno kopališče v Radovljici. To kopališče bo Predtrgom, voda

se bo zajemala v Mošnjah. Komisijoneli ogled za novo kopališče bo dne 17. maja. Z novim kopališčem bo Radovljica nedvomno mnogo pridobila in bo kopališče koristilo znatno tudi tujskemu prometu.

Duševo potrti ali morda na srcu, ledvicah ali na presnovi bolni?

Polem v SLATINO-RADENCI, novodobno opremljeno zdravilišče. V čistem zraku in pomladanskem solncu se Vam bodo vrnila moči in veselje.

Pomladanska sezona od 15. maja do 15. junija.

Tritedenska popolna oskrba za osebo: stanovanje, prehrana, kopelji, zdravniški pregled in nadzor Din 1400.—.

— Redukcije na železnici. Ravnateljstvo državnih železnic nam je poslalo sledeče pojasnilo: Dnevnik »Slovenec« je v letošnjih štev. 67, 68, 69, 71, 72, 75 in 78 objavil razne vesti o redukcijah na železnici, ki pa deloma niso bile točne. Pojasniti je zato treba predvsem poročilo, da je bilo v območju ljubljanske direkcije reduciranih več nastavljenec, ko v vseh ostalih direkcijah. Polozaj je bil namreč ta, da je ljubljanska direkcija prejela nalog, da z ozirom na zmanjšani proračun reducira gotovo število nastavljenec in dnevničarjev, zaračunanih na osebnih kreditih. Ker direkcijski v svojem sestavu takih dnevničarjev ni imela, je morala reducirati pretežno nastavljeno osebo. Absolutno je zanikati namero, da bi se z redukcijami hotelo baš nastavljeno osebo ljubljanske direkcije bolj prizadeti. Končno je še pripomniti, da generalni inšpektor celokupnega prometa gosp. Dragoljub Blagojevič ni načeloval komisiji za revizijo redukcij, temveč je le z direktorji železniških direkcij, razpravljal, kako bi bilo mogoče revizijo najbolje izvesti.

— Doraščajoča mladina naj zavziva zjutraj kozarec naravne »Franz-Josef« grenčice, ki dosega vsled svojega učinkovanja kot čistilo želodca, črev in krvi zelo zadovoljive uspehe pri deklicah in dečkih. Na otroških klinikah se uporablja »Franz-Josef« voda že pri malih, češče zelo zaprtih bolnikih. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijjskih trgovinah.

— Litjsko učiteljsko društvo nima v soboto nikakega zborovanja ne v Litiji ne drugje.

— V Službenem listu kraljevske banke uprave dravske banovine št. 35 od 4. maja t. l. je objavljena »Uredba o določitvi vrednosti stanovanj civilnih državnih uslužbenecov dalje »Odločba, s katero se določa povprečna taksa za mlino za meseca maj in junij.« »Pravilnik o delu pomožnega osebja v socialni in zdravstveni službi.« »Navodila za izvršitev § 14. zakona o izpremenbah in dopolnitvah zakona o neposrednih davkih.« »Izpremenbe in dopolnitve v pravilniku o točarinski pravici.« »Popravek v finančnem zakonu za leto 1932-33.« »Popravek v zakonu o obritih in »Objave banke uprave o pobiranju občinskih trošarin v letu 1932.«

— Se o licencovanju bikov v Škocijanu. Iz Škocijana smo prejeli: V »Slovencu« št. 99 z dne 30. IV. odgovorja okrajni živnozdravnik g. Varl na notico o licencovanju bikov v Škocijanu. Pod točko 1. trdi, da okrajno načelstvo v Krškem ni določilo sejmische za licencovalni prostor. Evo razglas okrajnega načelstva v Krškem z dne 27. februarja 1932, K. No. 100 živnozdravniški zadrugi v Škocijanu, ki se glasi: »Na osnovi zakona o pospeševanju živinoreje z dne 21. 12. 1929 in po odredbi kr. banke uprave dravske banovine III, No. 1310-25 z dne 10. 2. 1932, se vrši letos licencovanje bikov v srezu Krško po sledečem redu: za občini Škocijan in Šmarjeta v sredo 20. aprila ob 13. uri v Škocijanu na prostoru sejmische.« — Sreski načelnik dr. Čuš, l. r. e. — Pa si upa trditvi živnozdravnik javno v časopisu, da okrajno načelstvo ni določilo sejmische za licencovalni prostor. Gorenji razglas do danes ni bil razveljavljen. — K točki 2: V občini Škocijan je pet bikov, sam živnozdravnik prizna, da so bili na sejmische trije, torej večina. — V točki 3 pravi živnozdravnik, da ni res, da ni hotel iti na sejmische. Komljanec Ivan, posestnika sin iz Brinovca 23, pa pravi, da je prišel pred Globevnikovo gostilno prositi živnozdravnika, naj pride na sejmische, a je odklonil. Če ni bil on predsednik licencovalne komisije, naj bi to Komljanec pojasnil in ga napotil do predsednika. — Še eno vprašanje: Kdo je sestavljal licencovalno komisijo, da je prezrl živnozdravniško zadrugo? Kdo more podati v komisiji bolj točne podatke o bikih kot rodovniška organizacija? Zato je živnozdravniška zadruga v svoji vlogi na kr. banko upravo z dne 25. 4. 1932 protestirala proti zapostavljanju strokovne organizacije in prosila za ponovno licencovanje. Pričakujemo, da bo banska uprava zadevo preiskala in ustregla bikorejemcem.

— Vlom v Čemšeniku. V petek 29. aprila popoldne, ko so bili domači vsi na njivi, je neznan postopač vlomil pri zadnjih vratih v hišo Janeza Arha v Dobrevem 1 pri Čemšeniku. Pobral je vso slano, da bodo domači pri težkem delu morali jesti nezaheljeno, in čez 1000 Din denarja, ki ga je gospodar imel pripravljene za nakup vola. Ostal bo brez vprežne živine.

— Tablice Osrednje protituberkulozne lige z napisom: »Ne pljuvajte na tla, so naročajo pri Osrednji protituberkulozni ligi, Miklošičeva c. 20. Cena Din 25 za komad. Tablice so pločevinaste, fino emajlirane, zadaj grundirane, v velikosti 35x12 cm z rdečim mednarodnim znakom protituberkuloznih lig. Izdelava tablic je lepa in so tablice za vsak najboljši javni lokal. Pri naročilu 10 kosov, 10% popusta.

— Pobegli kaznenec ustrelil orožnika. Orožniška patrulja postaje Petrovo selo Ličko pri Banjaluki je ob priliki svojega obhoda te dni srečala sumljivega človeka. Ko ga je pozvala, naj obstoji, pa se ni odzval poveli, nego je orjtel za puško in

ustrelil. Zadel je orožniškega kaplarja Bunarda v trebuh. Pozneje se je patrulji posrečilo, da je sumljivca prijel v bližini Plitvičkih jezer. Izkazalo se je, da je to star zločinec in pobežli kaznenec, katerega že delj časa zasledujejo oblasti. Ranjenega orožnika so prepeljali v banjaško bolnišnico, kjer pa je kmalu v strašnih mukah izdihnil.

— Strašna smrt železniškega delavca. Iz Sarajeva poročajo: V bližini Prače pri Sarajevu so te dni opazili potniki z vlaka ob progi oženi, na katerem je ležal napol opečen človek z razbito lobanjo. Takoj so obvestili o tem železniške oblasti. Na lice mesta došli reševalci so potegnili nesrečnega delavca iz plamenov. Mrtvec je bil mostovni čuvaj Latif Bujak. Najbrž si je ponoči zakuril ogenj, da bi se nekoliko ogrel. Ni pa še gotovo, ali gre samo za nesrečo, ali pa za zločin, posebno, ker so na njegovi glavi ugotovili hudo rano. Poleg mrtveca je ležala na tleh njegova nabita puška. Oblasti preiskujejo tajinstveni slučaj z največjo vnemo.

— Jugoslovanska knjižarna v Ljubljani opozarja duhovščino na najnovejšo oficije in mašne formulacije: S. Roberti Bellarmino (13. maja); S. Alberti Magni (15. novembra) po Din 3 za brevir in po Din 2.25 za misale, in Maternitatis B. Mariae Virg. (11. oktobra) za ceno Din 4.50 za brevir in Din 2.25 za misale.

— »Bojovnik.« Pravkar je izšla letošnja 2. številka glasila Zveze bojovnikov, ki je posvečena skupini Ljubljana-Moste. Tudi ta številka je zelo

Pustolovščine madij. sleparja

Zagreb, 4. maja.

Zagrebska policija je te dni prišla nevarnega sadjarskega pustolovca Gyorja Aczela, ki je pred nedavnim prišel iz Subotice v Zagreb in tam začel živeti življenje pustolovca v velikem slogu. Prvo, kar je bilo, je to, da se je izdal za slavnega slikarja in prodajal slike, ki so bile sicer res na precejšnji umetniški višini, vendar jih ni napravil on, ampak njegov oče, ki je bil priznan slikar. Poleg tega pa je Aczel sprejel tudi naročila za izdelavo portretov, seveda proti predujmu. Imel je silno veliko naročil, zlasti dame so elegantno obločnemu umetniku sedale na lim. Pa tudi druge ugledne osebnosti, kakor starejši advokati, trgovci in zdravniki so

pestra in polna bogate vsebine. Uvodnik nas seznaja z organizacijo skupin, ki so podružnice Zveze bojovnikov. V poročilu »Kaj in kako delamo« pomenu veliko delavnost in moč skupine Zveze bojovnikov Ljubljana-Moste. Prav posebno je zanimiv članek »O slovenski zemlji«, ki odkriva vso našo slovensko bol in razkosanost naše zemlje, za katero je bilo prelito mnogo slovenske krvi. List prinaša tudi poročilo o delu razorožitvene konference, dalje zanimiv članek »Resnica o oboroževanju« in članek, ki je posvečen največjemu poborniku za mir Aristidu Briandu. Našim najbednejšim, invalidom, je namenjen članek »Nekaj vtisov z občnega zbora invalidov v Mariboru dne 31. januarja 1932«. Vojne spomine opisujejo »Pot v robstvo«. Velika noč leta 1917 na Peralbi. »Iz spominov prostovoljskega življenja na solunski fronti« ter Dogodki. Številka je prepletena z več slikami, od katerih omenjamo prav posebno slike naše slovenske zemlje. List je radi svoje pestre vsebine in radi mirovne ideje, katero zastopa, vreden, da ga naroči vsak, saj stane naročnina le 10 Din letno.

— Svojim blagopokojnim boste postavili nagrobni spomenik, zato si ogledajte takoj trajno razstavo nagrobnikov najnovejših oblik, skice in album izvršenih spomenikov pri znani najcenejši in najsolidnejši dobavitelji spomenikov, kamnoseško-kiparski tvrdki Franjo Kunovar, pokopališče Sv. Križ, Ljubljana, telefon 27-87.

mu dajali masne predujme na račun portretov, katerih pa ne bodo nikdar videli.

Aczel pa se je udeleževal v Zagrebu tudi še na drug način. Iskal je predvsem ženske družbe in pri tem ni izbiral. Zalezoval je tudi skromne služkinje in delavke in mu je šlo kajpada v glavnem za denar. Naposled pa mu je le odklenalo. Lepega dne se je stpel s svojim »tovarišem« slikarjem, ki ga je prijavil policiji radi bušk, katere mu je prizadejal. Pa se je policija začela malo preveč zanimati za aretirana in tako so prišli in še prihajajo na dan zanimive stvari. Tedi zaved in zavede je toliko, da se bo moral Aczel precej časa pokoriti za svoje pustolovski življenje, ki mu ga je narekovala njegova temperamentna madjarska kri.

Kamnik

Truplo pokojnega v Krki utopljenega dijaka škofica Stanka, ki so ga, kakor je »Slovenec« že včeraj poročal, našli, je bilo prepeljano v Vrhpolje in bo pogreb danes popoldne ob 5 iz hiše žalosti na farno pokopališče v Nevljah. Ker je bil pokojni član Marij. kongregacije, se vabijo Marijine družbe iz bližnje okolice, da se pogreba v čim večjem številu udeleže.

Jesenice

Dramski odsek Krekovega prosvetnega društva je v nedeljo, 1. maja zvečer uprizoril Straussovo opereto v treh dejanjih »Cigan Barone«. Dvorana je bila nabito polna in že davno pred pričetkom vsi sedeži razprodani. Po končanem prvem dejanju se je zbral na odru celokupen dramski odsek z društvenim odborom vred. Zastor se je odprl in v naslonjač je sedla gospa Antonija Savinšek. Ker nihče izmed gledalcev ni vedel kaj naj zdaj sledi, se je vse začudilo, ko je spregovoril društveni predsednik g. Krizman, ter v prekrasnih besedah, kakor to samo on zna, slavil zasluge gospe Savinškove kot suferke na društvenem odru. Skrita v svoji »omarič« že trideset let pomaga iz zagate raznim »plavčcem« in marsikateremu igralcu je že rešila neuspeha, ki bi bil brez nje gotovo sledil. V vsakem vremenu, vsak čas je pripravljena, da pride v društvo ter tam zasede svoje mesto. Gotovo prav posebna obletnica, kajti, kakor je gospod govornik omenil, ako kdo slavi svojo srebrno ali zlato poroko, je to pač le zato, ker mu je Bog dal dočakati ta jubilej, da pa je trideset let brez prestanka hodila dolgo pot z Jesenice do društvenega doma, je pa to mogoče le vsled njene brezmejne poštovanosti in ljubezni do Krekovega prosvetnega društva, ali prejšnjega katoliškega delavskega društva, ki je imelo svoje prvotne prostore v skromni sobi pri »Markotu« poleg savske cerkve in pozneje v Delavskem domu na Savi, ki pa je pred leti tudi postal premahen in se je društvo preselilo v nov, impozanten Krekov dom. V znak hvalečnosti ji je gospod govornik poklonil krasen venec in pa diplomu s sliko Krekovega prosvetnega doma. Gospa, kakor tudi celoten dramski odsek je bil ginjen ob tej poklonitvi in tudi občinstvo ni štedilo z vsklikanjem gospoj jublanki. Pač redek slučaj, da bi mati številne družine kazala tolikanj poštovanosti in nesebičnosti kot gospa Savinškova. Tudi uredništvo »Slovenca«, katerega dolgoletna naročnica je, se pridružuje čestitkam ter ji želi še mnogo let uspešnega dela na odru jeseniške katoliške prosvete.

Opereta »Cigan baron« se ponavlja danes zvečer ob osmih, v nedeljo pa bo popoldanska predstava iste operete in sicer ob treh, tako da bo do šeste dokončana in bo vsakomur mogoče vrniti se z večernimi vlaki.

Smrtna kosa. Na Savi je umrl tovarniški mojster g. Jože Tavčar. Letos je smrt posegla po tovarniških delovodjih. Prvi je bil Franc Smrekar, nato je sledil Franc Poženel, zdaj pa Tavčar, ki je podlegel dolgi bolezni. Bil je koroški rojak, ki pa se je preselil na Jesenice pred mnogimi leti. Pokoj njegovi duši!

Trbovlje

Ni razveljavila. Na pritožbo tuk. župnega urada proti odloku okrajnega glavarja, da se v župni cerkvi ne sme otrok poučevati kriščanske nauka z utemeljitvijo, da prostori ne odgovarjajo higieniskim predpisom, banska uprava tega odloka ni razveljavila. Zato bo o tej zadevi razpravljalo še upravno sodišče.

Mlaj so postavili v pozdrav prevz. g. škofa, ki prihaja birmovat, močje in fantje apostolstva. Tako visok — 33 m — že dolgo ni bil postavljen v Trbovljah. Naj bo prevzviženemu znak veselja in vdanosti trboveljskega prebivalstva!

Podpore. Za birmo je razdelilo društvo za varstvo otrok okoli 15.000 Din. Lepo se je izkazalo tudi mnogo bolrov in botric. Od države pa se brezposelnim zopet deli koruzna moka.

Kdo bo most popravil? Most čez Savo pri kolo-dvoru so hoteli vsiliti občini potem ko se ni smela pobirati mostarstva. A občina se je pritožila in uspešila. Toda sedaj pa privatni lastnik mostu ne popravlja, da je že v takem stanju, da morajo vozniki tvor posebej prenašati, ker s polnim vozom ni več varno čez voziti. Nekdo se bo že moral mostu usmiliti, ker je zveza med obema bregovima Save nujno potrebna.

Moderno spalnico, poliran črešnjev les, poceni proda Valentin Cestnik, mizarstvo, Trbovlje.

Šoštani

Zborovanje šoštanjskega in slovenjgraškega učiteljskega se je vršilo ob skoraj polnoštevili udeležbi minulo soboto v tukajšnji osnovni šoli. Na dnevnem redu je bilo predavanje dr. Lončarja o moderni šoli, o delovanju in nalogah JUU pa je predložil predsednik Dimnik. Ob koncu zborovanja je bilo sprejetih več resolucij, tičejočih se stanovskih in šolsko-upravnih zadev.

Zadružno-sadjski tečaj. V lepem številu so 1. maja popolnili naši sadjarji in kmetovalci dvorano Slomskovega doma, kjer je priredila Stajerska sadjarska zadruga tečaj za sadjerejo. Predavala sta minister Vesenjak o zadružništvu, ravnatelj Polouč pa o delovanju sadjarske zadruge; slednji se je v svojih izjavah baval tudi z letošnjimi izgledi na sadnem trgu. Le zadruga, je dejal, bo mogla kmetu v korist vnovčiti produkte in jim priboriti sloves na svetovnem trgu.

Maribor

□ Letošnje birmanske slovesnosti v mariborski stolnici. Na binkoštno nedeljo bo v tukajšnji stolnici pontifikalna sv. maša, ki se prične ob devetih. Okoli desetih se prične birmovanje. Zakrament sv. birme bo delil prevzvišeni vladika dr. Andrej Karlin. Birmanci iz stolne župnije, ki ne obiskujejo več šol, naj se oglasijo k nauku v župnijski pisarni in sicer v ponedeljek 9. maja ob 17. uri, v torek 10. maja ob 17. uri.

□ Majniški govori v tuk. stolnici drugi teden majnika: 8. majnika: Marijina ljubezen v svojem početku, udeleževanju in dopolnjevanju; dne 9. maja: Rast Marijine ljubezni do Boga; dne 10. maja: Marijina ljubezen do bližnjega; dne 11. maja: Marijina ljubezen do starih; dne 12. maja: Marijina ljubezen do oblasti; dne 13. maja: Marijina ljubezen do ubožnosti; dne 14. maja: Marijina skromnost; dne 15. maja: Marijina ponižnost.

□ Strakat Jan v Mariboru. Odlični češki gost, častnik Jan Strakat je včeraj popoldne napravil svoje obiske. Obiskal je tudi uredništvo »Slovenca«. Zvečer se je vršil pri »Orlu« prijateljski večer, katerega je priredila gospa JCL. Udeležili so se ga pa tudi mariborski častniki, Čehi, prijatelji češkega naroda in kulturni delavci. Na prijateljskem večeru so bile izrečene številne napitnice in je potekel v najlepšem razpoloženju.

□ Promenadni koncert bo danes ob 11 v mestnem parku s sledečim programom: H. Pavliš, Bosanska koračnica; V. Parma, Triglavske rože; Balfe, Ciganka; Meyerbeer, Hugenotti; I. pl. Zajc, Beneške elegije; Vlasak, Na dopust. Izvaja Drava, kapelnik L. Zekar.

□ Moderne trgovske lokale smo dobili na Glavnem trgu. G. Mastek je preuredil izložbe svoje trgovine. Pročelje se je prenovilo in zlasti napis je zelo učinkovit. S preureditvijo Lahovih, Mastekovih, Karičnikovih in še drugih trgovskih lokalov na Glavnem trgu v zadnjem času je dobil naš mariborski Glavni trg zelo čedno in moderno lice.

□ Poročili so se v Mariboru v zadnjem času: Ludovik Knupč, slaščičar, in Marija Suc, šivilja; Mihael Jesenek, tovarniški delavec, in Ana Bauman, kuharica; Mihael Lederer, vinčar, in Neža Kraner, zasebnica; Karol Vergez, mesar, in Teresija Finguš, posestnikova hčerka. Novoporočencem priskrbe čestitke!

□ Za revne študente je daroval pri naši upravi dobrohotni podpornik siromašnih dijakov in vrli mladoljub g. ravnatelj Josip Ajdič 100 dinarjev. Prisrčna hvala!

□ Diplomiral je na zagrebški univerzi s prav dobrim uspehom za kulturno-geodetskega inženirja g. Mirko Ranc, sin upokojenega večletnega šefa prometnega oddelka pošte 2 v Mariboru g. Blaža Ranca. Iskreno čestitamo!

□ Mesarje bi radi selili. Mesarji, ki prodajajo meso v stojnicah na Glavnem trgu, so sicer zadovoljni s svojimi mesti, toda prišli so se radi nagle vožnje avtomobilov, ki drvo mimo stojnice ter ob deževju mečejo blato na izvešeno meso, ob suhem vremenu pa ga zavijajo v oblake prahu. Radi te priroče se je ponovno pojavil predlog, da bi se mesarske stojnice prestavilo na Rotovski trg. Proti temu predlogu pa so se mesarji svoječasno postavili po robu in nedvomno, da mu bodo tudi sedaj nasprotovali. Bilo bi pač lažje uravnati avtomobilski promet preko Glavnega trga od Velike kavarne do Koroske ceste tako, da bi smeli voziti osebnih, zlasti pa še tovornih vozov ob dopoldanskem času samo z zelo zmerno brzino. S tem bi bilo mesarjem pomagano ter zadosteno najprimitivnejšim higijenskim zahtevam.

□ Drava narašča. Preko noči je Drava znatno narasla. Čisto umazane valove vala skozi mesto in včeraj jutraj je nosila na površju grmovje, deske in les. Nagel porast reke je znak hudih neviht in nalivov v gorenjem toku. Deske in les je nagrabila v Dravski dolini pod Pohorjem, kjer je sedaj najživahnejša sezona za gradbo slavov ter leži mnogo lesa pripravljenega v to svrhu tik ob vodi. Kadar gladina reke preko noči naraste, pobere tak les ter napravi lastnikom mnogo škode.

□ Vodstvo mestnega avtobusnega prometa je dosedaj vodja, ravnatelj mestne planarne inž. Dušan Tomšič, odločil radi prezaposlenosti. Vodstvo podjetja je začasno prevzel mestni avtobusni odsek.

□ Moč in vztrajnost. Tekme za prvenstvo Dravske banovine v rokoborbi, katere se bodo vršile v organizaciji SSK Maratona v nedeljo, 8. maja, so razgibale duhove ljubiteljev težko-atletskega sporta. Zanimiv potek tekme je zagotovljen z nastopom vseh slovenskih klubov, ki goje težko atletiko. Pričakuje se živahen obisk, ker so Mariborčani že od nekdaj pokazali mnogo smisla za rokoborbo. Vstopnice se dobijo tudi v predprodaji.

□ Maratonci-tekači. Vsi člani SSK Maratona, ki nastopijo v nedeljo pri štetnem teku kar tudi reditelji, ki so določeni za tekme, se naj zglasijo v petek ob pol 8 na Livadi radi nujnih navodil.

□ Žrtov tepeža. Iz Zg. Jakobskega dola so spravili včeraj v mariborsko bolnišnico Ernesta Kosa, posestniškega sina, ki je postal žrtv fanstovske podivjanosti. V tepežu je zadobil hude poškodbe. Krivce zasledujejo.

□ Zadnji od 10 ciganskih tolovajev pred sodiščem. Svoječasno je vzbujal drzen roparski napad ciganske tolpe v pujski okolici precej pozornosti, ravnotako tudi sledeča dramatična aretacija rokovančev. Cigani so oboroženi z puškami in samokresmi napadli v Vurbergu gostilno Marije Klemenčič ter jo izropali. Nekaj dni kasneje so izvršili v pujskem gozdu nasilno dejanje nad neko ženo, ki je komaj ušla podivjanim tolovajem ter jih ovadila. Po hudem boju so orožniki aretirali 8 ciganov, ki so prešli pred mariborskim okrožnim sodiščem nedavno zaslužen kazni. Dvojici — Sarkezi Mihaelu in Horvatu Ivanu pa se je takrat posrečilo pobegniti ter se zakriti. Nedavno pa sta tudi imenovana padla v roke pravice. Horvata sodijo v Varaždinu, Sarkezi pa je prišel v Mariboru na zatožno klop. Sodelovanje pri ropu v Vurbergu je gladko priznal, zanikal pa je udeležbo pri nasilju nad Marijo Drevenškovo, ker se je tudi imenovana kot priča izpovedala, da se ni udeležil divjanja njegovih tovarišev, je izpadla sodba nekaj milejše, kakor proti njegovim svojačasno obsojenim tovarišem. — Obtožene je bil obsojen na dve leti robije in petletno izgubo častnih pravic. Senatu je predsedoval v. s. s. Lenart. Obtožbo je zastopal dr. Hojnkič.

□ Požarna nevarnost. V velikem strahu so se znašli včeraj prebivalci vilske kolonije v Kosarjevi ulici. Iz vile št. 38, ki je last Franca Sokliča, se je jel valiti gost dim, ki je zaval cel poslopje ter vzbujal strah, da bodo kdaj in zdaj bruhnilo na plano plameni. Takoj je bila telefonično pozvana gasilna postaja. Gasilci so bili hitro na mestu ter so vdrl v stanovanje podnajemnika Gustinšnika, iz katerega je prihajal dim. Vnet je bil kup cunj za pečko; tleče cunj so proizvajale tako močan dim, da je stvar izgledala mnogo huje, kakor je bila v resnici. Gasilci so preprečili večjo ne-

srečo ter so tleče blago pogasili. Ogenj je nastal najbrže radi neprevidnosti.

□ Če zaspiš na solenu. Toplo solnce je premagalo včeraj pri Treh ribnikih Leopolda Bergerja iz Gospejane ulice, da je zadrmlal na trati. Ko se je prebudil, je s strahom opazil, da mu je zmanjkala iz telovnikovega žepa »omega« ura, vredna 500 Din. V spanju mu jo je spretlen uzumov spril iz žepa, da sam ni vedel kdaj.

□ Pomlad tudi na trgu. Na včerajšnjem malem trgu se je končno vendar že dobro poznala pomlad. Po dolgem presledku se je zopet pojavila najraznovrstnejša zelenjava domačega pridelka — salate vseh vrst, redkvice, pora itd. — celo sparglje se je dobilo, samo dragi so še. Mnogo je bilo tudi svežega cvetja in cvetic v lončkih. Vse se je že znatno pocenilo in radi tega je bila tudi kupčija živahna. Najbolj so še šle raznovrstne zelenjadne sadike. Na trgu za živinsko krmo je cena senu še vedno sila visoka, dasi je na kmetih že nastopila paša. Cent sene stane 95—110 Din.

□ V vodi se je skesala. Pri Brodu se je včeraj zjutraj pripetil razburljiv dogodek, ki se je pa srečno iztekel. Ob Dravi se je kar nenkrat pojavila mladenka ter skočila v naraslo reko. Voda se je zgrnila nad dekletom in ljudje, ki so bili v bližini, so se mislili, da je utonila, ko se je naenkrat prikazala znatno nižje glava zopet iz vode. Dekle je začelo energično plavati ter rezati vodo poševno proti bregu. Očividno se ji je zdela Drava še premrzla. Prisotni so skočili v dol, toda dekle je zavrnilo ponujano pomoč ter samo splavalo na breg. Še v vodi plavajoča je povedala reševalcem, da se zove Marija S. ter je stara 21 let, doma pa iz Device Marije v Polju. Ko je prišla na suho, se je samo otresla mokrote ter hitro odšla proti domu. Nekateri so bili med tem že obvestili rešilni oddelek, ki je pohitel na lice mesta z avtomobilom, da bi jo prepeljal za slučaj izčrpanosti v bolnišnico. Reševalcem pa ni bilo treba stopati v akcijo, ker je dekle med tem že odšlo.

□ Roparji iz parka v kehi? Tri sumljive tičke že ima policija v pesteh radi roparskega napada v mestnem parku na grškega trgovca s konji Schäferja. Sicer se taji, toda skrajno sumljivi so.

□ To je »brzopodplat«. Originalno reklamo si je oskrbel včeraj neki čevljarški podjetnik za svojo delavnico »brzopodplat«. Po mestu je vozil tovorni avto in na njem dva čevljarja, ki sta med vožnjo pridno razbijala po podplatih. Seveda je bilo obilo zanimanja in smeha pri starih in mladih. Zanimiv in uspešen domislek podjetnega čevljarja!

Celje

□ Proslava dr. Koroskeve šestdesetletnice se vrši v Celju v nedeljo, 8. maja v veliki dvorani Ljudske posojilnice ob pol 9 predpoldne. Na sporedu so: godbene in pevске točke, slavnostni govor pa bo imel g. Alojzij Mihelič. Vstopnina se ne bo pobirala. Mesčani in okoličani so najljubše povabljeni k polnoštevili udeležbi. Naj ne bo nikogar, ki se ne bi udeležil proslave tega velikega sina našega naroda.

□ Raglas o cepljenju. V četrtek 12. in v petek 13. t. m. ob 3 popoldne se bo vršilo v posvečevalnici občinskega urada na Bregu cepljenje koz prvo in ponovno ceplencev ter vseh vajencev trgovskih in obrtnih strok, ki se nahajajo v uku trgovcev in obrtnikov v občini Celje okolica. Pregled cepljenja pa se bo vršil v četrtek 19. t. m. ob 3 popoldne v istih prostorih. Pozivajo se vsi oni, ki so po zakonu zavezani cepljenju, da se temu razglasu odzovejo in pridejo točno kakor je navedeno zgoraj. — Občinski urad Celje in okolica.

□ Prihodnja redna javna seja mestnega občinskega odbora se bo vršila predvidoma v petek 13. t. m. na dnevnem redu so poročila odsekov.

□ Teškoatletski miting priredi v nedeljo 8. t. m. ob 20 v Samostanski ulici št. 4. SK Olimp. Prireditve je propagandnega značaja in prva te vrste v Celju.

□ Smrtna kosa. Včeraj, v sredo 4. t. m. popoldne ob 1. uri je umrla v javni bolnišnici Emica Kodoljeva, 21-letna hčerka posestnice v Polulah na posledicah dolgotrajne in mučne bolezni. Pokojnica je bila vestna članica in sodelavka v naših društvi, zlasti se je vedno udeleževala na gledališkem odru. Tako je bila dolga leta članica Krekove družine in kasneje Gledališke družine KPD, kjer je sodelovala, dokler je ni prisilila težka bolezen, ki ji je zdaj podlegla, da se je odpovedala javnemu delovanju. Bodi ji ohranjen blag spomin, njenim žalujočim preostali pa naše iskreno sažalje. — Pogreb drage rajnice bo v petek ob 4 uri popoldne iz javne bolnišnice na okoliško pokopališče. Člani KPD se pozivajo, da se udeležijo pogreba.

Plui

□ Radi nasilstva in potepuštva so aretirali orožniki 30 letnega F. V., brezposelnega delavca iz Gornje reke ter brez stalnega bivališča. Oddali so ga v zapore pujskega okrajnega sodišča.

□ Zaplenitev ukradenih stvari. Poročali smo že o aretaciji kekega Gašperja Pepevnika pri Veliki Nedelji radi raznih vlovov. Odpravili so ga v zapore deželnega sodišča v Ljubljani. Nadaljna preiskava pa je dognala, da je skrivaj ukradeni stvari pri neki osebi pri Veliki Nedelji, ki je ukradene predmete razpečevala. Orožnikom se je posrečilo nekaj teh ukradenih stvari izslediti, na kar je sledila zaplenitev. Gre za komplet gramofon, dežni plašč, zlato uro in dragoceno vijolino. Ti predmeti so bili v posesti raznih strank, ki so jih kupile od navedene osebe, ne da bi vedele, da so ukradeni. Predmeti so bili poslani deželnemu sodišču v Ljubljani. Proti osebi, ki je prikrivala in razpečevala ukradene stvari, je istotako uvedeno kazensko postopanje.

□ Zajetje in perutninsko razstavo priredi agilno prvo zajeterejsko društvo v Plju v teku meseca junija t. l.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE.

Drama.

Začetek ob 20.
Četrtek, 5. maja: GOSPODA GLEMBAJEVI. Izven. Znižane cene.

Petek, 6. maja: Zaprtlo.
Sobota, 7. maja ob 15: GOSTOVANJE JESENISKE MLADINE. Globoko znižane cene.

Ob 20: KVADRATURA KROGA. Red A.
Začetek ob 20.

Četrtek, 5. maja: TRIJE MUŠKETIRJI. Izven. Znižane cene.

Petek, 6. maja: Zaprtlo.
Sobota, 7. maja: CAVALLERIA RUSTICANA. — Glumači. Red A.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Četrtek, 5. maja ob 20: ČE SE DVA LJUBITA. Prireditve mariborskih srednješolcev.

Petek, 6. maja: Zaprtlo.
Sobota, 7. maja: SPREOBURNITEV FERDINANDA PISTORE. Premijera. Ab. A.

Pomlad zahteva

v obrambo vsled zimskega oblačila omehkušene kože skrbno negovanje z

NIVEA-CREME

Nivea-Creme prodre vsled vsebujočega Eucerita globoko v kožo, hrani in krepi stančice in poživlja delovanje celic. Povzroča torej oni poživljajoči impuls, potem katerega postane koža naravno gladka in dobi s tem dragocen, nežen in mladostnosvež izgled.

Nivea-Creme: Din 5— — 22—.

Jugosl. P. Beiersdorf & Co. d. s. o. j., Maribor.

Novo meslo

Zanimivo predavanje. Dne 28. aprila nas je obiskal g. prof. Warnier z zagrebškega vseučilišča. Predaval je o francoskih kolonijah in o lanskim kolonialnim razstavi. Predavanje je bilo po anovi in po obliki nad vse zanimivo in novo. Po kratkem pregledu zgodovine francoske kolonialne politike je predavatelj omenil najznamenitejše francoske pisnike in pisateljice, ki so jim kolonije in tropski svet sploh dajali pobude za njihova dela. Nato je na izbranih skioptičnih slikah nazorno tolmačil stavbarstvo, kiparstvo in slikarstvo kolonij in odnose teh umetnosti do domačih verstev. S temeljitim poznavanjem vseh umetnosti se tihočih vprašanj je predavatelj na slikah pokazal, kako so na stavbah kolonialne razstave moderni umetniki znali združiti v lepo umetniško celoto elemente prastarih tujih kultur in najnovejše pridobitve evropske tehnike. Končno je na gramofonskih ploščah predvajal eksotično glasbo in pesem, od monotone molitve arabskega šejka preko mlo donečih popevk tahitskih žena do burne plesne muzike kolonijaleev. Občinstvo, med katerim so bile poleg dijaštva častno zastopane dame, je z zanimanjem sledilo predavanju, ki se je vršilo v vseskozi razločni in lahko umiljivi francosčini. Zeleni bi g. prof. Warnierja videti pogosto v svoji sredi.

Zupanstvo mestne občine Novo mesto razpisuje stalno službo nadzornika občinskih naprav, podjetij in občinskih delavcev. Plača po dogovoru. Prošnje se morajo vložiti do 15. maja t. l.

Iz raznih krajev

Mekinj. Vsako leto se tukaj vrši na nedeljo po Vnebohodu (letos 8. maja) slovesna procesija s Marijinim kipom. Pravkar je prišlo poročilo, da bo k tej slavnosti letos prišel prevzvišeni gosp. nadškof dr. Jeglič, ki bo vodil procesijo. Začetek slavnosti je ob pol 3 popoldne s slavnostnim govorom gosp. spirituala dr. C. Potofnaka.

Sv. Katarina nad Tržičem. Z odlokom kr. banske uprave v Ljubljani z dne 21. aprila t. l. so bili na podlagi čl. 3 zakona z dne 6. junija 1921 razrešeni občinskega odborništva pri naši občini: Godnov Franc in Primožič Jožef, posestnik v Lomu, Godnov Anton, posestnik na Slapu in Dovžan Franc, posestnik v Dolini. Na njih mesto pa so postavljeni: Rozman Jurij in Meglič Aleš, posestnika v Lomu, Meglič Franc, posestnik v Dolini in Tiringer Jožef, tovarniški voznik na Slapu.

Lom nad Tržičem. 1. maja se je poročila bivša cerkvena pevka in delavna članica tukajšnjega prosvetnega društva Ančka Meglič z Andrejem Megličem, lovem pri tovarnariju Gassnerju. — Danes bo sprejem v deklško Marijino družbo. Sprejem bo izvršil dek. voditelj Marijinih družb g. dr. J. Pogačnik iz Kranja.

Sport

SODOBNI PROBLEMI SPORTA.

je naslov predavanja, ki ga bo imel jutri ob 20 v dvorani Delavske zbornice g. Ulaga. Predavanje organizira SK Ilirija, ki je našla v svojem trenerju g. Ulagi prvovrstnega sportnega sodelavca. Predavatelj bo popeljal poslušalce v stari vek in bo primerjal pomen sporta takrat in danes. Skušal bo povedati, kako so cenili in gojili sport stari narodi, katerih kulturo še vedno občudujemo. Kritično bo prikazal vse sportne panoge in tudi dokazal, kakšen vpliv ima sport na kulturo naroda. Končno bo pa tudi povedal, kako gledajo na sport v inozemstvu, kakšne uspehe so dosegli in primerjal z razmerami pri nas. Poslušalcem bo skušal pokazati napake tudi v organizaciji našega sporta.

Skratka jutrišnje predavanje bo za naš sport pomembno. Za to vabimo vse, da pridejo poslušati. Ne smemo namreč prezreti, da je danes sport faktor, ki odločujoče vpliva na razvoj naše mladine. Predavanje bodo izpopolnile skioptične slike.

ZELEZNICARJI MED SEBOJ.

Danes nastopita ob 16.30 na igrišču Hermesa dve železničarski moštvi. Proti Hermesu nastopijo mariborski Železničarji. To srečanje ne bo mogoče prijateljska tekma, pač pa nekako prvenstvena, kakor v drugih državah, tako so tudi pri nas ustanovili številni železničarski klubi svojo organizacijo. Vsako leto tekmujejo ti klubi med seboj. Lani se je vršilo to prvenstvo v Osljeku, kjer se je naš Hermes dobro postavil.

Letos se te tekme vrše na drug način. Vsako pokrajino bo zastopal en klub. V Sloveniji imamo dva železničarska kluba, ki igrata jutri med seboj. Ono moštvo, ki zmaga, bo zastopalo Slovenijo. Obe moštvi sta zanimivi. Železničarji iz Maribora so ponovno dokazali, da ne zostajajo za našimi vodilnimi. Saj so Primorje gladko premagali z 2:0. Hermes je pa zopet moštvo, ki zna igrati nogomet. Je klub, iz katerega so izšli naši najboljši nogometaši. Zato bo današnja igra lepa. Predtekmo igrata Ilirija II. in Jadran. Tako bo današnji sportni program prenešen zopet enkrat v Šiško, kjer je nogomet doma.

ILIRIJA-MARIBOR.

Glavne prvenstvene tekme so ostale za zaključek. V nedeljo pride Maribor v Ljubljano, da našemu občinstvu dokaže ali se je opravičeno potoževal za prvo mesto. V kakšni sestavi nastopi Ilirija še ne vemo, ker so nekateri najboljši igralci bolni. Tako, da bo moštvo prvaka moralo v najtežjih igrah nastopiti z rezervami. Tudi danes bo nastopila Ilirija z rezervami v Zagrebu proti Gradjanskem.

Ali ste že poravnali naročnino?

Naznanila

Cerkveni vestnik

Kongregacija pri sv. Jožefu prosi gospode, da se udeležijo skupno pogreba pok. člana g. Franca Rogerja.

Nočne častivce presv. Srca Jezusovega opozarjamo na nočno češčenje v ljubljanski stolnici, ki se prične drevi ob devetih in konča jutri zjutraj ob štirih. Molili bomo najprej 26., nato pa še 8. uro iz knjige »Večna molitev« in tako lepo združili molitev za praznik Vnebohoda Gospodovega in za prelepi Marijin mesec majnik. Možje in mladeniči, ki doslej še niste nočni častivci, pridružite se nam.

Ljubljana

Učenke državnega ženskega učiteljskega v Ljubljani priredijo danes ob 20 v dvorani Delavske zbornice akademijo v proslavo materskega dne. Akademija se vrši v prid revni deci.

II. redni občni zbor »Jugoslovanskega kemijskega društva — sekcija Ljubljana, se vrši dne 8. maja t. l. ob 10 v predavalnici kemijskega inštituta univerze v Ljubljani.

Strokovno in podporno društvo trgovskih in podjetniških uslužbencev v Ljubljani ima v nedeljo, 8. maja ob 9. sv. mašo na Rožniku ter vabi vse člane in prijatelje društva.

Na družabnem sestanku društva »Krk« v petek 6. maja ob 8. zvečer pri Mikliču so na sporedu poleg predavanja inž. Strajnara o elektrifikaciji Dolenjske tudi še kratkočasne filmske slike, ki nam jih bo pokazal prof. Božidar Jakac. Tako bo na tem večeru združene koristno s prijetnim. Vstop je prost.

Letna skupščina Oblastnega odbora Jadranske Straže v Ljubljani se bo vršila dne 6. junija t. l. ob pol 21. v prostorih restavracije »Zvezdca«.

Maribor

Aljažev klub ima v ponedeljek, dne 9. t. m. ob osmih zvečer v Aljaževi sobi pri Orlu svoj redni letni občni zbor.

Društvo zasebnih in avtonomnih nameštencev ima v nedeljo, dne 8. t. m. izlet na Smolnik. Odhod iz Maribora z jutranjim koroskim vlakom. Sveto mašo ima prof. dr. Jehart. — V soboto, dne 21. t. m. zvečer ob osmih pa ima društvo v svojih društvenih prostorih v palači OUZD svoj redni občni zbor. Na sporedu bodo aktualna strokovna predavanja.

V proslavo Materskega dne in v prid ferijalni koloniji na Pohorju izvajajo učenke prve dekl. mešč. šole pravilno igro »Dve Marijki«.

Organizacije predmestne župnije Matere Milosti proslavijo dne 22. t. m. 60 letnico rojstva voditelja slovenskega ljudstva dr. A. Korosca.

Kaj bo danes? Izobraževalno društvo na Koroskih proslavi 10 letnico svojega obstoja, o čemer smo že poročali. — Na zelenem polju se poizkusijo »Parkovci« iz Grada in »Rapidovci«. — Zvečer v gledališču krstna predstava operete »Če se ljubita dva«.

Celje

Pevski koncert priredijo danes popoldne ob pol 16 v dvorani Ljudske posojilnice gojenci V. letnika moškega učiteljskega iz Ljubljane pod okriljem P. R. K. Na sporedu so skladbe Adamiča, Miheličiča, Volariča in drugih, poleg tega pa solistične tenorske in baritonske točke. Upamo, da bodo Celjani znali ceniti delo mladih kulturnih delavcev.

Gledališka družina KPD ima v nedeljo po proslavi 60 letnice dr. Korosca v garderobi občni zbor z običajnim dnevnim redom.

Materski dan Pomladke Rdečega križa pri šolskih sestrah se vrši v nedeljo, 8. t. m. ob 15. uri popoldan s sledečim sporedom: 1. K mamič (ljudska šola), 2. Ciganski pesem (zbor meščanske šole) 3. Madona v gozdu (učenke meščanske šole) štiridejanka. Cene so običajne.

Katoliško prosvetno društvo v Boh. Bistrici priredi danes popoldne po šmarnični pobožnosti v katoliškem prosvetnem domu javno zdravstveno predavanje spremljano s skioptičnimi slikami. Predava naš zdravnik g. dr. Josip Petrič. Ker je predavanje izredno zanimivo in poučno, vljudno vabimo vse Bohinjce, da se ga v čim večjem številu udeležijo.

PTUJ. V nedeljo, 8. maja t. l. bo ustanovljen v našem mestu nov esperantski klub. V zvezi s tem bo prirejena javna esperantska proslava v mestnem gledališču. Proslave se bodo udeležili delegati raznih društev in klubov iz Slovenije ter ostalih krajev države. Ob 14. bo prireditve za javnost v gledališču s sledečim spredom: Esperanto se širi — govori g. Rotkvič iz Zagreba, Esperanto in mir — govori g. Herkov iz Ljubljane, Esperanto kot kulturni faktor — g. Rakusa iz Maribora, Slede deklaracije in petje esperantskih pesmi. Vsi, ki vas zanima mednarodni jezik Esperanto in vzvišena ideja esperantizma, pridite!

PTUJ. V četrtek, 12. t. m. bo v dvorani Glasbene Matice koncert Čeneka Sendlbauerja. Njegovo mojstrstvo nam je že dobro znano iz prejšnjih koncertov. Vsem, ki so že večkrat izrazili željo, da bi ga radi ponovno slišali, bo sedaj dana prilika. Pri klavirju ga spremlja Anka Stohrova.

LJUTOMER. Katoliško prosvetno društvo iz Murske Sobotne priredi v nedeljo, 8. maja v dvorani tukajšnjega katoliškega prosvetnega društva tridejansko rimsko dramo »Miriam«. Začetek ob 4. popoldne. Tudi zapeli nam bodo par pesmic. Pridite! — Na binkoštno ponedeljek, 16. t. m. se vrši na Cvenu pri Ljutomeru pomladanska konjska dirka, ki jo priredi Kolo vozačev in jahačev v Ljutomeru. Zmagovalce čakajo lepe nagrade.

IN SLEPI BODO VIDELI...

Morda se bo vendar le uresničila želja vseh slepih, da bi zopet videli božje sonce nad seboj in božji svet okrog sebe. To upanje dajeta dva dunajska iznajditelja, zdravnik dr. Fritz Guggi in zasebni učenjak inž. Gartlgruber, ki že več let delata na tem, da bi slepecem vrnila vid. Stvar sta delala čisto na skrivaj, sedaj pa so njuni poskusi prišli že tako daleč, da bosta svojo iznajdbo dala patentirati po vsem svetu. Te dni sta na Dunaju o tem tudi predavala.

Dr. Fritz Guggi, ki je zdravnik, je sam slep. Pri neki avtomobilski nezgodi je prišel pod razvaline razbitega avtomobila. Sicer je ostal živ, a je bil tako poškodovan, da je izgubil vid. Najbolj sloveči evropski zdravniki so si zaman prizadevali, rešiti mu vid. Nesrečnejš se je pozneje po naključju sezšel z inženjerjem Gartlgruberjem. Ta se je že od začetka vojne, odkar je zagledal prvega vojnega slepca, pečal z vprašanjem, kako bi slepecem pomagal, da bi zopet videli. Hotel je na vsak način najti umetno oko, ki bo ž njim slepec res videl.

Ta dva moža sta se torej združila k skupnemu delu. V teoriji sta vprašanje hitro in enostavno rešila. Pri gledanju opravljajo glavni posel možgani. Če so ti zdravi, je vendarle mogoče najti nadomestilo za mrtvo oko ali mrtev živec, da slika pride v možgane. Tako sta trdila in rekla: Oko opravlja le nalogo naravne električne foto-celice, živec pa je nekak kabel. Če to dvojico nadomestiva s protezami, je stvar rešena. Proteza mora biti taka, da z njeno pomočjo možgani lahko doznajajo za posnetke slik, ki jih pošilja svetloval. Saj se podobno vrši pri radio valovih. Na tej teoretični podlagi sta iskala praktične rešitve.

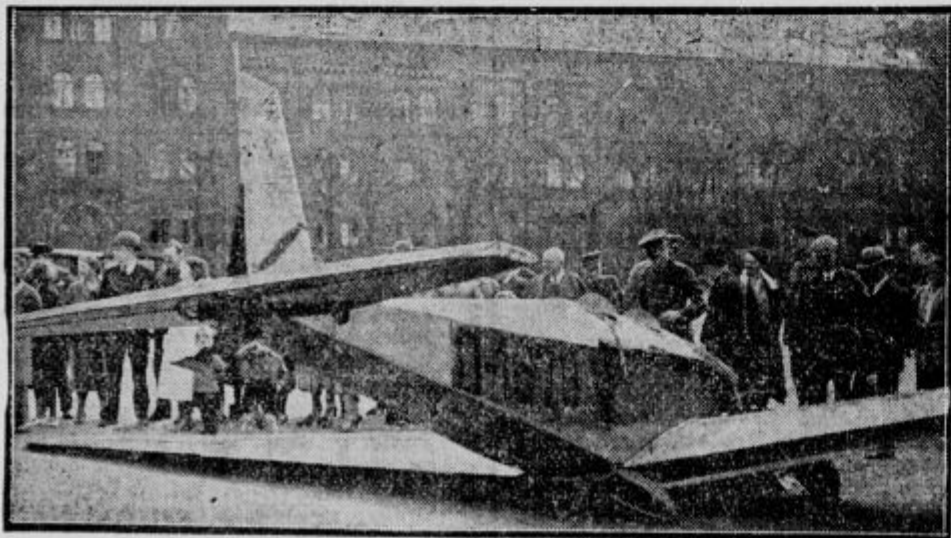
Kakor poročajo listi, so dosedanjí poskusi dr. Guggija in inž. Gartlgruberja tako napredovali, da smemo upati, da bodo slepci s primerno očesno protezo res lahko še gledali.

Model za to očesno protezo je že narejen, vendar ga iznajditelja še nočeta pokazati, dokler ni iz-

najdba povsod zavarovana s patent. Dr. Guggi pripoveduje, da bo od te proteze videli na slepčevem obrazu le nekaj tankih nitk. Slepce bo to protezo kajpada nataknil le pri delu in pa kadar kam pojde. To se pravi, da bodo slepci svojo protezo nekako tako uporabljali, kakor gluhi uporabljajo svoje sluhalo ali kratkovidni naočnike. Slepi bodo mogli na ta način umetno videti le, kadar se bodo »vpregli« v mali aparat in svoje možgane z njegovo pomočjo napolnili z električno energijo. Kako pa se bo to vršilo, to pa je še skrivnost iznajditeljev. Vendar pravijo, da je stvar že dovršena in da so na razpolago že številni dokazani slučají, ko so z njunim aparatom slepci že videli.

V kratkem času, tako se glase poročila, morejo slepci s pomočjo te proteze že razločevati svetlobo od teme, tudi obrise posameznih predmetov lahko kmalu megleno razločijo, pozneje pa celo barve ločijo drugo od druge. Nekateri zgledi so posebno zanimivi. Neki mož, ki je imel kronično zeleno mretno, je doslej na razdaljo 30 cm komaj nejasno razločil približne obrise predmeta, ki ga je videl. S pomočjo te nove proteze pa je že tako napredoval, da se je njegovo obzorje že za petkrat povečalo in je tudi vse razločene videl. Mož ne razloči sedaj le obrisov svoje bližnje okolice, ampak more celo na razdaljo dveh metrov prešteti celo prste na roki, ki mu jo drugi kaže.

Se zanimivejši je slučaj z neko žensko, ki je oslepla pred 50 leti. Tedaj je bila stara 3 leta in je dobila kozo. Ta bolezen ji je povzročila, da je izgubila vid. Njen očesni živec je bil mrtev. Vkljub temu je mogla žena že po nekaterih poskusih z električnim aparatom zopet spoznati dan in noč, videti sonce in večje predmete. Tak napredek je brez dvoma velikega pomena. Najsi se tudi zaenkrat vsi upi slepcev še ne uresničijo, vendar je s temi poskusi napravljen napredek, ki daje mnogo upanja za bodočnost.

Letalo pristalo v vojašnici. Iz svetovne vojne sloveči nemški letalec Osterkamp je te dni letal nad Berlinom. Pri tem se mu je pokvaril motor, da se ni mogel vrniti na letališče. Spustiti se je moral kar v mesto in srečno pristal na dvorišču neke vojašnice.

Grad strahov

Za Potsdamom blizu Berlina leži vasica Marquardt in zraven nje star grad. Okrog gradu je zanemarjen park, skozi katerega žubori potok. Nihče si ne bi mislil, da je v tem gradu včasih grozno strašilo.

V 18. in v začetku 19. stoletja se je tedanja gospoda vneto pečala s čarovnijami. Ti čarovniški oboževalci so se shajali prav v tem parku. Tu je namreč stoloval vsemogočni minister pruskega kralja Friderika Viljema II., general von Bischoffwerder. Ta mož je bil, kar bi danes imenovali okultist. Visoki njegov gospodar, pruski kralj, je zvesto verjel njegovim coprijam.

General Bischoffwerder, ki mu je — kakor tudi njegovemu gospodarju — najbrže precej primanjkovalo zlatega cvenka, se je pri zloglasnem alkimistu Scherpfertju hotel naučiti delati zlato. Stvar z zlatom se je sicer vsemogočnemu generalu ponesrečila; zato pa je začel klicati duhove. Klical jih je kar v grajski park.

Na grajskem vrtu se je namreč dvigal mal griček, porasel z akacijami. Na gričku pa je bila večja votlina, v kateri je bilo črno kamenje. Vhod v to votlino je bil tako skrit in zadelan z grmovjem, da je samo en človek mogel skozi. Skozi to grmičje so prišli gospodje v malo dvoranico, obloženo z modrim kamenjem. Čarobno pa je razsvetljeval to dvoranico velik lestenec. Kadar je stopilo v dvorano nj. vel. pruski kralj s vojim spremstvom, so napol-

nili prostor tihi glasovi harf, ki so brenčale nekje, ubirane od nevidnih rok, pod strop se je dvigal duh kadila in navzočni gospodje so morali začeti vpraševati rajnike.

Na vsak klic se je točno oglasil odgovor rajnika. Visoki gostje in udeleženci namreč niso slutili, da ima dvoranica dvojno steno in da je med prvo in drugo steno dovolj prostora za ljudi, ki jih je bil general in minister Bischoffwerder najel, da so odgovarjali živim mesto klicanih mrtvih.

Ko je Teodor Fontane potoval po Brandenburgskem, si je ogledal tudi ta grad strahov. Stari ljudje so mu še znali povedati, kaj je uganjal ta pruski minister. Pravili so, da je hodil okrog z rdečo svilen blazinic na prsih. Trdil je, da je rdeča blazinic njegov amulet. Vsak dan je zavil kapljico neke pijače, ki jo je imenoval življenjski eliksir. Zraven pa je prebiral knjige o strahovih.

Prav tam, kjer je klical strahove, leži pokopan. Na njegovem grobu je stala včasih posoda brez imena in napis. Danes pa stoji tam križ. Grad sam je potem pogorel. Ko so ga na novo sezidali, so mu dali drugo obliko.

Bogata ležišča platine

Na newyorški borzi je vzbudilo veliko zanimanje poročilo iz Sant Jaga v Chileju. Na chilenskem otoku Juloe so našli namreč doslej na svetu najbogatejša ležišča dragocene platine (belo zlato). Sirova ruda vsebuje 12 do 14 gr platine na vsako tona.

Lep binkoštni običaj imajo v bavarskem mestecu Kötzing. Obhajajo ga vsako leto od l. 1512 dalje. Po ulicah jezdi trop jezdecov, ki jim na čelu jezdec v vencem v roki. Ko prejezdijo vse ulice, se ustavijo pred hišo mladeniča, ki slovi za najbolj poštenega v vsem mestu. Temu potem taroči duhovnik venec, katerega so nosili jezdecí.

Zasužnjena Koreja

Žrtve bombnega atentata v Sangaju. Na rojstni dan japonskega cesarja se je v Sangaju vršila velika vojaška parada. Pri tej priliki je neki Korejec vrgel na tribuno odličnjakov bombo, ki ni zgrešila cilja. Med žrtvami so (od leve na desno): admiral Nomura, vrhovni poveljnik japonske mornarice v Sangaju, ki je izgubil vid; vrhovni poveljnik general Hirokava in japonski generalni konzul v Sangaju Mura.

Na naši sliki prinašamo tri žrtve atentata na japonske odličnjake v Sangaju. Sodijo, da so ta atentat organizirali pristaši tajne organizacije korejskih teroristov, ki se imenuje po korejsko »Ib-jeng«.

Kadarkoli čitamo o atentatih na Japonskem, vedno tudi čitamo, da so zaradi atentata prišli tega ali onega Korejca in ga kar naglo usmrtili. Nedavno je bil poskušan bombni atentat na japonskega cesarja. Tudi pri tej priliki so prišli nekega Korejca, ki je priznal, da je bombe in pa 300 jenov denarja prejel od provizorične revolucionarne vlade, ki ima sedež v kitajskem Sangaju. To je bil že četrti napad na japonskega vladarja, ki kaže, da se v ozadju dogaja nekaj resnega.

Sangajski bombni atentat nas zopet spominja na Korejo, to nesrečno deželo, ki že desetletja trpi in ječi pod japonsko strahovlado. Ko je l. 1904 izbruhnila rusko-japonska vojna, je imela odločiti o vprašanju, ali naj bogate naravne zaklade Koreje izkoristijo Rusi ali Japonci. Leta 1905 je japonska zmagala prisodila Korejo Japoncem, korejski cesar je moral odstopiti. Koreja je bila izgubila svojo samostojnost in postala japonska kolonija. Toda vlada Japoncev v tej deželi je bila drago kupljena. Celih 5 let do leta 1910 so se Korejci krvavo upirali japonski vladi. Na tisoče in tisoče svobodoljubnih Korejcev je pomrlo na vislicah ali na streljih. Ti

upori so se ponovili v marcu 1919 in zopet 1929. Vsakokrat je padlo na tisoče krvavih žrtv in vsakokrat so Japonci še bolj zaslužili korejski narod.

Celo staro in visoko korejsko kulturo so Japonci zatrli s kruto brezobzirnostjo. Na nasilen način so v šole in urade uvedli japonski jezik. Vsi korejski uradniki so bili odstavljeni in njihova mesta imenovani Japonci. Ne dovolj tega! V teku let so Japonci nasilno razlastili dollej korejsko zemljo in jo izročili Japoncem. Na desetletje svobodnih korejskih kmetov je bilo pregnanih z rodne grude in so se morali izseliti v tujino. Na njihova mesta pa so se z japonskih otokov priselili japonski kmetje.

Po pravici lahko rečemo, da je pod vladjo Japoncev Koreja danes ena sama jejnišnica. Zato se ne čudimo, če se nekdanji svobodni korejski narod upira svojim tiranom in če so se v Sangaju aretirani trije Korejci s svojim atentatom na japonske generale hoteli maščevati za muke in trpljenje svojega naroda. Zanimivo je, da najbolj besno revolucionarno propagando za svobodo korejskega naroda vodijo in izvršujejo mladi Korejci, ki nikdar niso poznali neodvisne in svobodne korejske domovine in ki so bili rojeni v japonski sužnjosti. Ta mladina govori v imenu zatiranega korejskega naroda japonskim tiranom: Čim večje žrtve, tem prejši bo strta vaša tiranija in bo zmagala naša svoboda!

Avtotaks lovil leva

V Stuttgartu so v noči od 2. na 3. maja po mestnih ulicah doživeli nenavaden lov. Lep lev je vsak večer nastopal v nekem varietetu. Ker se je sedaj varijete selil v drugo mesto, so tudi kletko z levom naložili na tovorni avto. Pri tem pa so se vrata kletke odprla in lev je planil na prosto in izginil. Čuvaj in krotilec sta takoj tekla za njim.

Med tem pa se je po eni samotnih velikih cest vrh Stuttgarta pomikal prazen avtotaks. Sofer je v svitu svojih svetilk opazil leva in ga začel preganjati z bleščečo svetlobo. Kmalu sta prisopihala mimo vsa nesrečna levov čuvaj in krotilec. Avtotaks in oba lovca so sedaj združenimi močmi gonili leva nazaj proti kletki ter ga končno ujeli.

Velika petrolejska ladja. Nemško-ameriška petrolejska družba je sklenila zgraditi 6 velikih ladij za prevoz petroleja v tankih, katerih vsaka bo imela 17.800 ton. Prvo teh ladij so sedaj v Hamburgu spustili v morje.

Edini original na razstavi

V pariških umetniških krogih pripovedujejo naslednjo, baje resnično zgodbo in celo navajajo imena oseb, ki so pri tej zgodbi udeležene. Novo pečeni povojni bogataš, veleindustrialec, se je naenkrat pričel zanimati za slikarstvo. Kmalu si je pričel domišljati, da je postal celo velik strokovnjak. V teku dveh let je nakupil veliko zbirko največjih mojstrov, kjer so bili zastopani Cezanne in Degas, Van Gogh in Gauguin, Manet in Picasso itd. Ponosen na svoje zaklade je naposled povabil znane francoskega izvedenca za umetnine, ki si je umetnine ogledal. Strokovnjak je dolgo korakal od slike do slike. Gospodar mu je molče sledil in na tihem užival lastno bogastvo. Naposled je bilo pregledovanje zaključeno. »No, kaj pravite, dragi mojster?« je vprašal bogati nabiralec. — »Kaj pravim?« je mirno ponovil izvedenec. »Lahko vam povem, da ste vi osebno edini original v vsej tej zbirki.«

Vrel dež

Iz Neaplja poročajo: Nad okrajem Somma pod Vezuvom je začel padati vrel dež, ki je uničil vso žetev. Ta čudoviti dogodek razlagajo na ta način, da je dež neslo skozi vroči dim, ki se je dvigal iz Vezuva. Ta dim in vroča sopara je v zraku zavrela deževne kaplje.

Kdo bo predsednik pruskega deželnega zbora? Hitlerjeva stranka predlaga za to mesto svojega poslanca Kerria.

Podlost

Iz Budimpešte poročajo: 23letnega brezposelnega delavca Ivana Englerja je 3. t. m. nekdo podlo polegnil. Brezposelni Engler je šel po Elizabetinem mostu, kjer je stala gruča dobro oblečenih ljudi. Gospodje v tej gručí so gledali v vodo in se prepirali, ali je voda pod mostom mrzla ali topla. Lačni brezposelni je stopil h gručí gospodov, in jim je rekel: »Gospodje, če mi daste 100 pengov, pa skočim v Donavo in vam potem lahko povem, ali je voda mrzla ali topla.« Eden gospodov je brezposelnemu rekel: »Le skoči v vodo, če si upaš, pa ti damo 100 pengov.« Sila kola lomí! Engler, ki je bil dolgo časa brez zaslужka, si ni nič pomišljal tvegati svoje življenje, samo da bi zopet prišel do sredstev za preživljanje. Skočil je v vodo in zopet srečno priplaval na breg.

Ko se je zopet vrnil na most, da bi od gospodov prejel pogojeno plačilo, je na svoje veliko ogorčenje opazil, da so gospodje izginili kakor katra in ga ogoljufali za denar. V sled tega je bil mož kajpada strahovito razburjen. Zato pa je policija nastopila proti njemu in ga ovadila zaradi javnega pohujšanja.

Hrošči na Madjarskem

Letos se je pokazalo na Madjarskem posebno veliko rjavih hroščev, ki kmetom delajo silno škodo. Ljudje jih pokončujejo kar se da. S posameznih sadnih dreves so jih otrsli kar po 4 do 6 vedrov.

»Stari grad, ki sedaj lezeva nanj, je sezidal Franc I. Ali vam dopade?«
»O, kar fletkan je. Samo to se mi zdi čudno, da ga je šel zidat tako daleč od želznice.«

Slovenski lesni trg

Upanje, da bo s prihodom pomladi oživila gradbeno delavnost in s tem trg predvsem mehkega lesa, se je le deloma uresničilo, predvsem, ker gradbena stroka občutno pogošča potrebne kredite. Domači trg tramov je vsled tega precej mrtve, veliko pa je letos povpraševanje iz Italije. Zadržuje pa so skoraj nemogoči; na eni strani zahtevajo interesni skoraj izključno le dobave na izkaz v zelo težkih razdelitvah dimenzij, ki jih tudi večje tvrdke ne zmorejo, na drugi strani pa ni ne produkcije. Na skladiščih se nahaja samo staro blago, nova produkcija pa je izostala, deloma iz strahu, da bi se tudi letos uveljavile lanske težkoče, ko ogromnih zalog ni bilo mogoče odrediti, deloma iz spekulacije na ceno, ki pa se tudi ni obnesla, največ pa zato, ker produkcija tramov skoraj ni več rentabilna niti za gozdnega posestnika, niti za prevoznika in seveda tudi ne za trgovca, kajti stroški obdelave in prevoza požroš vsa vsa dobičeka. Mali producenti sicer prodajajo po smešni ceni, ker nujno rabi denar, prav zaradi tega pa je treba blago takoj plačati. Če sedaj računamo, da je treba trame vskladiščiti, prodati in čakati na plačilo običajno štiri, pet, pa tudi šest mesecev, tedaj vidimo, da trgovci vsled pomankanja gotovine tudi takih kupcev ne zmore. Saj so tudi zanj krediti zaprti.

Ni boljše ni z mehkim rezanim materialom. Sicer je blaga dovolj na razpolago, toda račun s tem lesom so naravnost na glavo postavili. Tu manjka vselriska kalkulacijska baza, saj dosežejo razlike v ceni enakemu blagu mnogokrat čez sto dinarjev! Te razlike so žalostna posledica proizvodne stiske; dočim so nekateri še v stanu držati ceno na bazi tri sto dinarjev za kubični meter, pa so drugi primorani prodati blago tudi po dve sto dinarjev, da le pridejo do gotovine. Da je v tem

položaju terminska kupčija skoraj izumrla, je jasno. Seveda pa vse gorje navedbe ne odgovarjajo položaju mehkega lesa n. pr. v Bosni. Državna gozdarska podjetja še vedno delajo, za njih cena lesa na panju pač ne pride v poštev. Zato ta podjetja tudi niso za to, da bi se produkcija omejila.

Mrtvilo traja tudi na trgu trdega lesa. To mrtvilo je postalo skoraj že kronično, saj se skoraj kmalu ne bomo mogli več spomniti, kdaj je tu »križac« prišel. Slovenija je pri tem le malo udeležena (največ Dolenjska), ker je v Sloveniji odstotek trdega razpoložljivega lesa malenkosten. Trpi predvsem produkcija bukovih in hrastovih frizov, oziroma parketov, kar je zopet v zvezi s pičlo gradbeno delavnostjo. To blago se namreč po večini doma konzumira, ostalo gre v Italijo. Pač pa je prizadeta Slavonija s po vsem svetu znano bukovino in hrastovino. Čujem sicer, da je nekdo slavonska veleindustrija zaključila veliko dobavo v bukovini, vendar je za presojo položaja v tem primeru merodajni edinoletni zagrebški barometer. Ta pa se z mrtve točke ne premakne. Licitacije velikih gozdnih kompleksov se sploh ne izplačajo več, ker udeležba enostavno izostane.

Ni boljše seveda ni položaj v drugih državah, ki proizvajajo les v značilnih količinah. Romunija, Avstrija, Češka in Poljska enako trpijo. Kupci so izven položaja, da bi kaj konzumirali, bodisi, da jim primanjkuje gotovine, bodisi zaradi deviznih omejitev, ki onemogočajo izmeno blaga. Sprito tega ostaja edinoletna naša na ženevsko lesno konferenco, ki je baje rodila ugodne rezultate, odnošno na predstoječo dunajsko konferenco. Sedež po informacijah, je prva rodila nekako kontingentiranje produkcije, pa se morda ne motim preveč, če rečem, da ta sistem precej sliči francoskemu pojmu o »économie dirigée«.

Borza

Denar

Dne 4. maja.

V današnjem deviznem prometu so bili tečajji z izjemo Curiha, ki je ostal nespremenjen, nižji kot včeraj. Edino Praga je bila nekoliko vrstejša in višja. Promet je slej ko prej slab. Na zagrebški in belgrajski borzi so bili zabeleženi isti tečajji kot na ljubljanski. V Zagrebu je notiral še Newyork kabe 56.3213—56.6039.

Skupni promet brez kompenzacij 118.947 Din. Ljubljana. Amsterdam 2285.55—2296.91, Berlin 1337.82—1348.62, Bruselj 790.65—794.59, Curih 1097.35—1102.85, London 206.01—207.61, Newyork 5610.13—5638.39, Pariz 223.32—223.44, Praga 167.33—168.19, Trst 289.77—292.17.

Curih. Belgrad 8.95, Pariz 20.2475, London 18.92, Newyork 512.75, Bruselj 72.10, Milan 26.4750, Madrid 40.70, Amsterdam 208.25, Berlin 122.10, Stockholm 94.75, Oslo 95.75, Kopenhagen 103.50, Sofija 3.72, Praga 15.20, Varšava 57.45, Atene 3.90, Carigrad 2.49, Bukarešta 3.07, Helsingfors 8.65.

Dinar notira na Dunaju (valuta) 12.30.

Vrednostni papirji

Tendencja za državne papirje je bila danes slabša in so tečajji bili zopet nižji kot včeraj. Tudi dolarski papirji so popustili. Promet je bil na zagrebški borzi znaten, kajti zaključeno je bilo 1100 kom. vojne škode, 50.000 agrarov, 3000 dol. 8% Blairrovega posojila, 10.000 dol. 7% pos. Drž. hip. banke. Na belgrajski borzi je bil znatnejši promet le v vojni škodi, katere je bilo zaključeno promptne 1634 kom. in za junjski termin 500 kom. Nadalje je bilo zaključeno: 7% inv. pos. 10.000, begl. obv. 325.000 in 7% pos. Drž. hip. banke 2000 dol. med delnicami so ponovno nazadovale delnice priv. agrarne banke, katerih je bilo zaključeno 114 kron.

Ljubljana. 8% Bler. pos. 50 bl. 7% Bler. pos. 45 bl. Stavbna 40 den. Ruše 125 den. Zagreb. 7% inv. pos. 49—50, agrarij 20—21.50, vojna škoda ar. kasa 189—171 (170), 5. 167—173 (173, 170), 6. 170—176 (175, 173, 170), 8% Bler. pos. 48.50—50.50 (51.50), 7% Bler. pos. 43.75—44 (45, 44.50, 44, 44.25), 7% pos. Drž. hip. b. 50—53, 6% begl. obv. 29—30.50.

Belgrad. Narodna banka 4.580 bl., Priv. agr. b. zaklj. 212, 208, 7% inv. pos. 50 bl. (51), agrarij 24 bl., vojna škoda 167—170 (168.125, 170, 168, 167, 166, 167), 6. zaklj. 170, 6% begl. obv. zaklj. 30, 29.50, 30, 7% Bler. pos. 45 bl., 7% pos. Drž. hip. banke zaklj. 50.50.

Dunaj. Don. sav. jadr. 67.25, Wiener Bankverein 11, Escompteges. 101, Zivno 53.50, Mundus 80, Alpine 10, Trboveljska 18.60.

Žitni trg

Položaj na žitnem trgu je bil danes nespremenjen. Pri nas kakor v Vojvodini so cene ostale na včerajšnji višini. Notacije na ljubljanski borzi so bile nespremenjene.

Novi Sad. Vse neizpremenjene. Promet 61 vagonov. Borza bo 5. in 6. t. m. zaprla. Budimpešta. Tendencja stalna, r. prijazna. Promet miren. Pšenica: maj 12.84—12.94, zaklj. 12.82—12.83, junij 13.02—13.12, zaklj. 13.02—13.03. Rž: maj 14.70, zaklj. 14.70—14.80, Koruza: maj 16.05—16.26, zaklj. 16.25—16.26, julij 15.76, zaklj. 15.76—15.79.

Chicago. (Začetek.) Pšenica: maj 53.75, julij 55.75, sept. 58.125, december 61.25, Koruza: maj 28.125, julij 31.50, sept. 33.875, dec. 34. Oves: maj 21, julij 21.75, sept. 22.125, Rž: maj 35, julij 38, september 40.

Winnipeg. Pšenica: maj 60, julij 62, okt. 64.25.

Živina

Ljubljanski sejem 4. maja: Prignano je bilo naslednje število živine (v oklepajih število prodanih glav): konj 184 (20), volov 44 (13), krav 37 (12), telet 8 (7), prašičkov za rejo 400 (260). Cene so nespremenjene, kakor sledi: voli I. 5—5.50, II 4—4.50, III. 3—4, krave debele 4—4.50, klobasnice 2—3, vse v dinarjih za kg žive teže. Tendencja za teleta je bila dvorstevša, vendar so ostale cene iste kot na sejmu 20. aprila: 6—7 din za kg žive teže. Prašički za rejo so se nadalje uvrstili v ceni od 120—160 na 150—200 Din za komad. Dogon na sejmu je bil živahen, vendar kupčija ni bila znatna, razen za prašičke za rejo.

Smrčki ali mavrohi

Na trgu so se že pojavili smrčki ali mavrohi. Ta prva spomladanska goba se pojavi koncem aprila do maja najraje po gorkem, deževnem vremenu v večjih množinah najčesteje na travnikih in ob gozdnih obronkih.

Smrčki so izvrstna hrana, najglavnejše je pa to, da je ta goba, ko je posušena, zelo cenjen predmet za izvozno trgovino in je cene smrčkov zelo visoka.

Ko smrčke prinesemo domov, jih takoj osušimo od zemlje, potem jih naberi na nit in posušimo. Sedaj, ko solnce še nima prave gorkote, je bolje, da jih susiš nad pečjo. Smrčkov ne smeš razrezati kakor jurčke, ampak jih moraš susiti kar cele. Svežih ne smeš imeti dolgo časa, ker se silno hitro pokvarijo. Že v nekaj dneh se osmrde in taki niso več za rabo.

Kulturni obzornik

IZ NASE OPERE

Dvořákov »Rusalko« smo po daljšem odmoru zopet poslušali in slihi operi.

Kakšna škoda za toliko prelepe glasbe, da je navezana na tako pusto — »dejanje« sem hotel zapisati, pa se je pero še ob pravem času zdrnilo in obstalo saj v dejanje razgibano življenje je dramatik le pravilne snovi ni znal nič, prav nič pregnosti. Kar vidi se, kako se mu je med delom spričo izmislila v dolgočasno prav nič pravilno, kaj se le pesniško in še manj dramatski napeto zgodbo. Vso opero drži po eni plati spoštovanje do slavnega skladatelja, po drugi pa njegova sijajna, v bistvu manj dramatično kakor simfonično zamišljena romantična glasba in po njej pevec, ki je njih naloga daleko bolj koncertna ko dramatična.

— In naši pevci so to nalogo izvrstno rešili, tako da smo spričo izbornega petja na slabotno drame kar skoro pozabili. Rusalko je pela ga. Gjunjenac-Gavellova, ki ima izdaten, poln, mestoma kaže kar mogočen glas svetlega, mehkega, včasih nekam genjivega, zasranega. Zlasti v drugem in tretjem dejanju se ji je povzpelo do presenčljivih dramatičnih viškov, ki jih je krepko podpirala njena verjetna, prepričevalna igra — kolikor je v tej operi sploh, pri Rusalki pa še posebej o igri mogoče govoriti; saj je vse delo tako na rahlo stikano iz samega, čutnega oblikovanju se neprestano umikajočega kopnenja. Nagradili so jo s ploskom na odprtem odru. — Njen princ je bil Gostič, izrazilo lična narava, z glasom ko žamet voljnim, v posebno tople barve odetim, pa dovolj močnim. Ima tudi še to dobro, redko lastnost, da ga delo v operi ni zavedlo v pretirano, umetniškemu uspehu pa tudi zunanemu učinku tako škodljivo potresovanje z glasom, kar marsikakemu sicer dobremu pevcu polovico vrednosti odje. Zelo prav bi bilo, če bi nepričakovano lepo in zdravo se razvijajoči glas mogel dobiti priliko še za italijansko ali rusko solo. Tam so zanj, se zdi, že zlate jame. — Silovit povodni mož je bil mojster Križar. Ali ni škoda, da mora velikanske pevске in igravske zmoglosti kazati obsojen v tisto korito? Kakšen mogočen, prevzemajoči glas! Ob prvem zlogu smo njegov kleni, dramatični zvok spoznali, dasi smo ga imeli prej le prav redko priliko slišati. Umetnike s takimi izrednimi pevskimi in igralskimi vrlinami pač nikdar ne pozabim. Ga. Thierry-Kavčnikova je kot priznana umetnica pela tujo knežino z ognjem. Zelo dobra čarovnica je bila Kogojeva; pozornosti vreden je bil Jankov gozdar; točno, kar sočno je pel in živo igral. Ramšakova je bila kar prikupen kuharek. Zelo ljubka je bila vesela, živahna trojica gozdnih vil: Ribičeva, Spanova, Golobova; lepo se je njih petje prelivalo. Pač pa tiste tri nebodijhtebe v ozadiju res ne vemo, čemu so bile; saj tudi same niso vedele; menda da so kazale neokusno gola bedra in v zadregi poskušale to in ono da bi se vsaj zdelo, da je njih navzočnost opravljena; pa nam niti tega videza niso mogle pripraviti. Prav tako nam tak balet, kakor smo ga morali topot gledati, z umetniške strani nikakor ne more biti všeč. Najprej ne sme biti neumetniško obložen. Če že je, mora biti res tako opravljen, kakor gre, ne le na pol, na videz, ki pa ob prvi kretnji vse nedostatke pokaže; potem mora pa res nekaj več znati kot nemirno, vidno mučno stopicanje in skrekovanje. Saj verjamem, da je tudi za to bilo treba veliko truda, pa to je za estetiklo človeških gibov le nekoliko malo.

Orkester, ki je bil dobro pripravljen, je pogosto zelo lepo zvenel; skladateljeve domisleke je jasno in točno pozajel. Priznavanje D. Stritofu je bilo gotovo zaslužno. — Bil je glasbeno res lep večer.

V poročilu o »Filipovičevem koncertu« nam je tiskarski škrat iz Dobroničeve »Mentijade« naredil Dubrovičevu Mentijado.

HAYDNOVA PROSLAVA V MARIBORU

Instrumentalni večer Glasbene Matice

Maribor, 4. maja.

Jubilejne proslave umetniških osebnosti, ki so vtisnile neizbrisljive pečate svoje genialnosti našemu veku, dajejo posebno obeležje letošnjemu kulturnemu življenju. Tudi Maribor je letos slavil vrsto teh proslav, od katerih pa dosega vsekarer višek proslava 200-letnice rojstva Jožefa Haydna, prirejena skupno od Glasbene Matice in pevskega društva »Maribor«.

Haydnova dela smo v zadnjih letih v Mariboru često srečali na programih glasbenih dogodkov. »Letni čas« in cerkevna dela so nam prikazala tega velikana v dveh značilnih posebnostih njegovega stvariteljskega genija. Sedanja proslava pa je imela namen prikazati Haydna v čim večji vsestranosti. Radi tega je bila razdeljena na dva večera.

Sinočni večer je bil posvečen Haydnovi instrumentalni muziki. Mnogo hvale smo dolžni Glasbeni Matici, da je prevzela to za mariborske razmere sila težko nalogo ter je častno dovršila. Program, obsegajoč godalni kvartet, klavirski koncert in simfonijo je bil srečno izbran ter je prikazal Haydna v treh karakterističnih delih njegovih instrumentalnih kompozicij. Program je absolutno šola Glasbene Matice, pri simfoniji pomnožena z muziki vojne glasbe ter pod taktirko ravnatelja Josipa Hladek-Bohinjskega.

Godalni kvartet G-mol, op. 74, št. 3. so izvajali gojenci Glasbene Matice: Peter Skofič (prva violina), Alfred Bibianko (druga violina), Josip Kenc (viola) in Alojzij Repovž (violoncello). V kvartetu, ki je nastal v letih 92-94 ter je bil uvrščen v 11. vrsto kvartetnih kompozicij mojstra, se prav posebno opaža Haydnova odtujitev Mozartu, ki je vplival na njegova prvotna dela ter prehod pod vpliv Beethovna. Posebno meneti spominja na Beethovnov scherzo-stil. Mladi muziki so podali to globoko muzikalno delo z notranjim doživljem in vdanostjo, ki je našla kontakta s publiko. Prav posebno je osupnila njihova skupnost podajanja, dasi so začetoma pokazali malo trme. Komorna glasba v Mariboru bi zamogla pridobiti v tem mladem naraščaju še mnogo obetajoče sile.

Klavirski koncert D-dur, op. 21 s spremljevanjem orkestra je med tovrstnimi deli velikega mojstra morda najbolj znano. Igra se sedaj mnogokrat v novi predelavi, dirigent Hladek-Bohinjski ga je podal v prvotni formi. Omenil bi tu pred vsem solistinjo gospodično Anico Pečnikovico. Virtuozna igra — posebno v prvem stavku; tu in tam še mladostna plahost in deloma prerahel udarec, toda vsi predpogoji za nadaljnji razvoj. Obeta se nam v njej nova slovenska klavirska virtuozinja. — Spremljevanje orkestra je bilo intaktno, sigurno.

XI. simfonija G-dur spada med mostrova začetna dela. Vsebuje pa že idejo programatičnosti, na kateri je Haydn gradil svoje kasnejše

neštnevilne simfonije, v katerih je rad začrtaval po lastnem izreku »moralni karakter«. Podal je mogočno delo orkester gojencev Glasbene Matice; pihala so bila zasedena z muziki vojne glasbe 45. pp. Dirigent ravnatelj Hladek-Bohinjski je vložil v delo mnogo truda in zato je bil tudi efekt temu primeren. Disciplinarnost, sozvočnost mladih glasbenikov je prese-nečala. Podan je bil ponoven dokaz važnosti dela na glasbeno-vzgojnem polju, katerega vrši Glasbena Matica s svojo šolo v Mariboru. Morda bo mogoče s temi doraščajočimi silami v prihodnji dobi ustvariti simfonični orkester — mariborsko filharmonijo; v mariborskem kulturno-glasbenem življenju še vedno zeva to-zadevno velika vrzel.

Pred pričetkom koncerta je podal kapelnik Janez Ev. Gašparič kratek historijal in pomen Haydna in njegovega dela. Mlada umetnica Pečnikova in dirigent Hladek-Bohinjski sta prejela lepe šopke. Publika je sprejela podana dela z odobravanjem in mnogim umevanjem. Le žal, da je bil obisk slab.

Radio

Programi Radio-Ljubljana:

Četrtek, 5. maja: 9.30 Prenos cerkvene glasbe. — 10. Versko predavanje: Nedeljske misli (Ov. Jagodic). — 10.30 Bogo Plemenčič: Sah. — 11. Operne arije poje g. Jože Gostič s spremljevanjem salonskega kvinteta. — 12. Čas, poročila, plošče. — 15.15 Čvetič majnik v literaturi in pesmi: I. Cankar: Spomladi. — 16. Slovenska narodna pesem (poje Akademski oklet). — 16.45 Zabavni kotiček, g. Mirko Kragelj. — 17. Salonski kvintet. — 20. Poročilo: Vzgojeslovje. — 20.30 Klasična glasba. Poje baritonist prof. Mirko Puget s sodelovanjem prof. Jeraja (violin, viola) in M. Lipovška (klavir). — 21.15 Pevski kvartet Glasbene Matice. — 22. Orkester »Triglav«.

Petek, 6. maja: 11.30 Šolska ura: Materinski dan (petje in deklamacije), nastop I. dekliške mešč. šole v Ljubljani 12.15 Plošče 12.45 Dnevne vesti 13.00 Čas, plošče, borza 18.00 Salonski kvintet 19.00 Dr. L. Sušnik: Francosčina 19.30 Gospodinska ura, vodi Cilka Krekova 20.00 Čehoslovska savremena književnost (prof. dr. Kršič iz Belgrada) 20.30 Prenos iz Belgrada: Jugoslovansko večje 22.30 Čas in poročila.

Sobota, 7. maja: 12.15 Plošče 12.45 Dnevne vesti 13.00 Čas, plošče 17.30 Salonski kvintet 18.30 Drago Ula: Gimnastične vaje 19.00 Ga. Orthaber: Anglistina 19.30 Govorniške vaje (I. Persuh) 20.00 Koncert orkestra »Grafike« 21.00 Kuplete poje g. Povhe 21.30 Salonski kvintet, vmes časovna napoved in poročila.

Drugi programi:

Petek, 6. maja: Budimpešta: 12.05 Ciganska glasba 21.00 Trio 22.00 Ciganska glasba — Dunaj: 11.30 Operni koncert 20.40 Reportaža s kokešje farne 21.10 Brucknerjeva V. simfonija — Praga: 21.00 Večerni koncert — Langenberg: 21.00 Večerni koncert 22.45 Nočna glasba — Rim: 12.45 Instrumentalni in vokalni koncert 20.45 Pester koncert, Komedija — Belgrad 20.30 Trio 21.10 Odlomki iz jugoslovanskih oper — Berlin: 21.10 Satirična igra 23.00 Plesna glasba — Toulouse: 20.15 Operne pesmi 20.30 Koncert vojaške godbe 21.00 Večerni koncert — Stuttgart: 20.00 Zabavna glasba 21.20 Koncert — Barcelona: 21.30 Radio orkester 22.00 Romunska glasba — Milano: 21.00 Komorna glasba — Zagreb: 20.30 Jugoslovanski koncert, prenos iz Belgrada.

Sobota, 7. maja: Budimpešta: 12.05 Radio kvartet 19.30 Operni prenos, Ciganska glasba — Dunaj: 11.30 Operni koncert 19.35 Klavirski koncert 22.30 Plesna glasba — Praga: 20.30 Vokalni koncert 21.00 Večerni koncert — Langenberg: 20.00 Pester večer 21.00 Jazz — Rim: 12.45 Vokalni in instrumentalni koncert 20.45 Igra — Belgrad: 20.00 Odlomki iz opere »Rigoletto« 20.45 Drama — Berlin: 20.00 Narodni biseri 22.30 Plesna glasba — Toulouse: 20.00 Koncert vojaške godbe 22.00 Saksosofa 22.45 Orgle — Stuttgart: 20.15 Operetni večer 22.45 Jazz — Milano: 20.15 Izbrana glasba 21.00 Simfonični koncert — Zagreb: 20.30 Koncertni večer 22.40 Lahka glasba.

Angleško in češko sukno

ter raznovrstno modno in manufakturno blago — kupite po ugodnih cenah pri

FRANJU MAJER

Glavni trg 9. MARIBOR Glavni trg 9.

Otvoritev naznanilo

Preč. gg. duhovnikom vljudo naznanjam, da sem otvoril pasarsko delavnico za cerkvene kovinaste potrebščine ter se tem potom priporočam za vsa nova dela in popravila.

AVGUST MENCEJ, pasar

MEDVEDOVA CESTA 7, LJUBLJANA VII. (nasproti gorenjskega kolodvora).

Cene zmerno! Delo solidno!

Preselitev lokala in mehanične delavnice

Tvrda Singer šivalni stroji d. d., naznanja a tem svojim cenj. odjemalcem, da je premestila svoje poslovne prostore iz Ulice 10. oktobra na KRALJA PETRA TRG št. 6, v palači Pokojnisknega zavoda.

Priporočam se cenj. občinstvu ter se bomo potrudili i v bodoče nuditi najkulantnejše naše proizvede, najsibo nadomestne dele naših šivalnih strojev vseh vrst, ali pa druge kvalitetne potrebščine, ki so stalno v naši zalogi. - Z odlič. spoštovanjem

Singer šivalni stroji d. d.,

MARIBOR, Kralja Petra trg 6.

Ne odločite se prej, preden ne vprašate za ceno pri

JOSIPU KURNIKU

splošno mizarstvo, Zgornja Siska 51, Pod Hribom V zalogi vsake vrste spalnice in drugo pohištvo.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglaševanje v trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovorjamo le, če je priložena znamka. Čekovni račun Ljubljana 10.349.

Službe iščejo

Beseda samo 50 par

Vezilja

specializirana v file delu, sprejme delo na dom. — Ilirska 19-II, desno (a)

Organist

oženjen ter izvrsten igralec želi premeniti službo. Nastopi lahko takoj. Ponudbe pod šifro »Izvrsten igralec« št. 6458 na upravo »Slovenca« (a)

Mladenič

30 let star, priden in pošten ter nekadilec, vajen kmetijskega dela, išče službo najraje v župnišču ali pa v krščanski hiši. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6467. (a)

Postrežnica

išče službo. — Naslov v upravi »Slov.« št. 6487. a

Kuharica

samostojna, stara 28 let, želi radi selitve, menjati službo. Služila je pri samih boljših rodbinah. — Sprejme pa le stalno službo. Dopise pod »Poštena kuharica« na upravo podr. »Slov.« Celje. (a)

Žagar

izurjen na venecijanki in cirkulariki, zmožen pa tudi vsega kmetijskega dela, 40 let star, išče primerne zaposlenja v kakem redovnem ali drugem zavodu, kjer bi se mogel skromno preživeti. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 6528. (a)

Mož

vajen živine in poljskih del s konji, želi premeniti službo. Ponudbe na upravo »Slov.« pod št. 6545 a

Inteligentna

gospodična z malo maturo, večta slovenskega, srbohrvatskega in nemškega jezika, išče mesta k otrokom. Ponudbe na upravo »Slovenca« v Mariboru pod »Ljubitelja otrok« št. 6565. (a)

Vajenci

Beseda samo 50 par

Dva klepar. vajenca se sprejmete. Stanovanje in hrana v hiši. — Maks Usar, Maribor, Gregorčičeva ul. 17. (v)

Dekle

ki bi se rado izučilo za modistinjo, išče mesta. — Ponudbe je poslati na upravo »Slov.« pod značko »Pošteno« št. 6466. (v)

Vajenca

za kleparsko ter inštalacijsko obrt, pridnega in poštenega, sprejme R. Jakelj, inštalater in klepar, Slovenjgradec. (v)

Mizarskega vajenca

z vso oskrbo, sprejme takoj Ivan Goljar, Linhartova ul. 30, Ljubljana. (v)

Službo določa

Beseda samo 50 par

Pošteno kuharico

ki opravlja tudi v boljšo hišo spadajoča sobna in kuhinjska dela, pere in lika malo perilo; zdravo, snažno, z dolgoletnimi izkušenj, iz dobre krščanske družine, se takoj sprejme. Starost do 35 let. Ponudbe pod »Lepo obnašanje« št. 6352. (b)

Kuharica

z večletno prakso, vajena tudi drugih hišnih opravil, stara od 35 do 40 let, se sprejme takoj. Naslov v upravi »Slov.« pod števil. 6437. (b)

Kino biljeterke

mlade, pridne in poštene, se iščejo. Nastop 14. maja. Zmožne tudi nemškega jezika imajo prednost. Obširne ponudbe s sliko na Zdravilski Ton-kinu, Rogaska Slatina. (b)

Klepar. pomočnika

in vajenca sprejemem takoj. Vinko Burgar, kleparski mojster, Ribnica na Dolenjskem. (b)

Mlinarski pomočnik

za navadna dela v mlinu se sprejme. Sušnik, Berezovo, p. Dol. (b)

Pletiljo

izurjeno, takoj sprejme M. Alešovec, Cankarjevo nabrežje 1. (b)

Kuharsko učenko

z dežele, katera bi pomagala opravljati vsa dela, sprejme brezplačno hotel »Tivoli«. (b)

Hotelske sobarice

pridne, prvo z znanjem nemščine in drugo sprejme takoj hotel »Tivoli«. b

Kino-operateur

za Licht-tonfilm, samo prvovrstna moč, se išče za takojšnji nastop. Obširne ponudbe s sliko na Zdravilski Ton-kinu, Rogaska Slatina. (b)

Blagajničarka

za kino, zmožna tudi nemškega jezika, se išče Nastop 14. maja. Obširne ponudbe s sliko na Zdravilski Ton-kinu, Rogaska Slatina. (b)

Potnik

avtovozač, z najboljšimi spričevali, išče primerne službe. — Oglasite se na upravo »Slov.« pod »Vpeljan v celi dravski bano« št. 6534 (b)

Pošteno dekle

išče obrtniška družina na deželi v pomoč gospodinj. Naslov pove uprava »Slov.« pod št. 6536. (b)

Krojašk. pomočnika

zmožnega za boljša dela, sprejmem takoj. — Josip Furlan, Hoče pri Mariboru. (b)

Zasluzek

Beseda samo 50 par

Mlečne posnemalnice prodaja »Tehna«, Mestni trg 25-I. (z)

Zastopstvo

za čevlje na obroke prevzame. Naslov v podružnici »Slov.« v Celju pod št. 6449. (z)

Zasluzek

nudi potnikom »Tehna«, Mestni trg 25-I. (z)

Ženitbe

Gospodična

marljiva, neom. preteklosti, lastnica večjega premoženja, bi poročila gospoda v stalni službi. Neanonimne ponudbe na upravo »Slov.« pod »Trezen — štedljiv« št. 6560 z

Pouk

Beseda samo 50 par

Vaša eksistenca — krojači, šivilje, nešivilje, pletilje! Mnogo obrtnikov, obrtnic je pridobilo eksistenco, renome skozi naše v našem zavodu naučene, svetovno znane kroje. Zato ne zamudite obiskati krojnih tečaj, ki se prične po Binkošti. Honorar današnjim razmeram ugoden. Preskrbovanje služb. Izdelava krojev po meri in sliki. Pri naročilu krojev se dobi brezplačen zvezek o spremembi mode. Vodstvo rešuje vsa strokovna vprašanja tičeča se moškega in damskega krojaštva. Strokovna krojašnica, Ljubljana, Smartinska c. 24. Lastni salon za izdelavo moške in damske garderobe. (u)

Čitajte in širite

»Slovenca«!

Denar

Beseda samo 50 par

Posojilo

120.000 Din na prvo mesto iščem. Naslov pove uprava »Slov.« pod števil. 6547. (d)

Objave

Beseda samo 50 par

Oglejte si

izložbe damskih klobukov v modnem salonu Stuchly-Maške, Ljubljana, Zidovska ulica. Cene neprekosljive. — Popravila točna in poceni. (o)

Društvo »Živalca«

priredi v četrtek 5. maja v gostilni Horvat, Frankopanska 7, Maribor, predavanje. Rejci in ljubitelji malih živali vljudno vabljeni. (o)

Gospa

ki je kupila včeraj dopoldne obleko in čevlje za fanta, se naproša, da se zgleda v trgovini Anton Presker, Sv. Petra cesta. (o)

Hiša s trgovino

in pekarijo se prodaja na javni prostovoljni dražbi dne 15. maja (na binkoštno nedeljo) od 3 do 4 ure popoldne, radi prevzema večjega posessva. Obrti dobro vpeljani na prometnem industrijskem kraju. Promet zastiuran. Izključna cena 60.000 Din. Izpod cene se ne odda. Natančno pojasnila daje lastnik Orančič, Koroska Bela 68, pri Jesenicah. (o)

Stanovanje

Beseda samo 50 par

IŠČEJO:

Železniški uradnik išče eno- ali dvosobno stanovanje za avgust ali prej. Ponudbe z navedbo cene na upravo »Slov.« pod »Mirna družina« št. 6555. (c)

Stanovanje

sobe in kabineta išče trčlanska družina. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Trčlanska« št. 6398. (c)

Stanovanje

enosobno, s pritliklinami, iščem. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »2 osebi« št. 6500. (c)

Stanovanje

enosobno, išče sama gospa za julij. Ponudbe s ceno pod »Čedno in solnčno« št. 6551. (c)

Stanovanje

lepo, oddam v vili pod Rožnikom. — Pojasnila v trgovini Zupane, Wolfova ulica 6. (s)

Oporemljeno sobo

lepo, oddam v vili pod Rožnikom. — Pojasnila v trgovini Zupane, Wolfova ulica 6. (s)

Ne recite: »Vai odjemalci me poznajo, zato mi ni potreba oglaševati.«
Recite: »Jaz poznam vse svoje odjemalce, z oglaševanjem bom spoznal tudi še druge.«

Nakazilo

Proti predložitvi tega nakazila, ki ga izrežite, pridobimo

brezplačno

od 3. do 7. maja 1982 vsak na novo naročeni mali oglas

v obsegu 7 besed (obenem z debelim naslovom). Pri večjih oglaših je za vsako nadaljnjno besedo doplačati 50 par. Izvzeti so oglaš z neprimernim besedilom. Nakazilo z naričilom in besedilom se mora poslati naravnost na upravo »Slovenca« v Ljubljani ali Mariboru.

Nakazilo mora vsebovati Vaš natančen naslov:

Ime: _____

Poklic: _____

Bivališče: _____

Gotovo Vas je mnogo.

ki bi hoteli stare preimete zamenjati ali pa kupiti. S cenanim malim oglašom v »Slovenca« najdete zanesljivo kupca!

Upravništvo »Slovenca«

Stanovanje

dvosobno in kabinet z vsemi pritliklinami in po možnosti nekaj vrta, išče mirna stranka starih odraslih oseb za 1. avgust. Ponudbe na oglašni oddelček »Slovenca« pod »Točen plačnik«. (c)

Stanovanje

enosobno s kabineto ali dvosobno — išče mirna uradniška družina za junij ali pozneje. Ponudbe pod »Štiri osebe« št. 6499 na upravo »Slov.« (c)

Stanovanje

dvo- ali trišobno s kopalnico, iščem za avgust. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Trčlanska« št. 6537. (c)

ODDAJO:

Stanovanje

podprtično, soba, kuhinja, shramba in pritlikline, se odda junija mirni stranki. Ogleda se lahko v Domobranskega ul. 41. (č)

Soba in kuhinja

se odda takoj. Illova 68. (č)

Stanovanje

kletno, soba in kuhinja, oddam takoj. Naslov pove uprava »Slov.« pod števil. 6557. (c)

Oporemljeno sobo

lepo, oddam v vili pod Rožnikom. — Pojasnila v trgovini Zupane, Wolfova ulica 6. (s)

Stanovanje

se odda s 1. junijem na Glincah IX-14 a, za 250 D mesečno. (c)

Solčno sobo

opremljeno in kabinet s predsobo pod enim ključem, oddam solidni in stalni osebi. Naslov pove uprava »Slov.« št. 6490. s

Meblovano sobo

lepo, 2 postelji, oddam. Einspillerjeva 25 — Bežigrad. (s)

Mesečne sobe

lepe, s postrežbo, električno ter parketom in prostim vhodom, ugodno odda hotel »Tivoli«. (s)

Snažno sobico

oddam takoj 1 ali 2 gospodičnima. Resljeva cesta 26-I. (s)

Meblovana soba

s posebnim vhodom, električno razsvetlavo, se odda. Naslov pove uprava »Slov.« pod št. 6541. (s)

Vnajem

Beseda samo 50 par

IŠČEJO:

Lokal

z vhodom z ulice, iščem s 1. avgustom. Pismene ponudbe na upravo »Slov.« pod »Centrum 21« št. 6439. (m)

ODDAJO:

Več pisarniških sob

v 1. nadstropju v Gledališki ulici 8 odda takoj skupaj ali posamič Pokojniški zavod za nameščence v Ljubljani.

Gostilna

se odda v najem v prometnem kraju na Gorenjskem. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Gostilna na Gorenjskem« št. 6368 (n)

Lokali

za trgovsko pisarno, sredi mesta, se oddajo s 1. avgustom. — Pojasnila daje advokat dr. Frlan Franc, Miklošičeva cesta 4. (n)

Trgovski lokal

pripraven tudi za pisarniške prostore, se odda takoj v palači Vzajemne posojilnice na Miklošičevi cesti 7. Pojasnila daje tajništvo med uradnimi urami od 8 do 13. (n)

Njivo

6911 m², poleg pokopališča pri Sv. Križu, oddam v najem. Poizve se Sv. Petra cesta 79. (n)

Razno

Šotori, čoln

ilustriran katalog izšel; pišite ponji — B. Kolb, Vižmarje 14 nad Lj. (r)

V korist

brezposelnim! — Z ozirom na to, da se v tem času krize pravočasno pomaga brezposelnim in gladujočim, se prireja dobrotelna loterija. Srečke po 10 Din se naročajo v Beogradu, Kosmajka 53. — Kupujte in priporočajte srečke te loterije, ker s tem boste realno pomagali svojemu bratu v nesreči. (r)

Koristen izum!

Stedilnik greje in zrači stanovanje! Ogromen prihranek kurjal Stane 150 Din. Aljančič, Bistrica-Podbrezje. (r)

Vaše birmance

in porvoobhajance pošljite fotografirati v atelje Hugon Hibser — Ljubljana, Sv. Petra c. 25. Cene znižane. (r)

Priporoča se

železnina A. Sušnik — Ljubljana, Zaloška c. (r)

Letoviščarji

dobe takoj stanovanje v obnavskem mestecu. Vprašanja na upravo »Slov.« pod »Letoviščarji« št. 6529. (r)

Čevljarji!

Moderni vzorci 50 % ceneje pri Blatnik-u, Ljubljana, Hrenova ul. 20. (r)

Čakaj se zadovoljiš
Ijite s drugimi izdelki, ki so baje ravno tako dobri, ako možete vendar povsodi dobiti pravi original

MEIRIMA MILO

Posestva

Beseda samo 50 par

Naprodaj njiva

čez 6000 m² Stožice v bližini Dunajske ceste; vodovod in elektrika. Naslov v upr. »Slovenca« 6318. p

Enonadstropna hiša

nova, v Zg. Šiški, se ceno prodaja. Naslov pove uprava »Slov.« pod št. 6425. p

Hišo

primerno za čevljarja, v okolici Ljubljane, kupim. Resne ponudbe je poslati na upravo »Slovenca« pod št. 6426. (p)

Parcele naprodaj!

Persons, Ljubljana, poštni predal 307. (p)

Trgovska hiša

lepa, visokopritlikna, s šestimi sobami, trgovskim lokalom, gospodarskim poslopijem, v večjem kraju, pri farni cerkvi na bivšem Stajerskem, ob železniški progi, se takoj prodaja. Tudi se lahko kupi zraven nekaj njiv. Vzamemo se kot plačilo tudi vlozke knjižice dobrih denarnih zavodov. Ponudbe na oglašni oddelček »Slov.« pod šifro »Hiša 200« št. 6409. (p)

Smrekovo gozdno

posestvo, mlada rast — 136 oralo, prodaja za Din 280.000 — Posredovalnica Maribor, Sodna ul. 30. p

Kmetije ali hiše

od 35.000 Din naprej prodaja Posredovalnica Maribor, Sodna ulica 30. (p)

Gostilne ali trgovine

od 90.000 Din naprej prodaja Posredovalnica Maribor, Sodna ulica 30. (p)

Posestvo

malo ali sredno išče v najem ali kupi zakonski par. Gre tudi v pomoč starim. Ponudbe pod šifro »V pomoč« št. 6468. (p)

Parcelo

na Viču, zelo ugodno prodam. Informacije v upravi pod št. 6496. (p)

Travniki in gozdič

pri postaji Laverca bo dne 5. maja ob 3 popoldne na prostovoljni javni dražbi naprodaj. (p)

Kam pa hčerka?

Bliža se konec šolskega leta in skrbni starši onih deklic, ki hrepene po višji umski in srčni izobrazbi, že sedaj premišljajo, kam naj dajo šoli odraslo hčerko, da se izpopolni v tujih jeziki, posebno v francoščini, italijanščini in nemščini in dobi poleg tega vsestransko izobrazbo, ki jej je potrebna v vsakdanjem življenju. Vse to vam nudi zelo ugleden dekliški vzgojevalni zavod z nižjo realno gimnazijo v čudovito krasni legi zapadnega dela Avstrije. Naslov in pojasnila v upravi »Slovenca« pod št. 6514

Prodamo

Beseda samo 50 par

Novi obrtni zakon se naroča pri Komanditni družbi M. Jankole — Selenburgova 6/II. (I)

Konfekcija — modal Najcenejši nakup. Anton Presker, Sv. Petra cesta št. 14, Ljubljana. (I)

Nogavice, rokavice in pletenine vam nudi v veliki izbiri najugodnejše in najcenejše tvrdka Karl Prelog, Ljubljana, Zidovska ulica in Stari trg. (I)

Vino Zlahtnih trt, lastnega pridelka, trošarine prosto po novi troš. noveli, prodaja dokler je zaloga, liter 4, 4 in pol, 5 Din. A. Sušnik, Ljubljana, Zaloška c. (I)

Banatsko Lucerno za naše kraje najbolj prikladno dobite pri FRANK POGAČNIKU v Ljubljani, Dunajska cesta št. 67, nasproti mitnice. (I)

Vrtne klopi stalno v zalogi pri Strojnih tovarnah po 260 Din. (I)

Birmanska darila kupite poceni in dobro pri zlatarju A. Stumpf, Maribor, Koroška c. 8. — Vzajem v račun tudi staro zlato in srebro. (I)

Kolo moško in žensko, napredaj za vsako ceno. Miklošičeva 7-III. (vhod poleg Delavske slaščičarne). (I)

Valjčni mlin In žaga na stalni vodi, v prometnem kraju ob železnici, se ugodno prodaja. Poleg stanovanjske in gospodarske poslojpa. Ponudbe pod »Večje podjetje« št. 6516 na upravo »Slov.«. (I)

Šivalni stroj nov, napredaj za 1300 D. Miklošičeva 7-III. (vhod poleg Delavske slaščičarne). (I)

Dolomitni pesek ki vam ga dostavi K. Vodnik, se naroča pri »Jeklo«, Stari trg, tel. 2845, Ljubljana. (I)

Apno Ia nudim stalno najceneje. Ugodno za Stajersko. — Apnenica Polzela. (I)

Puhasto perje

naravno, kokoške, purje, gosje, nudi najceneje Al. Hedžet, trgovina s perutnino, Ljubljana VII., Aleševčeva ul. 7. (I)

Odpadke od žage dobro osušene, kratko žagane — prodaja v vsaki množini »Parna žaga« — Ljubljana, glavni kolodvor (na prostoru tovarne Ivan Šiška), Metelkova ul. št. 4. Istotam se dobi žaganje od trdega lesa v vsaki množini. (I)

Pralno svilo v različnih modernih vzorcih kupite najceneje pri O. Šlibar, Stari trg 21. (I)

Izvrstno vino od 5 litrov naprej pod 5 Din liter se dobi pri majorju Zencovich, Razvanje-Pivola št. 6. (I)

Konj (bram) 4 leta star, primeren za vsako vožnjo, se prodaja. Jarše 6 pri Ljubljani. (I)

Moško in žensko kolo skoraj novo, poceni na prodaj. Florjanska ul. 39, nadstr. (I)

Sadjarji, kmetovalci! Drevesne in vinogradniške škroplilnice, lepljive pasove, škropila, cepilni voski, kose »Flugspatent« dobite pri glavni zalogi: Videmšek, Maribor, Koroška c. 36. — Sprejemem krajevne zastopnike. (I)

125 Din 1 m³ žaganih bukovih drv prima kakovosti — nudi Velepčič, Sv. Jerneja cesta 25. — Telefon 2708. (I)

KOMBINEZE svilen 39 Din, svilen hlače 17—18 Din. Modno blago M. SUŠNIK Krekov trg 10 (nasproti Mest. doma) (I)

Puhasto perje čisto, čohano po 48 Din kg, druga vrsta po 38 Din kg, čisto, belo, gosje po 130 Din kg in čisti puh po 250 Din kg. Razpošiljam po poštne povzetju. L. BROZOVIC — Zagreb, Ilica 82. Kemična čistilnica peria. (I)

Barve, lake, firnež in dr. boste gotovo rabili, da popravite to, kar vam je pokvarila zima. Ako se tozadevno obrnete na trgovino barv »Lustra«, Gosposvetska cesta 12 (po leg restavracije Novi svet), boste to škodo popravili z malenkostnimi stroški. (I)

Bele orjake in činčilu kunce, jajca za valenje, kartone za pošiljanje jajc prodaja: »Zivalca«, Ljubljana, Sv. Petra cesta 60. (I)

Šivalni stroj Singer se ugodno prodaja. Društvena ul. 16, Vodmat. (I)

Uniforme in oficirske potrebščine si nabavite najceneje pri znani trgovki A. Vrbin, Ljubljana, Vidovdanska cesta 20. (I)

Radio Beseda samo 50 par Radio aparat 4 elektronski, za istosmerni tok, 150 voltov, napredaj. Naslov v upravi pod št. 6493. (I)

Nagobčnike

za pse, v vseh velikostih, priporoča I. Kravos, Maribor, Aleksandrova 13. (I)

Birmanska darila. Ure, zlatnino in srebrnino nudi najceneje urar J. MULAVEC Maribor, Kralja Petra trg. Ogled brezobvezen. (I)

Velika izbira SVILE

v vseh modnih barvah, gladka in vzorčasta, različne kakovosti, za obleke, bluze in perilo

R. Miklauc Pri »Škofu« Ljubljana

Bele orjake in činčilu kunce, jajca za valenje, kartone za pošiljanje jajc prodaja: »Zivalca«, Ljubljana, Sv. Petra cesta 60. (I)

Šivalni stroj Singer se ugodno prodaja. Društvena ul. 16, Vodmat. (I)

Uniforme in oficirske potrebščine si nabavite najceneje pri znani trgovki A. Vrbin, Ljubljana, Vidovdanska cesta 20. (I)

Radio Beseda samo 50 par Radio aparat 4 elektronski, za istosmerni tok, 150 voltov, napredaj. Naslov v upravi pod št. 6493. (I)

Bele orjake in činčilu kunce, jajca za valenje, kartone za pošiljanje jajc prodaja: »Zivalca«, Ljubljana, Sv. Petra cesta 60. (I)

Šivalni stroj Singer se ugodno prodaja. Društvena ul. 16, Vodmat. (I)

Uniforme in oficirske potrebščine si nabavite najceneje pri znani trgovki A. Vrbin, Ljubljana, Vidovdanska cesta 20. (I)

Radio Beseda samo 50 par Radio aparat 4 elektronski, za istosmerni tok, 150 voltov, napredaj. Naslov v upravi pod št. 6493. (I)

Bele orjake in činčilu kunce, jajca za valenje, kartone za pošiljanje jajc prodaja: »Zivalca«, Ljubljana, Sv. Petra cesta 60. (I)

Pohištyo

Beseda samo 50 par

Kuhinja 1000.— Din Sajovic, mizarstvo, Škofja ulica 13. (I)

FILATELIJA

Beseda samo 50 par

100 raznih znamk tujih, za 5 Din v znamkah. Pišite na »Filatelija« poštne predal 162, Ljubljana. (I)

Auto-motor

Beseda samo 50 par

Tovorni avto Chevrolet, brezhiben, se ugodno prodaja. Mehanična delavnica Kapiteljska ulica 3. (I)

Obrt

Beseda samo 50 par

Turisti! Najtrpežnejše gozdarje s poštino 245 Din nudi družba »Sora«, Ziri. (I)

VINO TOČ Rupena, Košaki 30 otvorjen od 1. maja naprej. (I)

Se priporoča za obisk.

Birmanska darila po najnižji ceni pri St. Japelj, zlatar Ljubljana, Dunajska c. 9. (I)

VSARA varčna gospodinja bo od slej naprej vedno rabila za pranje perila samo VITEKOV »VARE-KINO«, ker prihrani kuhanje perila, s tem prihrani na perilu, na kurjavi in zamudi časa. »VAREKINA« perilo snežno belo — perilo ne škodil Dobi se povsod. (I)

Čitajte in širite »Slovenca«!

Nekdo je odgnil šotornino. »Jaques — Fouillard... Čas jel! Zel... Stresem Fouillarda, ki začne godrnjati; roke tipajo za puškami. Odrineva na plano. Kakšen mraz! Tovariš, ki me je bil zbudil, šklepeče z zobmi

Šotornina. »Jaques — Fouillard... Čas jel! Zel... Stresem Fouillarda, ki začne godrnjati; roke tipajo za puškami. Odrineva na plano. Kakšen mraz! Tovariš, ki me je bil zbudil, šklepeče z zobmi

Šotornina. »Jaques — Fouillard... Čas jel! Zel... Stresem Fouillarda, ki začne godrnjati; roke tipajo za puškami. Odrineva na plano. Kakšen mraz! Tovariš, ki me je bil zbudil, šklepeče z zobmi

Šotornina. »Jaques — Fouillard... Čas jel! Zel... Stresem Fouillarda, ki začne godrnjati; roke tipajo za puškami. Odrineva na plano. Kakšen mraz! Tovariš, ki me je bil zbudil, šklepeče z zobmi

Šotornina. »Jaques — Fouillard... Čas jel! Zel... Stresem Fouillarda, ki začne godrnjati; roke tipajo za puškami. Odrineva na plano. Kakšen mraz! Tovariš, ki me je bil zbudil, šklepeče z zobmi

Šotornina. »Jaques — Fouillard... Čas jel! Zel... Stresem Fouillarda, ki začne godrnjati; roke tipajo za puškami. Odrineva na plano. Kakšen mraz! Tovariš, ki me je bil zbudil, šklepeče z zobmi

Šotornina. »Jaques — Fouillard... Čas jel! Zel... Stresem Fouillarda, ki začne godrnjati; roke tipajo za puškami. Odrineva na plano. Kakšen mraz! Tovariš, ki me je bil zbudil, šklepeče z zobmi

Šotornina. »Jaques — Fouillard... Čas jel! Zel... Stresem Fouillarda, ki začne godrnjati; roke tipajo za puškami. Odrineva na plano. Kakšen mraz! Tovariš, ki me je bil zbudil, šklepeče z zobmi

Šotornina. »Jaques — Fouillard... Čas jel! Zel... Stresem Fouillarda, ki začne godrnjati; roke tipajo za puškami. Odrineva na plano. Kakšen mraz! Tovariš, ki me je bil zbudil, šklepeče z zobmi

Šotornina. »Jaques — Fouillard... Čas jel! Zel... Stresem Fouillarda, ki začne godrnjati; roke tipajo za puškami. Odrineva na plano. Kakšen mraz! Tovariš, ki me je bil zbudil, šklepeče z zobmi

Šotornina. »Jaques — Fouillard... Čas jel! Zel... Stresem Fouillarda, ki začne godrnjati; roke tipajo za puškami. Odrineva na plano. Kakšen mraz! Tovariš, ki me je bil zbudil, šklepeče z zobmi

Šotornina. »Jaques — Fouillard... Čas jel! Zel... Stresem Fouillarda, ki začne godrnjati; roke tipajo za puškami. Odrineva na plano. Kakšen mraz! Tovariš, ki me je bil zbudil, šklepeče z zobmi

Šotornina. »Jaques — Fouillard... Čas jel! Zel... Stresem Fouillarda, ki začne godrnjati; roke tipajo za puškami. Odrineva na plano. Kakšen mraz! Tovariš, ki me je bil zbudil, šklepeče z zobmi

Šotornina. »Jaques — Fouillard... Čas jel! Zel... Stresem Fouillarda, ki začne godrnjati; roke tipajo za puškami. Odrineva na plano. Kakšen mraz! Tovariš, ki me je bil zbudil, šklepeče z zobmi

Šotornina. »Jaques — Fouillard... Čas jel! Zel... Stresem Fouillarda, ki začne godrnjati; roke tipajo za puškami. Odrineva na plano. Kakšen mraz! Tovariš, ki me je bil zbudil, šklepeče z zobmi

Salon slamnikov

in klobukov Zofa Laurenčič, Mestni trg 7, priporoča svojo veliko zalogo modernih slamnikov od Din 50 naprej. Preoblikovanja po najmodernejših modelih Din 25. (I)

ZA BIRMO Najnižje cene! Poslužite se! I. SOMNITZ Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

Sotra najprejrednejša kartoteka Soklič, Maribor.

IV. SCHUMI Dolenjska cesta, nudi lepa, suha drva in prvovrsten premog.

Nogavice, čipke, emajlirano, stekleno in porcelanasto POSODO dobite po jako nizkih cenah v ameriškem bazarju, Maribor, Glavni trg št. 5. (I)

Koruzo za krmo oddaja najceneje veletrgovina žita in moka A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta 24. (I)

Soboslikarska, pleskarska in vsa v to stroko spadajoča dela po najmodernejših vzorcih — solidno in konkurenčno izvršuje Josip Marn, d. z. o. z., Ljubljana, Dunajska cesta 9. Tel. 30-68. (I)

ROZNIŠKI JOUCUR

Zahtevajte ga po vseh mlekarah in kavarnah.

Mali oglasi Slovincu zajemajo najpopolnejši uspeh

„Pri Zmajskem mostu“

Pozor! Ugoden nakup vse vrste manufakturnega blaga po najnižji ceni. : Došli so zopet ostanki od Dagmar - svile, meter 8 Din, in ostanki trpežnega kambrika. : Ne zamudite ugodne prilike. : Geslo trgovine: Dobro blago, majhen dobiček in velik promet! Za točno in dobro postrežbo jamčim. S spoštovanjem IVANKA STRUKELJ, LJUBLJANA, Resljeva cesta 2. (I)

Fotoamaterji! Povečave Vaših negativov vam lepo in poceni napravi fotooddelek Jugoslov. knjigarne Ljubljana Zahtevajte cenik!

Super visokovredni PORTLAND CEMENT Znamke: »Colossus« - »Hammerbrand« - »Temple« - »Salona-Tower« - »Excelsior« - »Titan« - »Prima« - »Lion-Brand«. V vsaki množini stalno na skladišču. »Alpeko«, trg. ind. družba, Ljubljana, Masarykova cesta 25. (I)

Terezija Volič roj. Sternen po mukepolni, dolgotrajni bolezni v 69. letu starosti, večkrat previdena s tolažili sv. vere bogu vdano umrla. — Pogreb nepozabne bo na praznik, v četrtek, 5. maja 1932 z Glhne, Tržaška cesta št. 39, na pokopališče na Vič. (I)

Glinec, 4. maja 1932. ZALUJOCI OSTALI.

Terezije Špiler roj. Zupan Zahvaljujemo se vsem, ki so nam v težkih dneh bili v tolažbo ter pokojno v tako obilnem številu spremili k večnemu počitku. — Posebno se zahvaljujemo častiti duhovščini ter gg. zdravnikom. — Posebna zahvala gosp. dr. Jensterlu za njegove požrtvovalne, vsakdanje obiske. Najlepša hvala vsem sorodnikom in sosedom za krasne vence, ter pevakemu društvu »Zarjace« za ganljivo petje. (I)

Trbovlje, dne 1. maja 1932. ZALUJOCI OSTALI.

ZAHVALA. Zahvaljujemo se za množične izraze iskrenega sočutja, katere smo prejeli povodom smrti naše nepozabne, srčno ljubljene soproge, sestre, tele, sestrične in drage mamice, gospe

Terezije Špiler roj. Zupan Zahvaljujemo se vsem, ki so nam v težkih dneh bili v tolažbo ter pokojno v tako obilnem številu spremili k večnemu počitku. — Posebno se zahvaljujemo častiti duhovščini ter gg. zdravnikom. — Posebna zahvala gosp. dr. Jensterlu za njegove požrtvovalne, vsakdanje obiske. Najlepša hvala vsem sorodnikom in sosedom za krasne vence, ter pevakemu društvu »Zarjace« za ganljivo petje. (I)

Trbovlje, dne 1. maja 1932. ZALUJOCI OSTALI.

ZAHVALA. Zahvaljujemo se za množične izraze iskrenega sočutja, katere smo prejeli povodom smrti naše nepozabne, srčno ljubljene soproge, sestre, tele, sestrične in drage mamice, gospe

Terezije Špiler roj. Zupan Zahvaljujemo se vsem, ki so nam v težkih dneh bili v tolažbo ter pokojno v tako obilnem številu spremili k večnemu počitku. — Posebno se zahvaljujemo častiti duhovščini ter gg. zdravnikom. — Posebna zahvala gosp. dr. Jensterlu za njegove požrtvovalne, vsakdanje obiske. Najlepša hvala vsem sorodnikom in sosedom za krasne vence, ter pevakemu društvu »Zarjace« za ganljivo petje. (I)

Trbovlje, dne 1. maja 1932. ZALUJOCI OSTALI.

ZAHVALA. Zahvaljujemo se za množične izraze iskrenega sočutja, katere smo prejeli povodom smrti naše nepozabne, srčno ljubljene soproge, sestre, tele, sestrične in drage mamice, gospe

Terezije Špiler roj. Zupan Zahvaljujemo se vsem, ki so nam v težkih dneh bili v tolažbo ter pokojno v tako obilnem številu spremili k večnemu počitku. — Posebno se zahvaljujemo častiti duhovščini ter gg. zdravnikom. — Posebna zahvala gosp. dr. Jensterlu za njegove požrtvovalne, vsakdanje obiske. Najlepša hvala vsem sorodnikom in sosedom za krasne vence, ter pevakemu društvu »Zarjace« za ganljivo petje. (I)

Trbovlje, dne 1. maja 1932. ZALUJOCI OSTALI.

ZAHVALA. Zahvaljujemo se za množične izraze iskrenega sočutja, katere smo prejeli povodom smrti naše nepozabne, srčno ljubljene soproge, sestre, tele, sestrične in drage mamice, gospe

Terezije Špiler roj. Zupan Zahvaljujemo se vsem, ki so nam v težkih dneh bili v tolažbo ter pokojno v tako obilnem številu spremili k večnemu počitku. — Posebno se zahvaljujemo častiti duhovščini ter gg. zdravnikom. — Posebna zahvala gosp. dr. Jensterlu za njegove požrtvovalne, vsakdanje obiske. Najlepša hvala vsem sorodnikom in sosedom za krasne vence, ter pevakemu društvu »Zarjace« za ganljivo petje. (I)

Trbovlje, dne 1. maja 1932. ZALUJOCI OSTALI.

ZAHVALA. Zahvaljujemo se za množične izraze iskrenega sočutja, katere smo prejeli povodom smrti naše nepozabne, srčno ljubljene soproge, sestre, tele, sestrične in drage mamice, gospe

Terezije Špiler roj. Zupan Zahvaljujemo se vsem, ki so nam v težkih dneh bili v tolažbo ter pokojno v tako obilnem številu spremili k večnemu počitku. — Posebno se zahvaljujemo častiti duhovščini ter gg. zdravnikom. — Posebna zahvala gosp. dr. Jensterlu za njegove požrtvovalne, vsakdanje obiske. Najlepša hvala vsem sorodnikom in sosedom za krasne vence, ter pevakemu društvu »Zarjace« za ganljivo petje. (I)

Trbovlje, dne 1. maja 1932. ZALUJOCI OSTALI.

ZAHVALA. Zahvaljujemo se za množične izraze iskrenega sočutja, katere smo prejeli povodom smrti naše nepozabne, srčno ljubljene soproge, sestre, tele, sestrične in drage mamice, gospe

Terezije Špiler roj. Zupan Zahvaljujemo se vsem, ki so nam v težkih dneh bili v tolažbo ter pokojno v tako obilnem številu spremili k večnemu počitku. — Posebno se zahvaljujemo častiti duhovščini ter gg. zdravnikom. — Posebna zahvala gosp. dr. Jensterlu za njegove požrtvovalne, vsakdanje obiske. Najlepša hvala vsem sorodnikom in sosedom za krasne vence, ter pevakemu društvu »Zarjace« za ganljivo petje. (I)

Trbovlje, dne 1. maja 1932. ZALUJOCI OSTALI.

ZAHVALA. Zahvaljujemo se za množične izraze iskrenega sočutja, katere smo prejeli povodom smrti naše nepozabne, srčno ljubljene soproge, sestre, tele, sestrične in drage mamice, gospe

Terezije Špiler roj. Zupan Zahvaljujemo se vsem, ki so nam v težkih dneh bili v tolažbo ter pokojno v tako obilnem številu spremili k večnemu počitku. — Posebno se zahvaljujemo častiti duhovščini ter gg. zdravnikom. — Posebna zahvala gosp. dr. Jensterlu za njegove požrtvovalne, vsakdanje obiske. Najlepša hvala vsem sorodnikom in sosedom za krasne vence, ter pevakemu društvu »Zarjace« za ganljivo petje. (I)

Ljubljana, Zaloška c. (I) za naše kraje najbolj prikladno dobite pri FRANK POGAČNIKU v Ljubljani, Dunajska cesta št. 67, nasproti mitnice. (I) stalno v zalogi pri Strojnih tovarnah po 260 Din. (I) kupite poceni in dobro pri zlatarju A. Stumpf, Maribor, Koroška c. 8. — Vzajem v račun tudi staro zlato in srebro. (I) moško in žensko, napredaj za vsako ceno. Miklošičeva 7-III. (vhod poleg Delavske slaščičarne). (I) In žaga na stalni vodi, v prometnem kraju ob železnici, se ugodno prodaja. Poleg stanovanjske in gospodarske poslojpa. Ponudbe pod »Večje podjetje« št. 6516 na upravo »Slov.«. (I) nov, napredaj za 1300 D. Miklošičeva 7-III. (vhod poleg Delavske slaščičarne). (I) ki vam ga dostavi K. Vodnik, se naroča pri »Jeklo«, Stari trg, tel. 2845, Ljubljana. (I) nudim stalno najceneje. Ugodno za Stajersko. — Apnenica Polzela. (I)

Roland Dorgelès:

Leseni križi

Hamel in Vafron, ki imata svoji lastni jazbi, se odpravljata iz stanišča. Ko odmakneta zastor iz šotornine, pljusne notri noč in mraz.

»To bo še vrazje mraz,« mi pravi Fouillard in si vleče svojo volneno čepico globoko čez ušesa. »Saj me zbudiš, kaj ne? Iti nama je skupaj.«

Ne maram zaspati, saj se ne izplača zatisniti oči. Noge vtaknem v krompirjevo vrečo, da me ne bi preveč zeblo. Potem si potegnem odejo čez nos, pogrejem roke pod pazduho in napol v snu gledam, kako plapolata sveča in polagoma ugaša. Slišim Sulpharta, ki mi onemogel srd ne da zaspati:

»Počil bi od jeze,« pripoveduje malemu Belinu, »da si moram dati razbiti gobec samo zato, da vzamemo tri njive repe, ki nikomur ne hasnejo... Ali naj ti povem, zakaj hočejo na vso silo imeti mali gozd v tej soteski? Samo zato, ker bi radi imeli svoj špas in spravili nekaj ljudi na oni svet...«

Rdečelasceve besede delujejo na mladeca očitno kakor materina uspanka. Z zaspanim glasom deje:

»Ne skušaj tega razumeti, lej, ne skušaj tega razumeti...«

Tudi druge glasove je slišati še nekaj časa, potem vse utihne. Sedaj spe. Gledam jih, oprt na komolec, komaj da jih še razločim; skoroda jih le uganem. Spe kakor vsako noč, brez more. Njihovi dihljaji se mešajo: delavej tegobno smrče, bolnim piska v prsih,

nekateri dihalo lahko kakor otroci. Potem se mi zazdi, da jih ne slišim več, da se izgubljajo v temi. Kakor da bi bili mrtvi... Ne, ne morem jih več gledati spečih. To spanje, ki jih odnaša, je preveč podobno onemu drugemu spanju. Ti obrazi, v katerih je popustila vsa napetost ali pa so mučno nagubani, ta prstena obličja me spominjajo drugih, podobnih, ki sem jih bil videl zunaj pred jarki; in telesa, ki spe večen sen na goli ravnini, imajo taisto togo lego. Rjava odeja je potegnena čeznje kakor tedaj, ko sta dva tovariša odnesla otrple mrljice. Mrtvi so, vsi so mrtvi... In ne upam si zaspati iz strahu, da ne bi umrl kakor oni.

Nenadoma plane Brevat kvišku, ves zmeden, in hripavo zakriči. Naslonjen na stegnjeni roki, obsedi par trenutkov, prevzet od hudih sanj. Po sili se zameji:

V resnici se mi je sanjalo, da so Švabi... Nekdo zagodrnja. Ostali spe dalje.

Tak kaj, ali ni nikdo upihnil sveče? Briga me, jaz je tudi ne bom... Znova leže, se zvije v klopčič, zaspi. Sveča še enkrat vzplapola in zadnjič razsvetli stanišče... Sedaj je popolna tema...

Zavidam jih, sedaj. Tu, v tej jami, je človeku ugodno; noge so tople, udje voljni in odpočiti... Spati... Po

MREŽE

za nogomet, tenis, igró odbojko in za druge športne svrhe izdeluje v strokovnjaški izvedbi po predpisih izredno poceni

TOVARNA MOTVOZA IN VRVARNA GROSUPLJE. - Interesentje, zahtevajte ponudbe!

Priporočamo Vam

1101

naiboliše šivalne stroje
in kolesa

**Adler -
GRITZNER**

Švicarski
pletilni
stroji
DUBIED

edino le pri tvrdki

Jos. Petelinc, Ljubljana

Telef. št. 2913 za vodo. Telef. št. 2913
Brezplačen pouk v vozenju. Večletno izustvo.

OCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih in tranzitnih pošilk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi **RAJKO TURK**, carinski posrednik, Ljubljana, Masarykova cesta št. 9 (nasproti carinarnici). Revizija pravilnega zaračunavanja carine po meni deklariranega blaga in vse informacije brezplačno.

Otvoritev mehanične delavnice za šivalne stroje v Mariboru

Tvrdka SINGER šivalni stroji d. d. opozarja cenj. občinstvo da je otvorila na Kralja Petra trgu 6 v palači Pokojninskega zavoda

MEHANIČNO DELAVNICO
za vsa popravila šivalnih strojev.

Z odličnim spoštovanjem

SINGER šivalni stroji d. d.
MARIBOR, Kralja Petra trg 6.

Čevli

domače celo, 8-9-10 od Din 115,-, ožarce od Din 200,-, d. lavski od Din 80,- naprej. Ženski navadni in modni od Din 75,- naprej. Moški in ženski čevli ter vsakovrstni čevljarški izdelki. Tudi o meri in naročilu. Popravila se sprejemajo. Nizke cene!!

»PENIK«, Ljubljana Kolodvorska ul. 36
(v hiši fotografa Rovška).

otvoritev

Kongresne kavarne

Uljudno vabim cenjeno občinstvo na

poleg kina »Matica« na Kongresnem trgu

v sredo 4. maja 1932 - zvečer

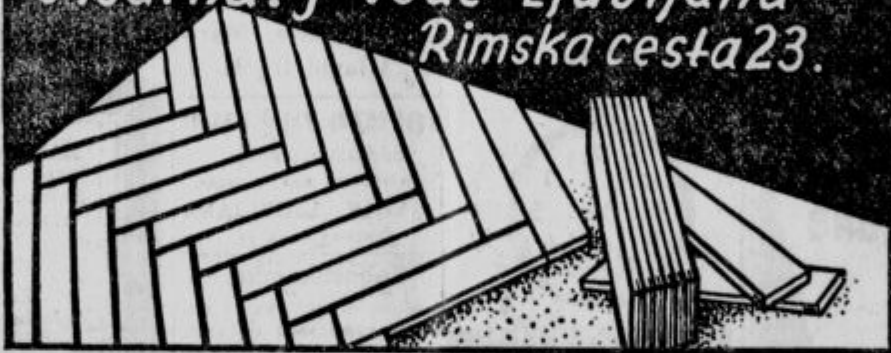

Za obilen obisk se priporočam

Jakob Sedej

TOVARNA in POKLADANJE PARKETOV

JOSIP KOŠČAK & CO. STIČNA
Pisarna: J. Vode Ljubljana
Rimska cesta 23.

FURNIRJI

vsake vrste pri tvrdki
P. R. ALLES, Ljubljana — Frankopanska 18.

Gig trgovcem in posetnikom se priporoča za vsa sedlarska dela ima vedno v zalogi vsakovrstne konjske opreme, konjske plahte in vozne ter vse potrebščine. Sprejema staro v popravilo — Točno postrežba. — Cene solidne.

VIKTOR KLEŠNIK
sedlar in krmnar
Ljubljana, Poljanska cesta 40

OZEBLINE

novo nastale vsake vrste na roki, prstu, nogi, nosu, ušesu, ki so zatekle in srbi, takoj izginejo. ako jih nanažete s poznano

»BARTULICEVO LJEKOVITO MASTJO«

Cena zavitku samo Din 10.— Proizvaja in v promet jo daje stara, leta 1599 ustanovljena Kaptolska lekarna Sv. Marije, Zagreb, Jelčićev trg 20. Dobi se v vsaki lekarni.

Tudi v današnjih časih kupite
najceneje

BIRMANSKA DARILA

ure in zlatino pri
FR. P. ZAJEC
LJUBLJANA, Stari trg 9

HOTEL BELLEVUE, Omiš pri Splitu — vabi s svojo razkošno romantiko. s svojo lepoto nadkrijuje žvicaške lepote. Preživeti par dni v hotelu Bellevue, je pridobitev za Vaše zdravje. Morje, pesek, solnce, zrak, pitna zdravilna, hladna in topla voda v sobah, razsvetljava in ogrevanje z elektriko. Balkoni, verande, terase za odpočitek. Peščeno kopališče pred hotelom. Takse ukinjene. Za uradnike popust — Prospekti se pošljejo na zahtevo. — Pension Din 55.— do 75.— dnevno.

V. F. PEČAR

prevoznitvo z avtomobili in konji ter žaganje drv na motorno žago, Ljubljana-Moste, Zadržna 17. Telefon 26-90.

FOTOAPARATE

svetovnih tvrdk Zeiss-Ikon, Rodenstock, Voigtlander, Welta, Certo itd ima vedno v zalogi

fotoodd. Jugoslovanske knjigarne
v Ljubljani Zahtevajte cenik!

Halo! Tukaj tvrdka
Drago Franz
trgovina z barvami in slikarskimi potrebščinami
Ljubljana, Stari trg 24
Napeljal sem si telefon, da mi boste svoja naročila lažje sporočili. Prosim, zapišite si številko
20-45.

MIRKO KOSIRNIK

ključavničarstvo autogenična varilnica
Ljubljana VII, Frankopanska ulica št. 26
Telefon št. 34-77.

Sobno slikarstvo

Albert Špeletič

Ljubljana, Emonska cesta št. 25

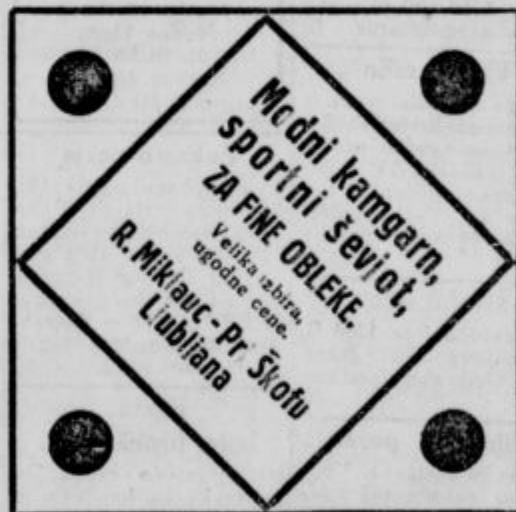
Vzorci na vpogled. — Cene konkurenčne.

Predtiskana ročna dela za vse!

Stenski prti 7 Din, stenski prti, rdeče ali modro obrobjeni 10 Din, prtički od 1 Din naprej, blazine, milje etc. Novi vzorci, čist tisk, dobro blago.

Matek & Mikeš, Ljubljana

poleg hotela Strakelj.
Vozenje zaves, perila, monogramov etc. Entlanje, aženiranje. — »Breda« žepni robci komad 2 Din.

Brez posebnega naznanila

Žalujocha soproga in sin naznanjava v svojem in v imenu vseh soročnikov, da je gospod

RÜGER FRANC

ravnatelj tiskarne v pok., mestni okrajni načelnik itd.

včeraj ob 7. uri zvečer po kratki, mukopolni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega blagopokojnika bo v petek 6. maja 1932 ob 2. uri popoldne izpred mrtvaške veže splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu, kjer se položi truplo v rodbinski grobnici k počitku.

Maša zadušnica se bo darovala v soboto 7. maja ob 8. uri zjutraj v župni cerkvi pri Sv. Petru.

V Ljubljani, dne 4. maja 1932.

Občina Ljubljana — MESTNI POGREBNI ZAVOD V LJUBLJANI

Kako se veselim noči.

ko bom spal
na mehkem,
udobnem spal-
nem fotelju, ki
sem ga kupil
pri

Franc Jager. tapetnik
Sv. Petra nasip št. 29

Čevljarji: PATENT PETA

preizkušena od raznih mojstrov je nenadomestljiva v Vaši stroki, ker Vam pritrjuje usnje na lesenih petah sigurno in v najkrajšem času brez vsakega truda. — Dobi se pri **Jakob Fligl ded., Ljubljana, Rimska cesta 2 ali Gregorčičeva 5** — Telefon št. 33-53 — Zahtevajte polnika — Cene ugodne!

Obiščite

Budimpeštanski mednarodni sejem

7-16. maja

Nad 1000 razstavilcev. — 200 strok. — Tekstil, železo, stroji, pohištvo, gradbene potrebščine, hrana, šport in tujski promet. — Razstava umetnih obrtov in hšne industrije. — Radio-oddajna služba. — Potne olajšave: Potne olajšave veljajo za vsakega, ki želi med 3. in 15. majem potovati v Budimpešto. 50% v Madžarski, za obisk na sejmu, kakor tudi v Jugoslaviji za povratno vožnjo. 33% za tri nadaljne vožnje v madžarski provinci. Vizum naknadno za 3 pengő v Budimpešti.)

Legitimacije in informacije: Beograd, Centralno zastopstvo za Jugoslavijo, Putnička pisarna madžarskega trgov. zastopstva. Beograd, Palača Akademije. Jakišićeva ul. 2. — Cena sejemске legitimacije Din 40.—.